

วจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

โดย
นางสาวรัตมา บุนนาค

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

วจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

โดย
นางสาวรัตมา บุญนาค

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

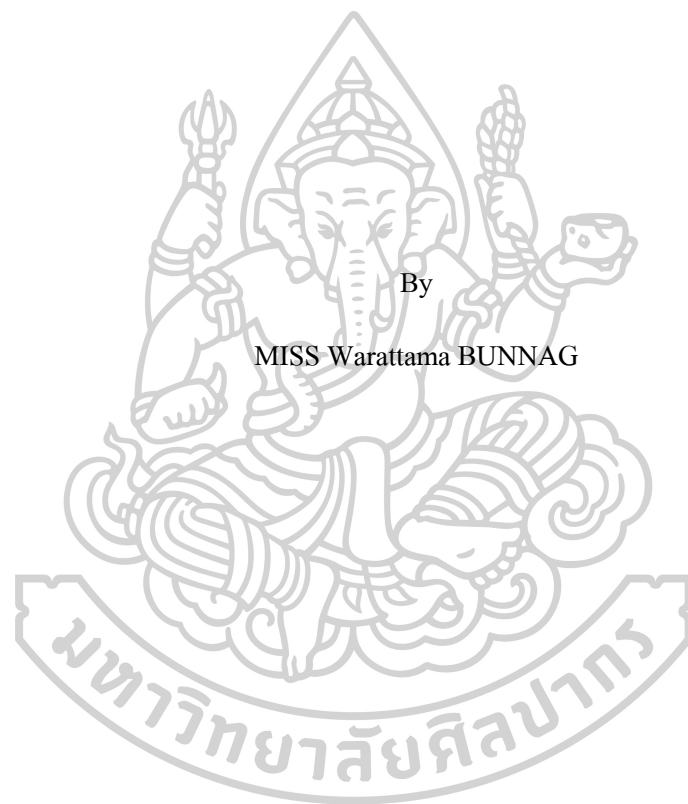
ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

SPEECH ACTS OF GENERAL PRAYUTH CHAN-OCHA IN
“RETURNING HAPPINESS TO THE PEOPLE” PROGRAM

A Master's Report Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Arts (Thai for Career Development)

Department of THAI

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2017

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ	วัฒนธรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
โดย	วรรตมา บุญนาค
สาขาวิชา	ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภรัตน์ แสงจันทร์แก้ว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(อาจารย์ ดร. สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์)

56208309 : ภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ แผน ข ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต

คำสำคัญ : วัฒนธรรม, พลเอกประยุทธ์, รายการคืนความสุขให้คนในชาติ

นางสาว วรรตมา บุญนาค: วัฒนธรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมชาย สำเนียงงาม

การค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเนื้อหาของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ รวมทั้งศึกษาประเภทของวัฒนธรรม และความถี่ของวัฒนธรรมที่ปรากฏในรายการ โดยเก็บข้อมูลจากวีดิทัศน์รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ที่ออกอากาศจำนวน ๑๒ ตอน นำ มาถอดเป็นถ้อยคำได้จำนวนทั้งสิ้น ๘๒,๔๐๘ คำ วิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้กรอบแนวคิดจากการกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและคำสำคัญที่บ่งชี้ วิเคราะห์วัฒนธรรมโดยใช้ทฤษฎีวัฒนธรรมของ John R. Searle ผลการศึกษาพบว่า มีเนื้อหา ๗ กลุ่ม ได้แก่ เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ เนื้อหาด้านการต่างประเทศ เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื้อหาด้านการดูแลปัญหาอาชญากรรม เนื้อหาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม เนื้อหาด้านการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการศึกษาประเภทของวัฒนธรรม พบกลุ่มวัฒนธรรม ๔ ประเภท เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กลุ่มบอกกล่าว กลุ่มชี้แนะ กลุ่มผูกมัด และ กลุ่มแสดงความรู้สึก ส่วนวัฒนธรรมที่ไม่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ คือวัฒนธรรมกลุ่มแถลงการณ์

56208309 : Major (Thai for Career Development)

Keyword : SPEECH ACT, GENERAL PRAYUTH, RETURNING HAPPINESS TO THE PEOPLE PROGRAM

MISS WARATTAMA BUNNAG : SPEECH ACTS OF GENERAL PRAYUTH CHAN-OCHA IN “RETURNING HAPPINESS TO THE PEOPLE” PROGRAM THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SOMCHAI SUMNIENGNAM, Ph.D.

This independent study is aimed at exploring content of “Returning Happiness to the People” program as well as genres and frequency of speech acts appearing in the program. It is done by gathering information on 12 parts of videos broadcast of “Returning Happiness to the People “ program and being transcribed into words with the total of 82,408 words. Content analysis is undertaken by using conceptual framework for determining the definition of technical terms and indicative important words .Speech acts are analyzed with John R.Searle’s speech acts theory. The result shows that there are 7 content groups featuring in “Returning Happiness to the People” program. These groups include politics and governance, economy, foreign affairs, development of quality of life, supervision of criminal issues, education, religion and art and cultural, handling of environment and natural resources. The result of studying genres of speech acts indicate that there are 4 categories of speech acts. They are remark, guidance, binding and expression groups. The speech acts being absent in “Returning Happiness to the People” program is statement group.

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สำเนียงงาม ที่ให้ความกรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ รวมทั้งได้คอยชี้แนะแนวทางการทำงาน กระตุ้นเตือน และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภรัตน์ แสงฉัตรแก้ว ประธานคณะกรรมการสอบ และ อาจารย์สิทธิธรรม อ่องวุฒิวัฒน์ กรรมการสอบ ที่เสียสละเวลา ให้คำปรึกษาชี้แนะ และแก้ไขจนงานสำเร็จลุล่วงลงได้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่าน ที่ถ่ายทอดวิชาความรู้ ตลอดระยะเวลาในการศึกษา รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำ ในการทำงานครั้งนี้ ขอขอบพระคุณผู้เขียนตำรา เอกสาร และงานวิจัยฉบับต่างๆที่เกี่ยวข้อง อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า และได้นำมาใช้อ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้

ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานในศูนย์ข่าววิทยุกองทัพบกทุกท่าน คุณกนก รุจิโมระ คุณเพ็ญพิลาศ อุไทยธรรมาทร คุณรัตนาวดี มณีรัตน์ ที่คอยช่วยเหลือแบ่งเบาภาระหน้าที่ในการทำงาน เพื่อให้ได้มีโอกาสในการศึกษา และทำงานค้นคว้าอิสระครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงลงได้

ขอขอบคุณเพื่อนๆบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการพัฒนาอาชีพ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกคน ที่คอยเป็นกำลังใจซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะคุณพรทิพย์ เดชทิพย์ประภาพร ที่ให้กำลังใจในการทำงาน และสนับสนุนช่วยเหลือในทุกด้านมาโดยตลอด

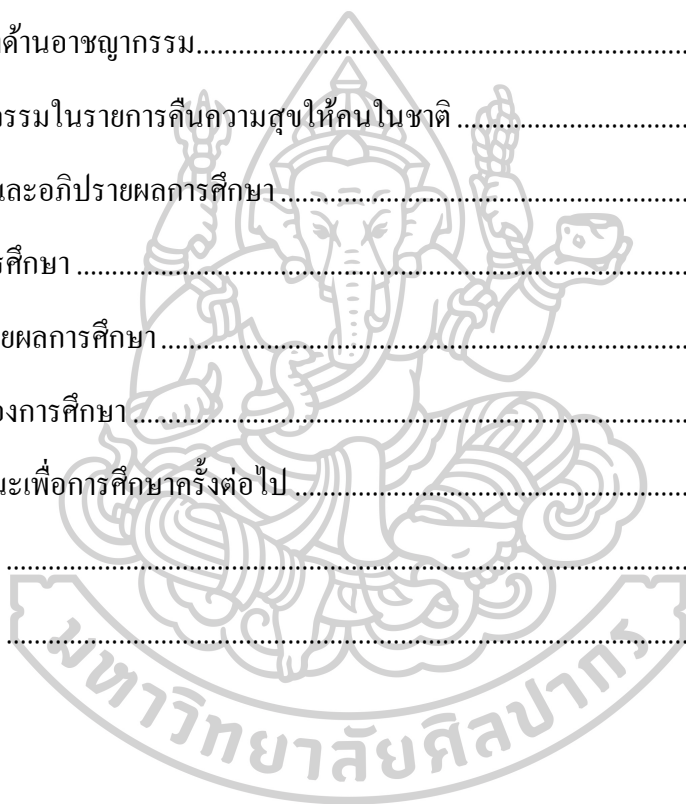
สุดท้าย ขอกราบขอบพระคุณคุณอุตตะมา บุณนาค ผู้เป็นมารดา ขอขอบคุณกำลังใจจากทุกคนในครอบครัวที่มีให้เสมอ อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนให้การทำงานสำเร็จลุล่วงลงด้วยดี ทำให้สำเร็จการศึกษาสมดังตั้งใจ

วรัตมา บุณนาค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ	ฌ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่ ๑ บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
สมมติฐานของการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
วิธีดำเนินการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
๑. แนวคิดและทฤษฎีวิจันกรรม	10
๒. แนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง.....	18
๓. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อโทรทัศน์.....	21
๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ.....	24
๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
บทที่ ๓ เนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ.....	41

๑. เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง.....	41
๒. เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ.....	57
๓. เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	64
๔. เนื้อหาด้านการต่างประเทศ.....	70
๕. เนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม.....	74
๖. เนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม.....	78
๗. เนื้อหาด้านอาชญากรรม.....	81
บทที่ ๔ วัจนกรรมในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ.....	87
บทที่ ๕ สรุปลงและอภิปรายผลการศึกษา.....	125
สรุปลงการศึกษา.....	125
การอภิปรายผลการศึกษา.....	128
ข้อจำกัดของการศึกษา.....	137
ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป.....	137
รายการอ้างอิง.....	139
ประวัติผู้เขียน.....	143

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑ - ๒ ภาพการเตรียมการของเจ้าหน้าที่บันทึกเทป	30
ภาพที่ ๓ ภาพบทพูดที่มีการแก้ไขเนื้อหาด้วยลายมือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ	30
ภาพที่ ๔ ภาพสไลด์ข้อความพร้อมจากทุกช่อง ก่อนเปิดรายการ	31
ภาพที่ ๕ ภาพไตเติ้ลเปิดรายการ	31
ภาพที่ ๖ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทักทายประชาชน ก่อนเข้าสู่เนื้อหารายการ	31
ภาพที่ ๗ - ๘ การแทรกภาพเหตุการณ์ประกอบประเด็นในการพูด ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ	32
ภาพที่ ๙ ภาพไตเติ้ลท้ายก่อนปิดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ	32
ภาพที่ ๑๐ ภาพสไลด์จบ เพื่อเป็นสัญญาณให้ทุกช่องกลับสู่รายการปกติ	33
ภาพที่ ๑๑ ภาพภายในสถานี จส ๑๐๓ กรมการทหารสื่อสาร ซึ่งทำหน้าที่รับ และส่งสัญญาณเสียง ไปยัง ๑๒๗ สถานีวิทยุในเครือกองทัพบก	34

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง	42
แผนภูมิที่ ๓.๒ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ	57
แผนภูมิที่ ๓.๓ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต	65
แผนภูมิที่ ๓.๔ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการต่างประเทศ	71
แผนภูมิที่ ๓.๕ แสดงจำนวนเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม	75
แผนภูมิที่ ๓.๖ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	79
แผนภูมิที่ ๓.๗ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านอาชญากรรม	82
แผนภูมิที่ ๔.๑ แสดงความถี่ของวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว	88
แผนภูมิที่ ๔.๒ แสดงความถี่ของวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ	99
แผนภูมิที่ ๔.๓ แสดงความถี่ของวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด	107
แผนภูมิที่ ๔.๔ แสดงความถี่ของวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก	115

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ที่สำคัญที่สุดในการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันของคนในสังคม การเข้าใจภาษาอย่างถ่องแท้ จะทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของการสื่อสารได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น และเนื่องจาก ภาษาไม่ได้มีไว้เพียงเพื่อพูดไม่ให้เกิดปากหยุดนิ่งหรือพูดโดยไร้จุดหมาย แต่ภาษามีหน้าที่ถ่ายทอดความคิด ความเชื่อ และความต้องการของผู้พูด เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการพูดนั้น

การศึกษาความหมายของภาษาที่สื่อสารผ่านการพูดนั้น แต่เดิมนักภาษาศาสตร์มักให้ความสำคัญในเรื่องความหมายของคำ (meaning of words) การเปรียบเทียบคำระหว่างภาษาหรือเกณฑ์ทางไวยากรณ์ต่อมา จอห์น แอล ออสติน (John L. Austin) นักปรัชญาที่ทำงานในมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดระหว่างปี ๑๙๕๐ ถึง ๑๙๖๐ ได้บุกเบิกแนวคิดเรื่องภาษาคือการกระทำ ออสตินเชื่อว่าผู้พูดไม่ได้ใช้ภาษาเพื่อสื่อความเท่านั้น แต่ภาษายังถูกใช้เพื่อกระทำสิ่งต่างๆ ออสติน ชี้ให้เห็นอย่างน่าสนใจว่า การพูดทุกครั้ง ถือเป็นการกระทำไปพร้อมๆ กันด้วย เพราะโดยปกติแล้ว การพูดทุกครั้งเป็นการพูดเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง เช่น การพูดเพื่อถามหรือตอบคำถาม พูดเพื่อให้ข้อมูลให้ความมั่นใจ เพื่อเตือน พูดเพื่อประกาศเจตนารมณ์ ความตั้งใจ พูดเพื่อบอกนัด วิพากษ์วิจารณ์ หรือพูดเพื่อระบุถึงบางสิ่งบางอย่าง เป็นต้น (ไชยรัตน์ เจริญสินโอฟาร, ๒๕๕๖ : ๓๕) ออสตินเป็นผู้บุกเบิกทฤษฎีวิัจจนกรรม (speech acts theory) และริเริ่มการจำแนกกลุ่มวิัจจนกรรม แต่เกณฑ์เรื่องวิัจจนกรรมที่ออสตินตั้งไว้ไม่ได้รับความนิยมเท่ากับเกณฑ์ที่ จอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) นักปรัชญาอีกคนซึ่งเป็นศิษย์ของออสตินที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ได้คิดค้นขึ้น เพื่อปรับปรุงและสานต่อแนวคิดดั้งเดิมของออสติน เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากตัวอย่างที่ออสตินใช้ มักเป็นภาษาในพิธีกรรม แต่การนำเสนอตัวอย่างของเซิร์ลเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงมากกว่า ทำให้ทฤษฎีของเซิร์ลเข้าใจง่ายและเป็นที่ยอมรับ

วจนกรรม (Speech Act) หมายถึงถ้อยคำที่สื่อการกระทำทางเจตนา หรืออาจจะอธิบายได้ว่า วจนกรรม คือการใช้ถ้อยคำเพื่อกระทำสิ่งต่างๆ หรือหมายถึงการกระทำผ่านภาษา

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร (๒๕๕๖ : ๓๖-๓๘) กล่าวถึงเรื่องของการใช้ภาษาเพื่อสื่อให้เกิดการกระทำนี้ว่า นักทฤษฎีแนววิเคราะห์ภาษารวมคํา อย่างออสติน และเซิร์ล สนใจว่า การพูดแต่ละครั้งสัมฤทธิ์ผล หรือเป็นไปตามเจตนาที่พูดได้อย่างไร โดยดูว่าภาษาแสดงหรือกระทำในบริบทเฉพาะ อย่างไรบ้าง เช่น ขอโทษ ขอร้อง สัญญา ปฏิเสธ หรือยอมรับ ซึ่งถือเป็นการเปลี่ยนมุมมองทางด้านภาษาจากเดิมที่สนใจแต่เรื่องความหมายของคํา มาสู่สิ่งที่เรียกว่าพลัง หรือการกระทำในรูปของภาษา ซึ่งมีประโยชน์อย่างมากต่อการศึกษารากฏการณ์ หรือการกระทำทางสังคม

ทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐ : ๑๓) อธิบายถึงความหมายของการกระทำทางเจตนา ว่าแม้ผู้พูดจะไม่แสดงท่าทางประกอบใดๆขณะพูด ก็สามารถถือเป็นการกระทำได้เช่นกัน โดยได้ยกตัวอย่าง ดังนี้

I apologise for being late. (ฉันขอโทษที่มาสาย)

I promise I will send you a letter every month. (ฉันสัญญาว่าจะส่งจดหมายมาหาคุณทุกเดือน)

I order you to leave the room immediately. (ฉันขอสั่งให้คุณออกจากห้องเดี๋ยวนี้)

ถ้อยคำข้างต้น ไม่จำเป็นต้องมีกริยาอาการประกอบ ก็ถือเป็นการกระทำได้ ถ้อยคำเหล่านี้ มีหน้าที่กระทำการขอโทษ สัญญา และออกคำสั่ง ตามลำดับ กล่าวได้อีกลักษณะหนึ่งคือ หากเราใช้การกระทำทางกายภาพด้วยการหยิบหนังสือและตีไปที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายผู้ที่เราไม่ชอบหรือไม่อยากคบหาด้วยก็น่าจะทำให้บุคคลนั้นรู้สึกไม่พอใจอย่างแน่นอน แต่ถ้าเราเลือกใช้การกระทำทางเจตนาแทนแล้ว เพียงแต่เรากล่าวกระทบกระทั่งหรือพูดถึงปมด้อยของบุคคลคนเดียวเท่านั้นอย่างซึ่งหน้า ก็สามารถทำให้เขาารู้สึกไม่พอใจได้เช่นกัน ในการศึกษาด้านวจนปฏิบัติศาสตร์ เราเรียกถ้อยคำที่สื่อการกระทำทางเจตนาว่า “วจนกรรม”

ทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐ : ๔๔ - ๔๘) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการจำแนกวจนกรรมตามแนวทางของ จอห์น อาร์ เซิร์ล ซึ่งจำแนกประเภทวจนกรรมไว้ ๕ กลุ่ม ดังนี้

๑. กลุ่มบอกกล่าว (Representative หรือ Assertive) การใช้ถ้อยคำในกลุ่มนี้เป็นการแสดงถึงว่าผู้พูดเชื่อในสิ่งนั้น และต้องการบอกเล่าให้กับผู้ฟังที่ยังไม่ทราบ หรือคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง เช่นการพูด การกล่าว การยืนยัน การรายงาน นอกจากนี้การบอกเล่ายังอาจเกิดประโยชน์แก่ตัวผู้พูด เช่น การโอ้อวด
๒. กลุ่มชี้แนะ (Directive) การใช้ถ้อยคำกลุ่มนี้ เป็นการแสดงความพยายามของผู้พูดที่มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้ฟังกระทำบางอย่าง ซึ่งมีทั้งการสั่ง การขอร้อง การสอบถาม การวิงวอน การเสนอแนะ เป็นต้น
๓. กลุ่มผูกมัด (Commissive) การใช้ถ้อยคำกลุ่มนี้ มีคุณสมบัติพื้นฐานร่วมกับถ้อยคำกลุ่มชี้แนะ คือส่งผลให้เกิดการกระทำ แต่ถ้อยคำกลุ่มผูกมัด เป็นการกำหนดให้ตัวผู้พูดเป็นผู้กระทำกิจกรรมกลุ่มนี้ เช่น การสัญญา การสาบาน การรับรอง การแสดงความตั้งใจ การข่มขู่
๔. กลุ่มแสดงความรู้สึก (Expressive) เป็นกลุ่มถ้อยคำที่บ่งบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของผู้พูดที่มีต่อผู้ฟังหรือสิ่งรอบข้าง มุ่งเน้นเพื่อให้ผู้ฟังทราบว่าผู้พูดรู้สึกอย่างไรเท่านั้น ไม่มีความประสงค์จะให้ผู้ฟังกระทำการสิ่งใด
๕. กลุ่มแถลงการณ์ (Declaration) กิจกรรมกลุ่มนี้ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในบริบท ที่มีความเป็นทางการสูง ตัวอย่างกิจกรรมกลุ่มแถลงการณ์ เช่น การกล่าวเปิดงาน การประกาศสงคราม การตัดสินจำคุก การลาออก การประกาศแต่งตั้ง เป็นต้น

ความน่าสนใจของวัจนกรรม (speech acts) คือ วัจนกรรมมีส่วนสำคัญในการสื่อสารของทุกแวดวงในการใช้ภาษา ดังนั้นการเลือกใช้ภาษา ที่เหมาะสมในการสื่อสาร จึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ไชยรัตน์ เจริญสิน โอฟาร (๒๕๕๖ : ๒๓) ได้กล่าวถึงการใช้ภาษาในทางการเมืองว่า เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างการรับรู้และการยอมรับจากคนในสังคม เพราะ คำในภาษามิได้เป็นเพียงป้ายหรือฉลากเพื่ออธิบายสิ่งต่างๆ แต่คำในภาษาสร้างตัวตนของสิ่งที่ภาษาพูดถึงขึ้นมาด้วย เช่นสร้างสิ่งที่เรียกว่า “อาชญากร” “ผู้ก่อการร้าย” “เด็ก” และ “ประชาธิปไตย” เป็นต้น นอกจากนี้ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (๒๕๔๗ : คำนำ) ยังกล่าวถึงการใช้ภาษาของนักการเมืองว่า มักแฝงเร้นด้วยเจตนาทางการเมืองบางอย่าง นักการเมืองที่ประสบความสำเร็จจะสามารถใช้ภาษาที่

เข้าถึงและเข้าใจประชาชน สามารถโน้มน้าว ชักนำให้ประชาชนรู้สึกคล้อยตาม เห็นอกเห็นใจ และกระทำในสิ่งที่ตนประสงค์ได้

อย่างไรก็ตาม การเมืองในประเทศไทยช่วงปี ๒๕๕๗ เป็นช่วงเวลาที่มีความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคมอย่างรุนแรง หลังจากที่สภาผู้แทนราษฎร ในยุครัฐบาลพรรคเพื่อไทย ได้พยายามผลักดันร่างพระราชบัญญัตินิรโทษกรรมแก่ผู้ซึ่งกระทำความผิดเนื่องจากการชุมนุมทางการเมือง การเมืองและการแสดงออกทางการเมืองของประชาชน พ.ศ. เพื่อให้มีผลบังคับใช้โดยมีการแก้ไขสาระสำคัญของกฎหมายเพื่อช่วยเหลือบุคคลบางกลุ่ม ให้การนิรโทษกรรมครอบคลุมไปถึงจากเดิมที่บัญญัติให้นิรโทษกรรมให้กับประชาชนเท่านั้นการปลูกกระแสต่อต้านกฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้นตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๖ โดยแกนนำใหญ่ในขณะนั้น คือนายสุเทพ เทือกสุบรรณ ร่วมกับนักการเมืองของพรรคประชาธิปัตย์ก่อนจะลุกลามบานปลาย ไปยังนักธุรกิจ นักวิชาการ และนักเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งจากภาคประชาชน ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา เข้าร่วมอีกจำนวนมาก กลุ่มต่อต้านรัฐบาลเริ่มรุกเข้าบุกยึดสถานที่ราชการจุดต่างๆ การบริหารราชการหยุดชะงักนานหลายเดือน จนกระทั่ง ในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบกในขณะนั้น ได้ตัดสินใจกระทำรัฐประหาร ยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาล จัดตั้ง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้าควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบและทำหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินเป็นการชั่วคราว พร้อมทั้งตั้งตัวเองเป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีอำนาจเบ็ดเสร็จในการบริหารประเทศ ท่ามกลางข้อกล่าวหาจากผู้ที่ไม่เห็นด้วยทั้งในประเทศ และนานาชาติว่าการกระทำนี้เป็นการทำลายประชาธิปไตย เปิดทางรัฐบาลทหารใช้อำนาจเผด็จการในการปกครองประเทศ

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ หลังยึดอำนาจได้ ๘ วัน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีคำริให้มีการแพร่ภาพรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” ผ่านทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทยเป็นครั้งแรก ลักษณะและเนื้อหาของรายการ “คืนความสุขให้คนในชาติ” เทปแรกมีเนื้อหา เป็นการชี้แจงและทำความเข้าใจกับประชาชน เกี่ยวกับการดำเนินการของ คสช. ในทุกประเด็น ทั้งเหตุผลของการเข้ามายึดอำนาจ แผนการดำเนินงานของ คสช. ในการจับเคลื่อนประเทศ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง พร้อมทั้งระบุเป้าหมายการทำงาน ของคสช. ว่า

เพื่อปฏิรูปประเทศด้านกฎหมาย ให้ประชาธิปไตยของไทยเป็นประชาธิปไตยที่เป็นสากลมากขึ้น มีเป้าหมายในการวางรากฐานให้คนในประเทศ ตระหนักถึงความเสียสละ รับผิดชอบ นึกถึงประโยชน์ของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่าย ประชาชนทั้งเสียงข้างมากและเสียงข้างน้อยต้องได้รับความพึงพอใจโดยทั่วถึง และที่สำคัญเหนือสิ่งอื่นใด คือ เพื่อให้สถาบันพระมหากษัตริย์ซึ่งทรงอยู่เหนือความขัดแย้งทั้งปวงตลอดมา ได้รับการปกป้องจากคนไทยทุกคน ทั้งนี้ หลังจบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เทปแรกวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้ว หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้มีคำสั่งไปยังโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ว่ารายการดังกล่าวจะมีในวันศุกร์ โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้า คสช. จะเป็นผู้พูด ไม่มีการซักถาม ระยะเวลาของรายการไม่กำหนดชัดเจน ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่จะนำเสนอในวันนั้นๆ

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นรายการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ลักษณะของรายการเป็นการบันทึกเทปล่วงหน้า ๑-๒ วัน ก่อนออกอากาศจริง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ได้หาภาพประกอบ จัดทำคำแปลเป็นภาษาอังกฤษ ให้เป็นตัวอักษรวิ่งใต้รายการ เพื่อสื่อสารทำความเข้าใจกับต่างชาติได้อีกหนึ่งช่องทาง รวมทั้งเพื่อให้มีความพร้อมเรื่องล่ามภาษามือสำหรับสื่อสารกับผู้มีปัญหาด้านการได้ยิน เมื่อเสร็จสิ้นกระบวนการผลิตแล้ว จะนำออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย โดยมีสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นแม่ข่ายในการแพร่ภาพส่งสัญญาณ รายการนี้คำริให้มีขึ้นโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้สื่อสารกับประชาชนทั้งประเทศ ถึงแนวทางการทำงานของ คสช. ความคืบหน้าของงาน และปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ เพื่อทำความเข้าใจ ขอความร่วมมือ และให้ความมั่นใจกับประชาชน อย่างไรก็ตาม การเกิดขึ้นของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นช่องทางที่คสช. ต้องการใช้พื้นที่อย่างเต็มที่ ในการสื่อสารกับประชาชนทั้งประเทศ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่คสช. มุ่งหวัง ในขณะที่เดียวกัน พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ก็มีข้อครหาจากฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับการทำรัฐประหาร และการต่อต้านจากต่างประเทศถึงความเป็นเผด็จการ

จากการศึกษาทฤษฎี รวมถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาวัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ใช้ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ว่ามีวัจนกรรมใดบ้าง และใช้วัจนกรรมใดมากที่สุด เพื่อให้

บรรลುವัตถุประสงค์ในการสื่อสารบางประการ อีกทั้งศึกษาเนื้อหาที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้
ในรายการดังกล่าวด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อศึกษาเนื้อหารายการคืนความสุขให้คนในชาติ
๒. เพื่อศึกษาประเภทและความถี่ของวัจนกรรม ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการ
คืนความสุขให้คนในชาติ

สมมติฐานของการศึกษา

๑. เนื้อหาส่วนใหญ่ที่พบ เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านการเมืองการปกครอง
๒. วัจนกรรมส่วนใหญ่ที่พบคือวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว

ขอบเขตการศึกษา

๑. เก็บข้อมูลจากคำพูดของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ
เฉพาะช่วงระหว่างวันที่ ๓๐ พฤษภาคม – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ซึ่งพลเอกประยุทธ์
จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และผู้บัญชาการทหารบก
ซึ่งถือเป็นช่วงแรกในการเข้าควบคุมอำนาจการบริหารประเทศ รวม ๑๒ ตอน
๒. ถอดถ้อยคำในวีดิทัศน์ จำนวน ๑๒ ตอน ออกมาเป็นตัวอักษรจำนวน ๑๕๕ หน้า รวม
ทั้งสิ้น ๘๒,๔๐๘ คำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

วัจนกรรม หมายถึง ถ้อยคำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคือความสุขให้
คนในชาติ ที่แสดงการกระทำ หรือบ่งชี้เจตนาให้เกิดการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อบรรลु
วัตถุประสงค์ในการสื่อสารบางประการ

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ หมายถึง รายการที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบ
แห่งชาติ ใช้ในการสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชน ถึงเพื่อชี้แจงถึงจุดมุ่งหมาย และ
ความก้าวหน้า รวมถึงผลสำเร็จในการทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดำเนินการเผยแพร่
สัญญาณภาพและเสียงรายการ ในทุกวันศุกร์ เวลา ๒๐.๑๕ น. เริ่มตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม

๒๕๕๗ เป็นต้นมา รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศครั้งสุดท้าย ในวันศุกร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้น ได้เปลี่ยนชื่อรายการเป็น “ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” แต่ยังคงออกอากาศในวันและเวลาเดียวกัน

คสช. หมายถึง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นกลุ่มนายทหารที่ยึดอำนาจการปกครอง ประเทศไทย โดยการรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ นำโดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก พลเอกธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง ผู้บัญชาการทหารอากาศ พลเรือเอกณรงค์ พิพัฒนาศัย ผู้บัญชาการทหารเรือ พลตำรวจเอกอดุลย์ แสงสิงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ โดยมีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และผู้บัญชาการทุกเหล่าทัพ เป็นรองหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หลังการทำรัฐประหาร คสช. ได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารราชการแผ่นดินแทนรัฐบาล จนกว่าจะมีการจัดเลือกตั้งครั้งใหม่ ซึ่งไม่ได้มีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจน แต่มีการคาดการณ์เบื้องต้นว่า การเลือกตั้งทั่วไปของไทย จะมีขึ้นประมาณเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐ ภายหลังประเทศเข้าสู่ความสงบเรียบร้อย และการปฏิรูปกฎหมายแล้วเสร็จตามกำหนดของ คสช.

วิธีดำเนินการศึกษา

๑. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. รวบรวมข้อมูล โดยวิธีการขอเทปบันทึกรายการ คืนความสุขให้คนในชาติจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ. ๕) ซึ่งเป็นผู้บันทึกเทปและเป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดภาพและเสียงทางโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย ที่ออกอากาศทั้งหมดจำนวน ๑๒ ตอน นำข้อมูลจากเทปวีดิทัศน์ มาถอดเสียงเป็นเอกสาร ได้ ๑๕๕ หน้า จำนวนทั้งสิ้น ๘๒,๔๐๘ คำ เพื่อสะดวกต่อการนำถ้อยคำมาศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล
๓. ศึกษารูปแบบของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่ออธิบายให้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการในการผลิตไปจนถึงขั้นตอนการนำเสนอรายการผ่านสื่อสารมวลชนช่องทางต่างๆ
๔. วิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ และวิเคราะห์ความถี่ของเนื้อหาแต่ละประเภท ใช้เกณฑ์ในการตัดแบ่งเนื้อหา โดยพิจารณาจาก

เนื้อความโดยรวม และคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาประเภทใด เช่น หากเป็นเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง มักปรากฏถ้อยคำบ่งชี้ เช่น ประชาธิปไตย, การเลือกตั้ง, อำนาจอธิปไตย, ความมั่นคง, ธรรมนูญ, การชุมนุม, การประท้วง, ความขัดแย้ง, การปฏิรูป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

“เราเพียงแต่ขอเวลาสร้างชาติ สร้างประชาธิปไตยของคนไทย ที่มีระเบียบ มีวินัย และมีความเข้าใจประชาธิปไตยอย่างแท้จริง มีระบบ**ธรรมนูญ** มีความพอเพียงตามแนวทางปรัชญาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทุกคนมีความเท่าเทียม” (ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้นเป็นตัวอย่างของเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง ซึ่งกล่าวถึงการยึดอำนาจของคสช.ว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาของชาติที่สะสมมาเป็นระยะเวลานาน ตัวอย่างนี้มีเนื้อความโดยรวมที่กล่าวถึงเรื่องการเมืองการปกครอง โดยมีคำสำคัญที่ปรากฏคือ คำว่า “ประชาธิปไตย” และ “ระบบธรรมนูญ”

๕. วิเคราะห์วัจนกรรมที่พบในตัวอย่างของรายการตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๕.๑ ใช้ทฤษฎีวัจนกรรมของ จอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) เป็นกรอบในการศึกษา โดยใช้ศัพท์บัญญัติภาษาไทยตามทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐) เพื่อจัดกลุ่มวัจนกรรม และกำหนดความถี่ในการใช้วัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์ โอชา ในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ

๕.๒ เนื่องจากการกล่าวถ้อยคำในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นการกล่าวถ้อยคำที่ต่อเนื่องคาบเกี่ยวกันหลายประเด็นตามลักษณะการพูดของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการในการแบ่งวัจนกรรม คือ เมื่อพบวัจนกรรมหนึ่งวัจนกรรมใดที่บอกเจตนาในการกล่าวภาษานั้นแล้ว แม้จะยังไม่จบเนื้อความในแต่ละประเด็น แต่ปรากฏถ้อยคำที่สามารถบ่งบอกเจตนาในการสื่อสารแล้ว จะนับเป็นหนึ่งวัจนกรรม ซึ่งการวิเคราะห์วัจนกรรมใช้เกณฑ์จากการพิจารณาทั้งรูปภาษา เนื้อความ และแนวคิดทางวัจนปฏิบัติศาสตร์ ซึ่งเกณฑ์ในการกำหนดวัจนกรรม อาจเป็นเพียงคำเดียวที่บ่งชี้เจตนาใดเจตนาหนึ่ง หรืออาจเป็นถ้อยคำทั้งประโยคก็ได้ เช่น

“ ขอขอบคุณทั้งในเสียงติและเสียงชมซึ่งมีค่ากับเราทุกคน ขอให้มั่นใจว่าถึงแม้เราเป็นทหารแต่เราเป็นทหารที่มีความตั้งใจ มีหัวใจที่จะนำพาประเทศชาติไปด้วยความจริงใจและไม่แสวงหาผลประโยชน์ ”

ตัวอย่างข้างต้น เป็นตัวอย่างของวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก และวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด ที่กล่าวต่อเนื่องกัน ซึ่งพบว่ามี ๒ วัจนกรรม ทั้งนี้ในการศึกษาวิจัย จะแบ่งข้อความดังกล่าวออกเป็น ๒ กลุ่ม กล่าวคือ

กลุ่มแรก ประกอบด้วยถ้อยคำ “ ขอขอบคุณทั้งในเสียงติและเสียงชมซึ่งมีค่ากับเราทุกคน ” เป็นวัจนกรรมขอบคุณ ซึ่งอยู่ในกลุ่มแสดงความรู้สึก

กลุ่มที่สอง “ ขอให้มั่นใจว่าถึงแม้เราเป็นทหารแต่เราเป็นทหารที่มีความตั้งใจ มีหัวใจที่จะนำพาประเทศชาติไปด้วยความจริงใจและไม่แสวงหาผลประโยชน์ ” เป็นวัจนกรรมรับรอง อยู่ในวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด

๖. สรุป และอภิปรายผลการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบเนื้อหาที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ให้ความสำคัญในการกล่าวถึง
๒. ทำให้ทราบประเภทและความถี่ของวัจนกรรมที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
๓. ทำให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์บางประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างการยอมรับทางการเมือง
๔. เป็นแนวทางในการศึกษาภาษา ที่สัมพันธ์กับวิถีปฏิบัติทางการเมืองการปกครองของไทย

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งวิเคราะห์การสื่อสารทางการเมืองผ่านการใช้คำพูดของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่อง วัจนกรรมของจอห์น อาร์เชิร์ดเป็นหลักในการวิเคราะห์ โดยผู้ศึกษาได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑. แนวคิดและทฤษฎีวัจนกรรม
 - ๑.๑ ทฤษฎีวัจนกรรมของจอห์น แอล ออสติน
 - ๑.๒ ทฤษฎีวัจนกรรมของจอห์น อาร์เชิร์ด
๒. แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง
๓. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อโทรทัศน์
๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ
๕. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. แนวคิดและทฤษฎีวัจนกรรม

๑.๑. ทฤษฎีวัจนกรรมของ จอห์น แอล ออสติน

วัจนกรรม (speech acts) หมายถึงถ้อยคำที่สื่อการกระทำทางเจตนา หรือหมายถึงการใช้ถ้อยคำเพื่อกระทำการสิ่งต่างๆ หรือหมายถึงการกระทำผ่านภาษา เป็นแนวคิดหนึ่งในการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวัจนปฏิบัติศาสตร์ เกิดขึ้นเมื่อผู้พูดหรือผู้เขียน (speaker/writer) กล่าวถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่ง (utterance) กับผู้ฟังหรือผู้อ่าน (hearer/reader) หรือผู้รับสารในบริบทใดบริบทหนึ่ง สามารถจำแนกเป็นประเภทต่างๆ ได้ตามเจตนาของผู้พูด เช่นการบอกเล่า การสัญญา การสั่ง การถาม เป็นต้น (สุจิตต์ลักษณ์ คีพดุง ๒๕๔๕ : ๖๑)

ทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐:๑๕-๑๗) กล่าวถึงที่มาของทฤษฎีวิัจจนกรรมว่า จอห์น ออสติน เปรียบเสมือนเป็นผู้เผยแพร่หลักการที่ใช้อธิบายกลไกของภาษากับความหมายในแนววิัจจนปฏิบัติศาสตร์ให้เป็นที่รู้จักแก่ แวดวงนักภาษาศาสตร์เป็นคนแรก ออสตินได้ตั้งข้อสังเกตว่า เราสามารถใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้เราได้ “By saying or in saying something, we are doing something” ในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยคำพูด ตามความคิดของ ออสติน มีอยู่ด้วยกัน ๒ ชนิด คือ การกระทำทางกายภาพ (physical act) กับ การกระทำทางเจตนา (intentional act) ซึ่งในการศึกษาด้านวิัจจนปฏิบัติศาสตร์ เรียกถ้อยคำที่สื่อการกระทำทางเจตนาว่า วิัจจนกรรม (speech acts)

กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ ชีรนุช โชคสุวณิช (๒๕๕๑ : ๕๔-๕๖) ได้กล่าวถึงผลงานการศึกษาของ ออสติน ที่อยู่ในหนังสือเรื่อง How to Do Things with Words ซึ่งรวบรวมและเผยแพร่หลังจากเขาเสียชีวิตไปแล้ว ว่า สำหรับ ออสติน เขามองเรื่องการใช้ภาษาว่า ผู้พูดไม่ได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อความ แต่ใช้ภาษาเพื่อกระทำสิ่งต่างๆ เขาแบ่งถ้อยคำออกเป็น ๒ ประเภท คือ

- ๑) ถ้อยคำแสดงความจริงเท็จ (constatives) หมายถึงถ้อยคำที่แสดงความจริงเท็จได้ ใช้พรรณนาหรือบอกเล่า เช่นการกล่าวถ้อยคำว่า “เขากำลังวิ่ง” การกล่าวถ้อยคำนี้อาจเป็นจริงหรือเท็จก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า สภาพความจริงนั้นเป็นอย่างไร หากเขากำลังวิ่งจริง ข้อความนั้นก็จริง แต่หากเขาไม่ได้วิ่ง ข้อความนั้นก็เท็จ
- ๒) ถ้อยคำบ่งการกระทำ (performatives) หมายถึงถ้อยคำที่ตัดสินค่าความจริงเท็จไม่ได้ และถ้อยคำนั้นมีใช้เพียงถ้อยคำที่ใช้พรรณนาเท่านั้น แต่ยังเป็นถ้อยคำที่สื่อการกระทำด้วย เช่นการกล่าวคำว่า “ฉันขอโทษ” ถ้อยคำนี้ไม่ได้ตัดสินค่าความจริงเท็จ แต่เป็นการกล่าวเพื่อแสดงความรู้สึกบางอย่าง เพื่อให้ได้รับการให้อภัย

กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และ ชีรนุช โชคสุวณิช ยังได้นำตัวอย่างที่ ออสติน ยกมาแสดงในหนังสือเรื่อง How to Do Things with Words เพื่ออธิบายถ้อยคำบ่งการกระทำเพิ่มเติม เช่น

“I do” (ข้าพเจ้ายอมรับ) ถ้อยคำนี้เป็นของเจ้าบ่าวและเจ้าสาว ที่กล่าวในพิธีแต่งงานในโบสถ์ ตามประเพณีของศาสนาคริสต์ เพื่อตอบคำถามของบาทหลวง ในการรับฝ่ายตรงข้ามเป็นภรรยา หรือสามี

“I give and bequeath my watch to my brother” (ข้าพเจ้าขอมอบนาฬิกาของข้าพเจ้าให้น้องชายของข้าพเจ้า) ถ้อยคำนี้เป็นข้อความในพินัยกรรมที่ผู้ตายขอมรดกให้น้องชายของตน

“I shall resign from the presidency of the United States of America” (ผมขอลาออกจากตำแหน่งประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา) ถ้อยคำนี้เป็นคำพูดของประธานาธิบดี ริชาร์ด นิกสัน ที่กล่าวทางโทรทัศน์ ซึ่งเป็นการประกาศกับประชาชนชาวอเมริกัน ถึงการตัดสินใจลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งเมื่อกล่าวถ้อยคำนี้แล้ว ขึ้นหากจะเปลี่ยนใจไม่ยอมลาออก ย่อมทำไม่ได้

กล่าวโดยสรุปแล้ว ลักษณะเด่นของวจนกรรม ตามแนวทางของ ออสติน คือ

๑. ถ้อยคำทุกถ้อยคำ ไม่ได้ใช้เพียงเพื่อบอกเล่าเท่านั้น แต่ยังใช้เพื่อก่อให้เกิดการกระทำ ซึ่งนั่นก็คือความหมายของ การกระทำผ่านภาษา
๒. ในถ้อยคำหนึ่งๆ จะประกอบด้วย การกระทำ ๓ ประเภท คือ การกล่าวถ้อย (Locutionary act) การสื่อเจตนา (Illocutionary act) และการแสดงวจนผล (Perlocutionary act) ซึ่งการกระทำทางภาษา ๓ ประเภท ตามแนวคิดของ ออสติน อธิบายได้ดังนี้ ขั้นที่ ๑ Locutionary act หรือการกล่าวถ้อย หมายถึง ถ้อยคำที่กล่าวออกมา และมีความหมายตามที่ประกอบเป็นถ้อยคำ ส่วนขั้นที่ ๒ Illocutionary act หรือการสื่อเจตนา หมายความว่า การกระทำบางสิ่งบางอย่าง ผ่านทางถ้อยคำ ตามเจตนาหรือความตั้งใจของผู้พูด ขณะที่ขั้นที่ ๓ Perlocutionary act หรือการแสดงวจนผล หมายถึง ผลที่เกิดจากการใช้ถ้อยคำของผู้พูด เช่นเมื่อมีผู้กล่าวว่ากล่าว “แอร์ในห้องนี้เย็นเหลือเกิน” ก็มีคนเดินไปปรับอุณหภูมิเครื่องปรับอากาศให้
๓. แต่ละวจนกรรมมีเงื่อนไขกำหนดอยู่ เรียกว่าเงื่อนไขความเหมาะสม ซึ่งหากการใช้วจนกรรมไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ย่อมถือว่าถ้อยคำนั้นไม่เหมาะสม หรือเป็นโมฆะ เช่น การทำพินัยในภาษาอังกฤษ ผู้พินัยต้องกล่าวถ้อยคำว่า “You’re on หรือ Done ถ้าหากไม่กล่าวถ้อยคำนี้ การพินัยจะไม่เกิดขึ้น นอกจากนี้ การทำพินัยต้องทำด้วยความจริงจัง ถ้าหากผู้ทำไม่ได้คิดอย่างที่กล่าวทำ หรือทำกับบุคคลที่ไม่เหมาะสม การพินัยย่อมไม่เกิดขึ้น

กฤษดาวรรณ หงส์คารมภ์ และ ชีรนุช โชคสุวณิช (๒๕๕๑ : ๕๘-๕๙) กล่าวว่า นอกจาก ออสติน ได้เสนอแนวคิดเรื่องถ้อยคำก่อให้เกิดการกระทำแล้ว ออสตินยังได้แบ่งถ้อยคำบ่งการกระทำออกเป็น ๒ ประเภท คือ ถ้อยคำบ่งการกระทำอย่างชัดเจน (primary/explicit performative) และ ถ้อยคำบ่งการกระทำไม่ชัดเจน (secondary/implicit performative)

๑. ถ้อยคำบ่งการกระทำอย่างชัดเจน (primary/explicit performative) หมายถึง ถ้อยคำที่มีกริยาแสดงการกระทำปรากฏอยู่ชัดเจน และแสดงให้เห็นชัดว่า ผู้พูดต้องการแสดงการกระทำอะไร เช่น “ฉันสัญญาว่าจะไปพบคุณในวันพรุ่งนี้” เป็นวัจนกรรมแสดงการสัญญา หรือ “ห้ามรับประทานอาหารบนขบวนรถไฟฟ้า” เป็นวัจนกรรมแสดงการออกคำสั่ง
๒. ถ้อยคำบ่งการกระทำไม่ชัดเจน (secondary/implicit performative) หมายถึง ถ้อยคำที่ไม่มีกริยาแสดงวัจนกรรมที่ชัดเจน ความหมายของถ้อยคำจะขึ้นอยู่กับบริบท เช่น “อาหารร้านนี้รสจัด” ฟังโดยผิวเผิน เป็นการกล่าวถ้อยคำบอกเล่า ไม่มีกริยาใดๆปรากฏชัดว่า เป็นการเตือน หรือ เชิญชวน ความหมายของถ้อยคำนี้ จึงขึ้นอยู่กับบริบทในการสนทนาก่อนหน้านี้ เช่น “มาร้านนี้ สั่งอาหารระวังหน่อยนะ อาหารร้านนี้รสจัด (เตือน) หรือ “ลองชิมดูสักหน่อยไหม เข่าว่ากันว่า อาหารร้านนี้รสจัด” (เชิญชวน)

แนวคิดเรื่องถ้อยคำบ่งการกระทำที่ไม่ชัดเจนของ ออสติน นี้ ในเวลาต่อมา จอห์น อาร์ เชิร์ล ซึ่งเป็นศิษย์ของ ออสติน ได้นำมาพัฒนาต่อยอด เป็นแนวคิดเรื่อง วัจนกรรมอ้อม (indirect speech act) ซึ่ง เชิร์ล เห็นว่า แม้ผู้พูดจะใช้ถ้อยคำที่บ่งการกระทำไม่ชัดเจน แต่การสื่อสารยังคงสัมฤทธิ์ผล เพราะผู้พูดและผู้ฟังมีความรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงจำนวนวัจนกรรมในแต่ละภาษาว่า เป็นเรื่องยากที่จะกำหนดว่ามีเท่าใด ขึ้นอยู่กับผู้ใช้ภาษาตีความว่าถ้อยคำเหล่านั้นแสดงวัจนกรรมอะไร

การที่ เชิร์ล ได้นำแนวคิดของเรื่องวัจนกรรมของ ออสติน มาศึกษาต่อยอด โดยเฉพาะในเรื่องของ ความหมาย และ พลัง ของถ้อยคำ ทำให้เป็นที่ยอมรับว่า ภาษาเป็นเรื่องของการกระทำ

และยังสามารถอธิบายได้ว่า ถ้อยคำใดถ้อยคำหนึ่ง สามารถแสดงการกระทำได้หลายอย่าง ในขณะที่ถ้อยคำนั้น ยังมีความหมายคงเดิมอยู่

๑.๒. ทฤษฎีวิัจจนกรรมของจอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle)

ผู้บุกเบิกแนวคิดเรื่องวิัจจนกรรม และริเริ่มการจำแนกกลุ่มวิัจจนกรรม คือ จอห์น แอล ออสติน (John L. Austin) ต่อมาในปี ค.ศ.๑๙๖๕ จอห์น อาร์ เซิร์ล (John R. Searle) นักปรัชญาที่เป็นลูกศิษย์ของออสติน ได้ศึกษาเพิ่มเติมและทบทวนเงื่อนไขเหมาะสมของแต่ละพลังวิัจจนกรรมรวมทั้งนำเสนอเรื่อง วิัจจนกรรมอ้อม ซึ่งเกี่ยวข้องกับ “สิ่งที่พูด” และ “สิ่งที่หมายความถึง” เนื่องจากเซิร์ลเห็นว่า บางครั้ง วิัจจนกรรมจะปรากฏในรูปแบบของ “ความไม่ชัดเจน” เซิร์ล ได้อธิบายคุณลักษณะของวิัจจนกรรมอ้อม ในบทความชื่อ Indirect Speech Acts (๑๙๗๕) โดยตั้งสมมติฐานว่าการสื่อเจตนาโดยผ่านวิัจจนกรรมอ้อม หมายถึงการที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำหนึ่งออกมาเพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบถึงบางสิ่งที่มากไปกว่ารูปภาษาที่ปรากฏ การที่ผู้ฟังจะเข้าใจสารได้อย่างถูกต้องนั้น ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ที่มีร่วมกันกับผู้พูด อีกทั้งผู้ฟังยังต้องตีความโดยยึดความสมเหตุสมผลอีกด้วยสาเหตุหนึ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับเซิร์ล ในการศึกษาเรื่องการใช้วิัจจนกรรมอ้อมคือ เขาต้องการหาคำตอบให้ได้ว่า ผู้ฟังเข้าใจสารที่ผู้พูดต้องการสื่อได้อย่างไร ท่ามกลางความไม่ชัดเจนด้านรูปภาพภาษาที่ผู้พูดเลือกใช้ (ทรงธรรม อินทจักร, ๒๕๕๐ : ๓๑)

สำหรับการศึกษาเรื่องของวิัจจนกรรมอ้อม เซิร์ล เสนอเกณฑ์ในการศึกษา ไว้ ๒ แนวทางคือ

๑. ความอ้อมค้อมแบบมีแบบแผน (convention indirectness) มีขอบเขตคล้ายกับ ถ้อยคำแสดงการกระทำแบบไม่ชัดเจน กล่าวคือ หากต้องการอะไรจากใคร หรือต้องการสิ่งใคร ผู้พูดมักกล่าวถ้อยคำที่ในลักษณะอ้อมค้อม หรือไม่ชัดเจน มากกว่าการกล่าวออกไปตรงๆ เช่น “มีปากกาไหม” แทนการกล่าวคำว่า “ขอยืมปากกา” ซึ่งนักภาษาศาสตร์ เรียกคำถามประเภทนี้ว่า “คำถามเชิงวาทศิลป์ หรือประโยคคำสั่งในรูปคำถาม” (ทรงธรรม อินทจักร ๒๕๕๐ : ๓๒) การใช้ถ้อยคำความอ้อมค้อมแบบมีแบบแผน จะมีรูปภาพซ้ำๆ และผู้คนสังคมใช้กันบ่อยมากจนบางครั้งความหมายเดิมจะเลือนหายไป

๒. ความอ้อมค้อมแบบไร้แบบแผน (non-convention indirectness) จะมีรูปภาษาที่ หลากหลายกว่าและไม่คงที่ ผู้ฟังต้องใช้ความรู้ที่มีร่วมกันกับผู้พูดในการแปลความหมาย ขณะที่ นักวิเคราะห์ต้องใช้บริบทในการช่วยตีความ

ผู้ที่สนใจในเรื่องการสื่อสารระหว่างบุคคล แสดงมุมมองเกี่ยวกับการใช้วัจนกรรมอ้อมของผู้คนส่วนใหญ่ แทนการใช้วัจนกรรมตรง ว่า เหตุผลหนึ่งคือ เพื่อรักษาหน้าของคู่สนทนา เช่นการ กล่าวคำว่า “เธอจะปล่อยให้มันเป็นเช่นนั้นหรือไม่”(ถาม) หรือ “เธอคงไม่ปล่อยให้มันเป็นเช่นนั้น” (คาดหวัง) แทนการกล่าวว่า “เธอต้องไม่ปล่อยให้มันเป็นเช่นนั้น” (ออกคำสั่ง)

ทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐: ๕๒-๕๗) กล่าวถึงการศึกษาเรื่องวัจนกรรม ในเอกสาร” แนวคิดพื้นฐานด้านวัจนปฏิบัติศาสตร์” ว่า “ในบางกรณีถ้อยคำหนึ่งๆสามารถมีหน้าที่คาบเกี่ยวกัน มากกว่าหนึ่งกลุ่มวัจนกรรม” ซึ่งประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจในเอกสารฉบับนี้ คือการวิเคราะห์วัจนกรรมตามแนวทางของ จอห์น อาร์ เซิร์ล โดยใช้หลัก เงื่อนไขวัจนกรรม (speech acts condition) ที่ แบ่งเป็น ๔ เงื่อนไข คือ เงื่อนไขเนื้อหาข้อความ เงื่อนไขเตรียมการ เงื่อนไขความจริงใจ และ เงื่อนไขความครบถ้วน ทั้งนี้ เซิร์ล ได้ใช้ตัวอย่างจากวัจนกรรมการสัญญา เป็นกรณีศึกษา ซึ่ง เงื่อนไขเนื้อหาข้อความวัจนกรรมการสัญญา ต้องใช้ถ้อยคำที่เกี่ยวข้องกับการสัญญาและเป็นสิ่งที่จะ เกิดขึ้นในอนาคตเท่านั้น เงื่อนไขเตรียมการ คือต้องให้ประโยชน์แก่ผู้ฟัง เงื่อนไขความจริงใจคือ ถ้อยคำต้องมีน้ำหนักและไม่แสดงว่าเป็นการกล่าวแบบขอไปทีและทำให้ผู้ฟังเสียประโยชน์จากการ กล่าว สุดท้ายเงื่อนไขความครบถ้วนคือถ้อยคำสัญญาจะไม่มีข้อผูกมัดใดๆแก่ผู้ฟัง และผู้พูดต้อง รักษาสัญญานั้นให้ได้ การกล่าวถ้อยคำที่ครบถ้วนทั้ง ๔ เงื่อนไข จึงจะเข้าเกณฑ์นับเป็นวัจนกรรม แต่หากมีข้อหนึ่งข้อใด ไม่เป็นไปตามเงื่อนไข ย่อมไม่นับเป็นวัจนกรรมที่สมบูรณ์ กล่าวคือ หาก ถ้อยคำสัญญา ไม่เกิดประโยชน์แก่ผู้ฟัง จะถือว่า ไม่เข้าเงื่อนไขการเตรียมการ จึงไม่นับว่าเป็นการ สัญญาที่เหมาะสม เพราะวัจนกรรมการสัญญา ต้องให้ประโยชน์แก่ผู้ฟังเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม แม้การวิเคราะห์วัจนกรรม โดยใช้เงื่อนไขตามเกณฑ์ที่เซิร์ลกำหนด นี้ จะ ช่วยให้เห็นความแตกต่างของกลุ่มวัจนกรรม และประเภทวัจนกรรมได้อย่างเป็นระบบ มากขึ้น แต่ เลวินสัน (๑๙๘๘), ทอมัส (๑๙๘๕), และเมย์ (๒๐๐๑) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า แนวคิดเรื่อง เงื่อนไขวัจนกรรมตามแนวทางของเซิร์ล ยังคงมีจุดบกพร่องอยู่หลายประการ เนื่องจาก ไม่มีใคร

ทราบว่าเป็นจริงแล้ว มีวัจนกรรมที่ประเภทกันแน่ ซึ่งการกำหนดวัจนกรรม ขึ้นอยู่กับว่าใช้ปัจจัยใด เป็นเกณฑ์ในการวัด นอกจากนี้ วัจนกรรมหลายประเภท ยังมีเนื้อหาใกล้เคียงกัน และมีบางคู่วัจนกรรม ที่ไม่อาจใช้เกณฑ์ของเซิร์ล มาประยุกต์ใช้ได้ เช่น การกล่าว (stating) และการพูด (saying) การให้คำปรึกษา (advising) และการเสนอแนะ (suggesting) และอีกหลายคู่วัจนกรรม ซึ่งยังไม่มีข้อสรุปว่า แท้จริงแล้วคู่วัจนกรรมเหล่านี้แตกต่างกันจริงๆ หรือเป็นเพราะมีการกำหนดชื่อเรียกที่หลากหลายเท่านั้น อีกประการหนึ่งที่เป็น จุดบดพร่องของการใช้เงื่อนไขวัจนกรรมเป็นเกณฑ์การกำหนด อาจเป็นการตีกรอบการใช้ภาษาที่เคร่งครัดมากเกินไป เช่น วัจนกรรมการขอบคุณและขอโทษ ต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกระทำในอดีตเท่านั้น แต่ในการใช้ภาษาตามสถานการณ์ปกติ อาจกล่าวขอบคุณ ในสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ เช่น “ขอบคุณที่ไม่สูบบุหรี่” นอกจากนี้ ยังมีข้อบกพร่อง ที่เกี่ยวกับเงื่อนไขวัจนกรรมของ เซิร์ล ในเรื่องของเงื่อนไขความจริงใจ เนื่องจากเงื่อนไขข้อนี้เป็นสิ่งที่ปฏิบัติตามได้ยากมากที่สุด ถึงแม้ผู้พูดจะ กล่าววัจนกรรมด้วยความจริงใจ หรือไม่ก็ตาม คงไม่มีผู้ใดสามารถล่วงรู้ได้ว่าแท้จริงแล้วผู้พูดคิดอย่างไร (ทรงธรรม อินทจักร, ๒๕๕๐:๕๘-๖๒)

ทรงธรรม อินทจักร (๒๕๕๐:๖๓) ยังได้เสนอแนวคิดการจำแนกวัจนกรรมว่า ผู้สนใจควรศึกษารูปคำและรูปประโยคไปพร้อมกับการพิจารณารายละเอียดทางบริบท

ในการศึกษาวัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้ศึกษาได้เลือกใช้ทฤษฎีวัจนกรรม (Speech Acts) ของ จอห์น อาร์ เซิร์ล เป็นกรอบในการวิเคราะห์ ซึ่ง เซิร์ล ได้จำแนกประเภทวัจนกรรมออกเป็น ๕ กลุ่มดังต่อไปนี้

๑. กลุ่มบอกกล่าว (assertive) หมายถึง การใช้ถ้อยคำที่ผู้พูดมีจุดมุ่งหมาย เพื่อบอกเล่าข้อมูล และความเชื่อในสิ่งต่างๆที่เป็นไปรอบๆตัว ด้วยเห็นว่าผู้ฟังยังไม่ทราบ หรือเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ฟัง ตัวอย่างวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว เช่น การพูด (saying) การกล่าว (stating) การยืนยัน (asserting) การยืนยันกราน (insisting) การสรุป (concluding) และการรายงาน (reporting) อย่างไรก็ตามวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว นอกจากจะให้ประโยชน์แก่ผู้ฟังแล้ว ในบางครั้ง ยังให้ประโยชน์แก่ผู้พูดด้วย เช่น การพูดโอ้อวด (boasting) สำหรับวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าวโดยทั่วไปจะมีนัยที่เป็นกลาง หรือให้ผลในแง่บวก แต่บางครั้ง วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว ก็แสดงถึงทัศนคติ

ในแง่ลบด้วย เช่นการวิจารณ์(criticising) การต่อว่า(complaining) การว่ากล่าว(scolding) และ การซุบซิบ(gossiping)

๒. กลุ่มชี้แนะ (directive) หมายถึง กลุ่มถ้อยคำที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้ฟังกระทำการบางอย่าง ให้เป็นไปตามความต้องการของผู้พูด ตัวอย่างเช่น การออกคำสั่ง (ordering) การขอร้อง(requesting) การสอบถาม(questioning) การอ้อนวอน(begging) การวิงวอน (praying) การอนุญาต(permitting) การเสนอแนะ(suggesting) การแนะนำ (recommending) และการให้คำปรึกษา (advising)

๓. กลุ่มผูกมัด (commisive) หมายถึงกลุ่มถ้อยคำ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแจ้งให้ผู้ฟังทราบ หรือ ตระหนักว่าผู้พูดจะกระทำการบางอย่างให้กับผู้ฟังในอนาคต ตัวอย่างวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด เช่น การ สัญญา(promising) การสาบาน(vowing) การทำพนัน (betting) การเสนอตัว(offering) การ ปลอบโยน(reassuring) การรับรอง(guaranteeing) การแสดงความตั้งใจ(intending) การข่มขู่ (threatening) เป็นต้น

๔. กลุ่มแสดงความรู้สึก (expressive) หมายถึง กลุ่มถ้อยคำที่บ่งบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติ ที่ผู้พูดมีต่อผู้ฟัง หรือสิ่งรอบข้าง โดยมุ่งเน้นเพื่อให้ผู้ฟังรับทราบความรู้สึก หรือ ทัศนคติของผู้พูด โดยไม่ได้มุ่งหวังให้เกิดการกระทำใดๆ จากผู้ฟัง ตัวอย่างวัจนกรรมแสดง ความรู้สึก เช่น การทักทาย(greeting) การต้อนรับ(welcoming) การขอโทษ(apologising) การ ขอบคุน(thanking) การแสดงความยินดี(congratulating) การแสดงความเสียใจ(expressing condolences) การชม(complimenting) การอำลา(expressing farewell)

๕. กลุ่มแถลงการณ์ (declaration) หมายถึง กลุ่มถ้อยคำที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อประกาศ เป็น กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มบอกกล่าว แต่ต่างกันคือ กลุ่มนี้จะเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่มีความเป็น ทางการสูง ตัวอย่างเช่น การแต่งตั้ง(appointing) การเสนอชื่อ (nominating) การกล่าวเปิดงาน (opening a ceremony) การประกาศสงคราม (declaring war) การไล่ออกจากงาน (firing from employment) และการตัดสินจำคุก (sentencing to imprisonment) วัจนกรรมกลุ่มนี้จะแสดงถึง เจตนารมณ์ของผู้พูดอย่างแจ่มแจ้ง ชัดเจน

๒. แนวคิดที่เกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองเป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลกับประชาชน โดยผ่านการชวนเชื่อ การเคลื่อนไหว หรือกิจกรรมที่รัฐบาลต้องการผลักดันให้ประชาชนยอมรับแนวทางความเชื่อของผู้ปกครอง เพื่อธำรงรักษาระบบการเมืองการปกครอง การสื่อสารทางการเมือง จึงเป็นการบอกเล่าข่าวสาร ประเด็นปัญหาต่างๆ ปลุกฝัง ชักจูงประชาชน เพื่อให้การปกครองดำเนินไปด้วยดี และเพื่อความชอบธรรมในการใช้อำนาจทางการเมืองของรัฐบาล (สุรพงษ์ โสภนะเสถียร, ๒๕๔๑ : ๒๐-๒๑) ข้อมูลข่าวสารทางการเมือง มีความจำเป็นต่อการสร้างความรับรู้ของประชาชน นำไปสู่ความเข้าใจ และยอมรับในนโยบายรัฐการสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นความจำเป็นของผู้ที่มีอำนาจทางการเมืองทุกยุคสมัย กฤษณ์ ทองเลิศ (๒๕๓๕: ๒) กล่าวโดยสรุปในเรื่องของการสื่อสารทางการเมืองว่า หมายถึงการสื่อสารเพื่อแจ้งข่าวสาร ปลุกฝังความคิดความเชื่อในทางการเมือง หรือชักจูงผู้รับสาร เพื่อให้มีผลต่อศักยภาพในการปกครองประเทศ

การสื่อสารทางการเมือง ไม่เพียงถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร แนวนโยบาย หรือความคิดอุดมการณ์ของนักการเมืองเท่านั้น แต่หากยังมีเรื่องของ การโน้มน้าวใจ และ โฆษณาชวนเชื่อด้วย เสถียร เขยประทับ (๒๕๕๑ : ๑๖๐) กล่าวถึงการสื่อสารทางการเมืองของรัฐบาลว่า การถ่ายทอดข่าวสาร ไม่ใช่เป้าหมายเพียงอย่างเดียวของการสื่อสารของรัฐบาล ข่าวสาร คือ อำนาจ และการใช้ข่าวสารอย่างชาญฉลาดมีบทบาทอย่างสำคัญต่อมติมหาชนได้ “การควบคุมข่าวสาร ถือเป็นก้าวแรกของการโฆษณาชวนเชื่อ” ในแง่ของการสื่อสารรัฐบาลอาจใช้การชวนเชื่อเป็นเครื่องมือในการส่งสารไปยังสาธารณชน เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างทั้งทางตรง และทางอ้อม (สุรพงษ์ โสภนะเสถียร ๒๕๔๑ : ๔)

ดังนั้นการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนของรัฐ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างอำนาจและการยอมรับจากประชาชนนั่นเอง ส่วนความหมายของการโน้มน้าวใจ ในหนังสือทฤษฎีการจูงใจ ของอดุลย์ จาตุรงค์กุล ได้กล่าวถึงการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจว่า การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นและพบได้บ่อยในชีวิตประจำวัน ซึ่งคำว่า การโน้มน้าวใจ และการจูงใจต่างมีความหมายที่เหมือนกัน คือ มนุษย์ใช้การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการจูงใจบุคคล ซึ่ง

เกี่ยวข้องกับสถานการณ์การสื่อสารเพื่อจูงใจ (Persuasive Communication Situation) อันเป็นสถานการณ์ที่บุคคลที่เป็นแหล่งข่าวสาร หวังที่จะให้ผู้รับสารก่อปฏิกิริยาตอบสนองต่อข่าวสาร มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือก่อให้เกิดอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้รับสารให้ดำเนินไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง Erwin P. Bettinghaus ได้สรุปการโน้มน้าวใจว่าเป็นรูปแบบการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลคนเดียว ต้องการที่จะได้รับการตอบสนองเฉพาะจากบุคคลคนเดียวหรือมากกว่า และมีความตั้งใจที่จะได้รับการตอบสนองผ่านการใช้การสื่อสาร ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสองคนหรือมากกว่า เห็นด้วยกับการให้ความร่วมมือในการสื่อสารที่พยายามจะเข้าถึงการเปลี่ยนแปลง การตัดสินใจและการกระทำ การโน้มน้าวใจเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปลี่ยนแปลงสังคม แต่เรามักโต้แย้งว่ามันมีประโยชน์ในการเป็นเครื่องมือหลักที่จะแก้ปัญหาลังคมที่หลากหลาย (ฦกรฐวี ประยุกต์ศิลป์ ๒๕๕๓ : ๓๖-๓๗) อย่างไรก็ตามการกล่าวถึงการโน้มน้าวใจตามทฤษฎีการตัดสินใจจากสังคมและพันธะผูกพัน ชี้ว่า ผู้รับสารจะถูกโน้มน้าวใจได้ง่ายที่สุดเมื่ออยู่ในเขตของการยอมรับและจะถูกโน้มน้าวใจได้ยากที่สุดเมื่ออยู่ในเขตของการไม่ยอมรับ (อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท ๒๕๕๒: ๕๔)

ในช่วงสองสามทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการเกี่ยวกับการ โน้มน้าวใจหลาย 10 เล่มแต่ละเล่มให้คำจำกัดความแตกต่างกันไปแต่ในประเด็นหลักยังคงคล้ายกัน อาทิเช่น มิลเลอร์และเบอร์กูน (MILLER AND BURGOON) ให้คำอธิบายว่าการ โน้มน้าวใจใช้เมื่อผู้โน้มน้าวใจตั้งใจที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้ได้รับการ โน้มน้าวใจเบรมเบ็คและฮาวเวล (BREMBECK AND HOWELL) ได้ให้คำจำกัดความว่าการ โน้มน้าวใจหมายถึงความตั้งใจในการสื่อสารที่จะมีอิทธิพลเหนือทางเลือกไซมอนส์ (SIMONS) สรุปความหมายของการ โน้มน้าวใจว่าหมายถึงการสื่อสารของมนุษย์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นโดยการเปลี่ยนความเชื่อค่านิยมหรือทัศนคติทัศนคติและเซ็นเตอร์ได้เสนอความคิดเห็นว่าการ โน้มน้าวใจทางด้านประชาสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อเปลี่ยนแปลง (CHANGE) ความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกันหรือทำให้ความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกันนั้นสลายไปเพื่อก่อเกิดความคิดเห็นในทางที่เป็นประโยชน์ต่อเราหรือต่อหน่วยงานของเราเพื่อรักษาความคิดเห็น ที่ดีอยู่แล้วนั้นให้คงอยู่ตลอดไป(อรวรรณ ปิณฑน์โอวาท ๒๕๕๒: ๕)

นอกจากนี้รพรรณ ปิณฑน์โอวาท (๒๕๕๒ :๕) ยังได้กล่าวโดยสรุปว่าการโน้มน้าวใจ มีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

๑. ผู้โน้มน้าวใจมีความตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ
๒. โดยปกติผู้ถูกโน้มน้าวใจจะมีทางเลือกมากกว่าหนึ่งและผู้โน้มน้าวใจจะพยายามชักจูงผู้ถูกโน้มน้าวใจให้ยอมรับทางเลือกที่ตนเสนอ
๓. สิ่งที่ผู้โน้มน้าวใจต้องการคือการเปลี่ยนแปลงหรือการสร้างหรือการดำรงไว้ซึ่งความคิดเห็นทัศนคติค่านิยมและความเชื่อของผู้ถูกโน้มน้าวใจซึ่งจะส่งผลต่อปัจจัยอื่นอันได้แก่อารมณ์พฤติกรรม เป็นต้น

ในการสื่อสารทางการเมือง ผ่านรูปแบบรายการประเภท นายกรัฐมนตรีคุยกับประชาชน นั้น ร้อยเอกนายแพทย์ยงยุทธ มัยลาภ โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในรัฐบาลพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ กล่าวว่า “รัฐบาลได้จัดให้นายกรัฐมนตรี และรองนายกรัฐมนตรี มีช่องทางในการสื่อสาร เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวคิดในการบริหารราชการหรือโครงการต่างๆ ที่ได้รับไป และสิ่งที่จะทำ เพื่อสื่อสารไปถึงประชาชนให้ได้รับทราบ โดยอาจถือได้ว่าเป็นการประชาสัมพันธ์เชิงรุกส่วนหนึ่งก็ได้” (เดลินิวส์ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๐)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ผู้ศึกษาเห็นว่า วัจนกรรมทางการเมืองใดๆ มักแยกไม่ออกกับการสื่อสารทางการเมือง ที่มีเรื่องของการโน้มน้าวใจ การชวนเชื่อ และความพยายามในการก่อให้เกิดความคิด ความเชื่อ ที่เป็นไปในแนวทางเดียวกับผู้พูด หรือการยอมรับในสิ่งที่ผู้พูดกำลังพยายามบอกกล่าว สื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่ยังมีความคิดเห็นที่แตกต่าง ไม่ลงรอยกัน การโน้มน้าวใจการชวนเชื่อ ย่อมเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุด ของความพยายามในการเปลี่ยนความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติ เพื่อที่จะลดความแตกต่างทางความคิด ความไม่ลงรอยกัน และความขัดแย้งต่างๆ ลงให้มากที่สุด

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้ทฤษฎีวัจนกรรม และแนวคิดเรื่องการเมือง เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์ และอธิบายลักษณะของวัจนกรรม กลุ่มต่างๆที่พลเอกสุรยุทธ์ จันทรโอชา เลือกใช้ในการสื่อสารผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อชี้ให้เห็นว่า การสื่อสาร

ในแต่ละกลุ่มวงกรรมนั้น มีเจตนาให้เกิดการกระทำใดๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการสื่อสารนั้นๆ

๓. แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อโทรทัศน์

การผลิตรายการโทรทัศน์ มีหัวใจสำคัญที่การวางแผนซึ่งเป็นเรื่องที่ยากยิ่งซับซ้อน มีหลายขั้นตอนที่ต้องกำหนดแนวทางดำเนินการ วิภา อุดมฉันท (๒๕๓๘) กล่าวโดยสรุปว่า กระบวนการในการผลิตจะเริ่มตั้งแต่การตั้งเป้าประสงค์ การคัดเลือกเนื้อหา โดยคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมาย การกำหนดรูปแบบ และวิธีการนำเสนอ ตลอดถึงการดูความสัมพันธ์ด้านเนื้อหาของรายการแต่ละรายการที่จะผลิต ซึ่งทั้งหมดนี้ เรียกว่า “การวางแผน” โดยที่หลักการพื้นฐานของการวางแผน จะต้องตอบคำถาม ๔ ข้อ คือ

WHY - WHO - WHAT - HOW

WHY หมายถึง วัตถุประสงค์อะไรในการผลิตรายการ ผู้ผลิตจะต้องแจ่มชัดแก่ตนเองว่ามีวัตถุประสงค์อะไร หรือมีความจำเป็นอะไรที่ต้องผลิต คือ เพื่อสอน เพื่อแจ้งข่าวสาร เพื่อบันทึกเหตุการณ์ เพื่อให้ความเพลิดเพลิน

WHO หมายถึง เพื่อใครทำให้ตัวเองแจ่มชัดว่าเป้าหมายผู้ชมคือใคร เด็ก นักเรียน ครู อาจารย์ ปัญญาชน ผู้ใหญ่ หรือผู้ชมโดยทั่วไป

WHAT หมายถึง ผลิตเรื่องอะไร เมื่อกำหนดเป้าหมายผู้รับสารแล้ว ต้องกำหนดเนื้อหาสาระโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้วย เช่น จะสอนเรื่องอะไร จะแจ้งข่าวอะไร จะบันทึกเหตุการณ์อะไร จะให้ความบันเทิงอะไร

HOW หมายถึง ใช้รูปแบบในการนำเสนออย่างไร เช่นรูปแบบการอ่านรายงาน (announcing) รูปแบบการสนทนา (dialogue) รูปแบบสารคดี (documentary) รูปแบบละคร (drama)

เมื่อมีเป้าหมายที่แน่นอน ขั้นตอนต่อไปต้องกำหนดความยาวของรายการ โดยสัมพันธ์กับวัยของผู้ชมด้วย จะเป็นรายการ ๑ ชั่วโมง ๒๐ นาที ๑๕ นาที หรือ ๑๐ นาที ต้องกำหนดให้ชัดเจน

เพราะความยาวของรายการมีส่วนสัมพันธ์อย่างมากกับสมาธิ หรือระยะเวลาการรวมศูนย์ความสนใจ (concentration) ของผู้ชม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ชมที่เป็นเด็ก เด็กที่มีเกณฑ์อายุต่างกันจะมีระยะเวลาการรวมศูนย์ความสนใจที่ต่างกันอย่างเห็นได้ชัด

วิชา อุตมฉันท (๒๕๓๘ : ๑๖) ยังกล่าวถึง การจำแนกประเภทของการผลิตรายการโทรทัศน์ว่า สามารถจำแนกจากปัจจัยด้านความยาวและจำนวนคนที่ปรากฏในรายการ ซึ่งหากจำแนกตามลักษณะนี้ สามารถแบ่งประเภทของรายการออกได้ ๓ ประเภทคือ ๑.รายการพูดคนเดียว (straight talk program) ๒.รายการสัมภาษณ์และสนทนา ๓.รายการสารคดี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายการพูดคนเดียว โดยทั่วไปมักเป็นรายการที่ผลิตในสตูดิโอผู้พูดจะพูดคนเดียวต่อหน้ากล้องซึ่งถือเสมือนเป็นตัวแทนกลุ่มผู้ชมศิลปะของการพูดและบุคลิกของผู้พูดจึงถือเป็นสิ่งมีค่ายิ่งสำหรับรายการประเภทนี้การพูดจะต้องเป็นไปอย่างธรรมชาติวิธีที่จะช่วยการพูดให้น่าสนใจและเข้าใจง่ายผู้พูดควรใช้แผ่นภาพวัตถุแผ่นผังกระดานคำหรืออุปกรณ์อื่นๆเข้าช่วยบางครั้งกระทั่งควรแทรกภาพหรือตัดเข้าสู่ภาพที่ถ่ายทำมาก่อนจากที่อื่นหรือถ่ายทอดมาจากที่อื่นซึ่งจะช่วยเพิ่มความหลากหลายให้แก่รายการลักษณะเด่นของรูปแบบรายการชนิดนี้คือเพื่อให้ข้อมูลเรื่องใดเรื่องหนึ่งในลักษณะที่กระชับและน่าเชื่อถือ

รายการสัมภาษณ์และสนทนา การสัมภาษณ์คือการพูดคุยระหว่างคนสองคนส่วนการสนทนาหมายถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มคนร่วมรายการมากกว่าสองขึ้นไปแต่ทั้งสองแบบล้วนมีคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นพิธีกรคอยกำกับรายการในกรณีของการสัมภาษณ์พิธีกรจะทำหน้าที่เป็นผู้สัมภาษณ์ไปด้วยในเวลาเดียวกันในขณะที่ทำหน้าที่พิธีกรจะต้องพยายามดึงประเด็นที่คิดว่าเป็นความสนใจของผู้ชมมากที่สุดเข้าสู่คำถาม หรือวงสนทนาให้ได้ สภาพตรงกันข้ามที่ต้องพยายามหลีกเลี่ยงก็คือพิธีกรไม่มีจุดรวมความสนใจมุ่งแต่จะให้ผู้ชมได้รับรู้ไปเสียหมดทุกเรื่องลักษณะนี้กลับจะทำให้ประเด็นหลักของปัญหาไม่ชัดเจนผู้ชมเกิดความสับสนความสำเร็จของรายการจึงอยู่ที่พิธีกรซึ่งจะต้องสามารถนำการสนทนาให้ลื่นไหลไปได้อย่างรวดเร็วไม่วกวนและขาดความต่อเนื่อง

รายการสารคดี สารคดีทำหน้าที่เสนอเหตุการณ์และเรื่องราวที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง สารคดีไม่เพียงบรรยายเรื่องราวต่างๆตามที่เกิดขึ้นและบันทึกเอาไว้เท่านั้น แต่ยังสามารถนำเรื่องราวในอดีตมาเสนอใหม่ตามแต่โอกาส ยกตัวอย่างเช่น สามารถใช้ฟิล์มภาพยนตร์ ประวัติศาสตร์ รูปภาพหรือวัตถุโบราณต่างๆ มาผลิตรายการสารคดีประวัติศาสตร์ขึ้นมาใหม่ ปัจจุบันกล้องถ่ายวิดีโอที่มีขนาดเล็กกระทัดรัด ช่วยให้การผลิตรายการสารคดีง่ายขึ้น และแพร่หลายมากขึ้น

เมื่อเลือกประเภทของรายการที่จะผลิตแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การวางแผนการผลิต วิชา อุดมฉันทน์ (๒๕๓๘ : ๑๗-๒๒) กล่าวว่า การวางแผนการผลิตจะเริ่มต้นด้วยการประชุมทีมงานผลิต เรียกว่า Production Staff Meeting ซึ่งโดยทั่วไป จะประกอบด้วยผู้ผลิต (Producer) ผู้กำกับ (Director) คนเขียนสคริปต์ (Script Writer) คนออกแบบฉากกราฟฟิกนักแสดงและบุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังมีเรื่องของการจัดเนื้อหา หรือกระบวนการในการเรียบเรียงเนื้อหาให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย โครงเรื่องและรูปแบบการนำเสนอการจัดเนื้อหาให้มีน้ำหนัก น่าเชื่อถือและได้รับความสนใจจำเป็นต้องวางโครงร่างสำหรับการเขียนที่ดี โดยทั่วไปมักประกอบด้วย ๔ ส่วนสำคัญคือ บทนำ การดำเนินเรื่อง การหักมุม และการสรุป ส่วนการคัดเลือกตัวนักแสดง พิธีกร หรือผู้ที่ปรากฏตัวในรายการโทรทัศน์นั้น มีการกล่าวถึงในวิชาโสตศึกษา ของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ที่กำหนดไว้ว่าผู้ที่ปรากฏตัวได้ดีทางรายการโทรทัศน์ ควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ ควรมีบุคลิก รูปร่างลักษณะดี หน้าตาดี ควรมีรอยยิ้มและใบหน้าที่ยิ้มแย้มแห่งความอบอุ่น มีบุคลิกที่ดูเป็นกันเองกับผู้ชม หรืออาจเป็นผู้มีอารมณ์ขัน มองโลกในแง่ดี เป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษาได้ดี สื่อสารเข้าใจง่าย รู้จักปรับตัว พร้อมรับคำวิจารณ์ เก็บเกี่ยวผลจากคำวิจารณ์ และทำงานร่วมกับคนอื่นได้ และสุดท้ายควรเป็นผู้ที่มีความรู้และความสนใจในการผลิตรายการโทรทัศน์

นอกจากเนื้อหาและผู้ที่จะปรากฏตัวในรายการแล้ว การผลิตรายการโทรทัศน์ ยังมีเรื่ององค์ประกอบด้านภาพ องค์ประกอบด้านเสียง ซึ่งจะมีผลต่อความน่าสนใจและดึงดูดผู้ชม ให้ติดตามชมไปจนจบรายการได้หรือไม่อีกด้วย กล่าวโดยสรุปแล้ว กระบวนการในการผลิตรายการ

โทรทัศน์ มีรายละเอียดที่ต้องเรียนรู้ และใช้ประสบการณ์เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติ และสร้างสรรค์ผลงาน

การศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดในการผลิตสื่อโทรทัศน์ ศึกษาในเรื่องของเนื้อหาของรายการ เพื่อชี้ให้เห็นว่า รูปแบบและกระบวนการในการผลิตและจัดทำ เนื้อหาของรายการคืนความสุขให้คนในชาติเป็นอย่างไร สอดคล้องกับกระบวนการในการผลิตสื่อโทรทัศน์หรือไม่

๔. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นรายการที่ริเริ่มขึ้น โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผู้บัญชาการทหารบก ในฐานะหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชน ภายหลังจากการรัฐประหารและเข้าควบคุมอำนาจการปกครองประเทศ เริ่มออกอากาศรายการครั้งแรกวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ในเวลา ๒๐ นาฬิกา โดยมีสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก(ช่อง๕) ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ที่อยู่ภายใต้การควบคุมของกองทัพบก เป็นผู้ดำเนินการผลิตรายการ และเป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดสัญญาณไปยังสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์ทุกช่องทุกคืนวันศุกร์ โดยรูปแบบรายการเป็นการบันทึกเทป ก่อนออกอากาศจริงเป็นเวลา ๑ วัน รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ออกอากาศครั้งสุดท้าย ในวันศุกร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ หลังจากนั้นได้เปลี่ยนชื่อรายการเป็น “ศาสตร์พระราชา สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” แต่ยังคงออกอากาศในวันและเวลาเดียวกัน

ในการศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษากระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การนำเสนอรายการ และรูปแบบของรายการเพื่อให้เกิดความเข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการ ให้เพิ่มมากขึ้น และสามารถนำมาอธิบายกระบวนการผลิต กระบวนการในการนำเสนอ และรูปแบบของรายการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑. กระบวนการผลิต

๑.๑. การประสานงาน

เป็นการดำเนินการโดยคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นผู้ประสานงานด้านการผลิตกับสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง ๕) โดยมีกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมในฐานะผู้จัดทำเนื้อหาภาษาอังกฤษ

๑.๒. การจัดเตรียมข้อมูล

การจัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารบก อีกตำแหน่งในขณะนั้น เป็นผู้กำหนดหัวข้อและประเด็นในการนำเสนอ และส่งให้ฝ่ายเสนานิการทหารบก เป็นผู้รวบรวมข้อเท็จจริงในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และเรียบเรียงเนื้อหา เสนอต่อหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งหัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ อาจเปลี่ยนแปลงเนื้อหาข้อมูลที่ฝ่ายเสนานิการ จัดเตรียมมาให้ ด้วยการเพิ่มเติม หรือตัดลดบางประเด็น ก่อนที่จะมีการบันทึกเทป

ส่วนต้นฉบับของตัวบทที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้กล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีรูปแบบโครงสร้างประกอบด้วย การทักทาย การเกริ่นนำ เนื้อหา การสรุป และการกล่าวลา

การทักทาย หมายถึงขั้นตอนแรกที่หัวหน้า คสช. กล่าวกับผู้ฟัง เพื่อแสดงว่ารายการได้เริ่มขึ้นแล้ว ซึ่งข้อความในการกล่าวทักทาย มีทั้งกล่าว “สวัสดีครับ” “สวัสดีพี่น้องประชาชนคนไทย” “สวัสดีพ่อแม่พี่น้องประชาชนคนไทยที่รักทุกท่าน” “สวัสดีพ่อแม่พี่น้องประชาชนที่รักทุกท่าน” เป็นต้น

การกล่าวนำ หมายถึงการกล่าวก่อนเข้าสู่เนื้อหาของรายการ ซึ่งจะมีทั้งการกล่าวขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชน ที่ให้ความร่วมมือกับ คสช. ในการปฏิบัติหน้าที่ การทำความถึงเหตุผลในการยึดอำนาจการปกครอง การกล่าวยืนยันว่ามีความคืบหน้าในการแก้ปัญหาต่างๆของประเทศ ซึ่งการกล่าวในช่วงเกริ่นนำ เพื่อที่จะได้เป็นส่วนเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหาสาระของรายการเป็นลำดับต่อไป

การกล่าวเนื้อหา เป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของรายการ เนื่องจากเป็นส่วนที่เป็นรายละเอียดทั้งหมด ซึ่งจะเป็นส่วนที่แสดงความมุ่งหมาย และเจตนาของการพูดครั้งนั้น ว่า พลเอกประยุทธ์ ต้องการสื่อสารอะไร มีกลวิธี หรือวัฒนธรรมใด ปรากฏในเนื้อหาของการพูดแต่ละครั้ง

การสรุป หมายถึงการกล่าวในช่วงท้ายของรายการ ซึ่งมีทั้งการกล่าวทิ้งท้ายเพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนในการสนับสนุนและร่วมมือกับคสช. ในการขับเคลื่อนประเทศ การกล่าวอวยพรในโอกาสต่างๆ และการกล่าวอวยพรให้มีความสุขในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เพื่อให้เกิดการผ่อนคลายจากการฟังเรื่องราวที่เป็นเนื้อหาสาระมาแล้ว

การกล่าวลา หมายถึงการกล่าวในขั้นตอนสุดท้ายก่อนจบรายการ ซึ่งการกล่าวลาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จะจบลงด้วยคำว่า “สวัสดิ์ครับ” “ขอบคุณครับ สวัสดิ์ครับ” “ขอให้มีความสุขทุกท่าน ขอขอบคุณ สวัสดิ์” และ “พบกันใหม่ในสัปดาห์หน้า ขอขอบคุณ สวัสดิ์”

๑.๓. การดำเนินการบันทึกเทป

สำนักงานเลขานุการกองทัพบก จะเป็นผู้จัดเตรียมในเรื่องของวัน เวลา และสถานที่ในการบันทึกเทป ซึ่งกำหนดบันทึกเทปในทุกวันพฤหัสบดีของสัปดาห์ กำหนดให้เจ้าหน้าที่จากฝ่ายผลิตรายการ สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นผู้บันทึกเทป ใช้สถานที่ในการบันทึกเทป คือ ภายในกองบัญชาการกองทัพบก โดยบุคลากรของกองทัพบกที่มีหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ในขณะนั้นคือ พันโทหญิงทักษดา สังขจันทร์ หัวหน้าแผนกแถลงข่าว สำนักงานเลขานุการกองทัพบก ซึ่งภายหลังการบันทึกเทปรายการเสร็จสิ้นแล้ว ฝ่ายผลิตรายการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก จะมีหน้าที่ในการจัดหาภาพประกอบเนื้อหาแต่ละส่วนที่ได้มีการกล่าวถึงในรายการ ขณะที่กระทรวงการต่างประเทศ จะมีหน้าที่ในการแปลเนื้อหาที่มีการกล่าวในรายการคืนความสุขให้คนในชาติแต่ละสัปดาห์ เพื่อส่งให้สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นผู้ดำเนินการซื้อคำแปลไว้ด้านล่างของแถบวีดิทัศน์ เมื่อกระบวนการผลิตเสร็จสิ้นแล้ว ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก จะต้องนำเทปรายการที่พร้อมออกอากาศนำเสนอให้สำนักงานเลขานุการกองทัพบก เพื่อตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนเผยแพร่ต่อสาธารณะ

๑.๔. การออกอากาศรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดวันในการเผยแพร่เทปรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในทุกวันศุกร์ เวลา ๒๐.๑๕ น. หรือหลังข่าวภาคค่ำ โดยขอความร่วมมือจากสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง โดยเฉพาะช่องหลัก ประกอบด้วย ช่อง ๓, ๕, ๗, MCOT, NBT

และ ไทยพีบีเอสรวมถึงโทรทัศน์ที่ออกอากาศผ่านระบบดิจิตอล และเคเบิลทีวี สำหรับวิธีการในการส่งสัญญาณภาพและเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง ๕) จะเป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียงไปยังทุกสถานีโทรทัศน์ โดยมีสถานีวิทยุในเครือกองทัพบก และวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ รับสัญญาณเสียงจากช่อง ๕ เผยแพร่ไปยัง ๑๒๗ สถานีวิทยุในเครือกองทัพบก และ ๑๔๕ สถานี ของกรมประชาสัมพันธ์ อีกด้วย

จะเห็นได้ว่ากระบวนการในการผลิตรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ผู้ผลิตที่แท้จริงคือ กองทัพบก หรือ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทั้งการผลิตบทรายการ การกำหนดสถานที่ในการบันทึกเทป การกำหนดรูปแบบของภาพที่ต้องการให้นำเสนอไปยังผู้ชม ขณะที่สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก เป็นเพียงเครื่องมือในการผลิตเท่านั้น ทั้งผู้ควบคุมการผลิต (Producer) ผู้กำกับรายการ (Director) หรือแม้แต่ ช่างภาพ (Camera man) มีหน้าที่เพียงรับคำสั่งจากกองทัพบก และดำเนินการใช้ทักษะของวิชาชีพ ผลิตรายการออกมาให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติเท่านั้น

ส่วนรูปแบบในการผลิตพบว่า เป็นไปตามรูปแบบปกติของการผลิตสื่อโทรทัศน์ ที่มีกรวางเป้าประสงค์ของรายการ มีกระบวนการในการวางแผน การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดรูปแบบการนำเสนอที่เป็นทางการ ถ่ายทอดบุคลิกความเป็นข้าราชการทหารของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ส่วนรูปแบบในการนำเสนอ มีการเลือกภาพประกอบให้สอดคล้องกับประเด็นในการพูด เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้ชมรายการ อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาในการผลิตไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานให้สมบูรณ์แบบ เนื่องจากมีการปรับเปลี่ยนบทพูดอย่างกะทันหันในขณะบันทึกเทป หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ มักเพิ่มหรือลดประเด็นที่อยู่นอกเหนือจากบทที่ฝ่ายผลิตรายการได้รับ ซึ่งบางครั้งเป็นอุปสรรคต่อการแปลคำภาษาอังกฤษที่เป็นไปตามบทเดิม ทำให้บางครั้งคำพูดไม่ตรงกับคำบรรยายภาษาอังกฤษได้ภาพอย่างไรก็ดี รูปแบบของการดำเนินรายการที่เป็นลักษณะของการพูดคนเดียว (straight talk program) พบว่า พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา มีคุณสมบัติในการปรากฏตัวได้ดีทางรายการโทรทัศน์ แม้บุคลิกของความเป็นทหารจะทำให้ดูน่า

เกรงขาม แต่การใช้คำพูดที่กระชับ เป็นกันเอง เข้าใจง่าย ไม่ค่อยมีภาษาทางวิชาการที่ซับซ้อน รวมทั้งความมีอารมณ์ขัน ช่วยลดความเครียดของรายการ และเพิ่มสีสันของการรับชมได้มากขึ้น

๒. กระบวนการนำเสนอรายการ

๒.๑. นำเสนอผ่านทางสถานีโทรทัศน์

รายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นรายการที่มีการบันทึกเทปไว้ล่วงหน้า โดยสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ได้รับมอบหมายจากกองทัพบก ให้เป็นแม่ข่ายในการส่งสัญญาณภาพและเสียงที่บันทึกไว้ ผ่านระบบไฟเบอร์ออฟติกไปยังสถานีโทรทัศน์ช่องอื่นๆ โดยนัดหมายกันที่เวลา ๒๐.๑๕ นาที โดยมีขั้นตอนในการนำเสนอ ดังนี้

เวลาประมาณ ๒๐.๑๔ น. ช่อง ๕ จะขึ้นสไลด์ภาพโลโก้เหล่าทัพและชื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (เพื่อรอความพร้อมจากทุกสถานี) ความยาว ๐.๓๐ วินาที ถึง ๒ นาที

ไตเติ้ลรายการความยาวประมาณ ๒๐ วินาที

ความยาวของเนื้อหารายการ ไม่สามารถกำหนดได้ขึ้นอยู่กับความสำคัญของข้อมูลข่าวสารที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้ความสนใจขยับมากำหนดเป็นประเด็นในรอบสัปดาห์ ซึ่งผู้ศึกษาได้รวบรวมความยาวของแต่ละเทปวีดิทัศน์ที่นำออกอากาศไว้ตามรายละเอียดดังนี้

ครั้งที่ ๑ ออกอากาศวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๓๒ นาที

ครั้งที่ ๒ ออกอากาศวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๕๖.๓๕ นาที

ครั้งที่ ๓ ออกอากาศวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๔๕.๐๘ นาที

ครั้งที่ ๔ ออกอากาศวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๓๕.๐๒ นาที

ครั้งที่ ๕ ออกอากาศวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๕๖.๒๖ นาที

ครั้งที่ ๖ ออกอากาศวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๓๒.๒๘ นาที

ครั้งที่ ๗ ออกอากาศวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๒๕.๔๐ นาที

ครั้งที่ ๘ ออกอากาศวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๔๕.๐๑ นาที

ครั้งที่ ๙ ออกอากาศวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๔๑.๐๖ นาที

ครั้งที่ ๑๐ ออกอากาศวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๑ ชม. ๓๑ นาที

ครั้งที่ ๑๑ ออกอากาศวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๑ ชม. ๘ นาที

ครั้งที่ ๑๒ ออกอากาศวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ความยาวเทป ๔๕.๓๘ นาที

และหลังจบเนื้อหาแล้ว จะมีการใส่ภาพไตเติ้ลท้ายรายการ เป็นภาพเดียวกับไตเติ้ลเปิด ความยาว ๓๐ วินาที

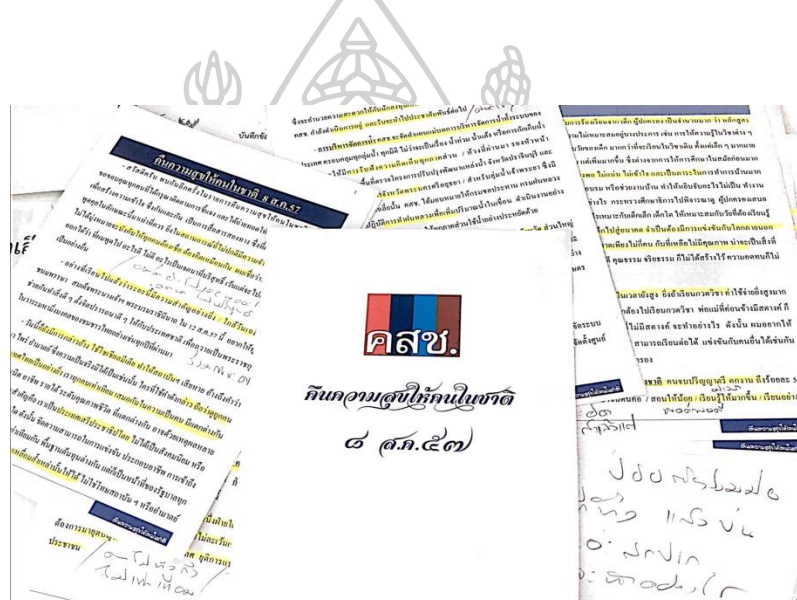
สไลด์ภาพโลโก้เหล่าทัพและชื่อคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (เพื่อเป็นสัญญาณจบรายการ ให้ทุกสถานีตัดเข้าสู่รายการปกติ) ความยาว ๕-๗ วินาที

รูปแบบของภาพ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติที่ปรากฏหน้าจอโทรทัศน์ ประกอบด้วยภาพพื้นฉากที่เป็นอาคารสำนักงานกองบัญชาการกองทัพบก ถนนราชดำเนิน ทำให้ผู้ชมรู้สึกได้ว่า อำนาจการบริหารประเทศในขณะนี้ อยู่ที่กองบัญชาการกองทัพบก ไม่ใช่ทำเนียบรัฐบาล ภาพหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ สวมเครื่องแบบนายทหาร ในฐานะผู้บัญชาการทหารบก และตัวอักษร คืนความสุขให้คนในชาติ เป็นการสื่อความหมายว่า กองทัพเป็นผู้นำความสุขกลับคืนมาสู่ประเทศอีกครั้ง โดยมีธงชาติไทยพาดอยู่เหนืออาคารสำนักงานกองทัพบก และผู้บัญชาการทหารบก เป็นสัญลักษณ์ว่า สิ่งที่กองทัพบกเกิดทุนไว้เหนือสิ่งอื่นใด คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และเมื่อเข้าสู่เนื้อหาของรายการแล้ว ภาพที่หน้าจอโทรทัศน์ มีการกำหนดให้วางแถบสี ๔ แถบสีที่เป็นสัญลักษณ์ของ คสช. ไว้มุมบนด้านขวาของจอโทรทัศน์ และด้านล่างของจอโทรทัศน์ มีการซ่อนคำแปลภาษาอังกฤษ เพื่อเผยแพร่รายการสำหรับชาวต่างชาติได้เข้าใจสถานการณ์ในประเทศไทยขณะนั้นด้วย โดยได้มีการแทรกภาพประกอบในบางช่วงของการพูด นอกจากนี้ทางช่อง ๕ ยังจัดล่ามภาษามือสำหรับผู้พิการทางการได้ยิน ให้สามารถติดตามรับชมรายการ ซึ่งช่วยขยายกลุ่มผู้ชมได้ครอบคลุมมากขึ้น

ตัวอย่างภาพการเตรียมภารกิจบันทึกเทป รายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ภาพที่ ๑ - ๒ ภาพการเตรียมการของเจ้าหน้าที่บันทึกเทป

ภาพที่ ๓ ภาพบทพูดที่มีการแก้ไขเนื้อหาด้วยลายมือของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ตัวอย่างภาพรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ที่แพร่ภาพพร้อมกันทางสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง

ภาพที่ ๔ ภาพสไลด์ข้อความพร้อมจากทุกช่อง ก่อนเปิดรายการ

ภาพที่ ๕ ภาพไตเติ้ลเปิดรายการ

ภาพที่ ๖ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ทักทายประชาชน ก่อนเข้าสู่เนื้อหารายการ

ภาพที่ ๗ - ๘ การแทรกภาพเหตุการณ์ประกอบประเด็นในการพูดของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

ภาพที่ ๕ ภาพไตเติ้ลทำก่อนปิดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ภาพที่ ๑๐ ภาพสไลด์จับ เพื่อเป็นสัญญาณให้ทุกช่องกลับสู่รายการปกติ

๒.๒. นำเสนอผ่านทางสถานีวิทยุ

นอกเหนือจากการออกอากาศรายการผ่านทางสถานีโทรทัศน์ทุกช่องแล้ว รายการคืนความสุขให้คนในชาติ ยังใช้ช่องทางออกอากาศทางวิทยุในเครื่องกึ่งพก ๑๒๗ สถานีทั่วประเทศ ทั้งในระบบ AM และ FM พร้อมทั้งขอความร่วมมือกรมประชาสัมพันธ์ เผยแพร่สัญญาณเสียงผ่านทางสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย อีกจำนวน ๑๕๕ สถานี ในวันและเวลาเดียวกันกับการออกอากาศทางโทรทัศน์อีกด้วย

วิธีการรับสัญญาณเสียงรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อเผยแพร่ทางสถานีวิทยุในเครื่องกึ่งพก และสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยนั้น ใช้วิธีการทางเทคนิคของระบบการสื่อสารเชื่อมสัญญาณเสียงจากสถานีวิทยุโทรทัศน์กึ่งพก ที่เป็นแม่ข่ายในการถ่ายทอดสัญญาณภาพและเสียง โดยเลือกรับเฉพาะสัญญาณเสียง ทั้งนี้สถานีวิทยุเอกชนที่เช่าสัญญาณหรือสัมปทานช่วงเวลาของกึ่งพกและกรมประชาสัมพันธ์ จะต้องยกเลิกรายการปกติและรับสัญญาณการถ่ายทอดรายการคืนความสุขตั้งแต่เริ่มต้น จนจบรายการในทุกสัปดาห์

ภาพที่ ๑๑ ภาพภายในสถานี จส ๑๐๓ กรมการทหารสื่อสาร ซึ่งทำหน้าที่รับ
และส่งสัญญาณเสียงไปยัง ๑๒๗ สถานีวิทยุในเครือกองทัพบก

ในการศึกษารูปแบบรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งออกอากาศสัปดาห์ละ ๑ ตอน เป็นเวลา ๑๒ สัปดาห์ พบว่ารูปแบบของคิวบทในรายการคืนความสุขให้คนในชาติมีลักษณะที่เป็นทางการ มีโครงสร้างเหมือนกันทั้ง ๑๒ ตอน การผลิตเนื้อหา ดำเนินการ โดยฝ่ายเสนาธิการทหาร ของกองทัพบก การจัดทำเนื้อหาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับฝ่ายผลิตรายการของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ที่ดูแลเฉพาะขั้นตอนของการบันทึกเทป และนำเทปที่บันทึกไปแพร่ภาพ และกระจายเสียงเท่านั้น ซึ่งกระบวนการในการผลิตรายการดำเนินการตามขั้นตอนในการผลิตสื่อโทรทัศน์ กล่าวคือ มีกระบวนการในการวางแผนการผลิต การคัดเลือกเนื้อหา การกำหนดรูปแบบการนำเสนอ การเลือกภาพประกอบให้สอดคล้องกับประเด็นในการพูด เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้ชม สำหรับรูปแบบการนำเสนอรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่า มีลักษณะเป็นรายการ พูดคนเดียว (straight talk program) ผู้พูดจะพูดต่อหน้ากล้อง ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนผู้ชม ส่วนการ เผยแพร่สัญญาณภาพและเสียง คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กำหนดให้ออกอากาศครอบคลุมในทุกช่องทางสื่อสาร โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งข้อมูลข่าวสาร ไปยังผู้ชมและผู้ฟังทุกกลุ่ม ได้อย่างทั่วถึง มุ่งหวังที่จะกระจายข่าวสารและสร้างความเข้าใจให้กับสังคม ในช่วงเวลาที่ประเทศกำลังประสบปัญหาความขัดแย้งทางความคิดของกลุ่มต่างๆ เป็นวิธีการที่ได้ผลตอบรับที่ดีในช่วงแรก แต่ต่อมาเริ่มเกิดการต่อต้านจากกลุ่มผู้ชมที่เริ่มเบื่อหน่ายและไม่อยากรับชมรับฟัง เนื่องจากเกิดความรู้สึกว่าเป็นการบังคับ และไม่มีทางเลือก

๕. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒ ประเด็น คือ ๑.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแยกประเภทเนื้อหา และ ๒.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม ดังต่อไปนี้

๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

ญาติศภาค กาญจนวิศิษฐ์ (๒๕๔๗) ศึกษาเรื่องกระบวนการสร้างความหมายและบทบาทวาทกรรม “รายการนายกฯทักษิณคุยกับประชาชน” ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมายของวาทกรรมที่ปรากฏในรายการนายกฯทักษิณคุยกับประชาชน และศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมและวิเคราะห์บทบาทของปฏิบัติการทางวาทกรรมในรายการ โดยเก็บข้อมูลจากการรวบรวมเนื้อหาด้วยทฤษฎีวิทญจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตั้งแต่วันเสาร์ที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๔๔ ถึง วันเสาร์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๖ รวมทั้งใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ผลิตรายการ นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลในส่วนของผู้รับสาร จากกระทู้ความเห็นในอินเทอร์เน็ต ได้แก่ (www.iemononline.com, www.sanook.com, www.pantip.com) ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการ พบว่าได้มีการจัดประเภทเนื้อหาที่พบในรายการ ประกอบด้วย ๑. เนื้อหาที่เกี่ยวข้องเศรษฐกิจ ๒. เนื้อหาที่เกี่ยวข้องสังคม ๓. เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องต่างประเทศ ๔. เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องโครงการพิเศษต่างๆ ๕. เนื้อหาเกี่ยวกับข้าราชการ และ ๖. เนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวนายกรัฐมนตรี ซึ่งแต่ละเนื้อหาจะถูกนำมาอธิบายเชื่อมโยงกับประเด็นต่างๆ ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑. การให้ข้อมูลด้านภารกิจหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ๒. การชี้แจง แก่ต่างต่อคำวิจารณ์ ๓. การกล่าวถึงสาเหตุแห่งปัญหาพร้อมแนวทางแก้ไข ๔. การอบรมแนะนำ ปลุกฝังค่านิยมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทย และ ๕ การตอบโต้ฝ่ายตรงกันข้าม

ปิยฉัตร ใหม่แก้ว (๒๕๕๒) ศึกษาเรื่องรูปแบบเนื้อหา วิธีการนำเสนอ และวาทกรรมในรายการ เปิดบ้านพิษณุโลก ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวาทกรรมที่ปรากฏในรายการเปิดบ้านพิษณุโลก ศึกษากระบวนการสร้างวาทกรรมและความหมายของวาทกรรมในรายการ โดยเก็บข้อมูลจากเทปวีดิทัศน์ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ และเอกสารถอดคำพูดทางเว็บไซต์ thaigov.go.th ที่ออกอากาศตั้งแต่ ๑๒ พฤษภาคม ถึง ๒๗ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๐ จำนวน ๒๕ ตอน รวมทั้งการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจาก

กลุ่มผู้ผลิตรายการและผู้ดำเนินรายการ ผลการศึกษาพบว่ามีการจัดเนื้อหาโดยแบ่งเป็นประเด็นและสาระสำคัญทั้งหมด ๒๔๔ ประเด็น จัดแบ่งกลุ่มได้ ๕ ประเภท ดังนี้ ๑. การให้ข้อมูลการทำหน้าที่รัฐบาลรักษาการ ๒. การดูแลปัญหาความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓. การเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ ๔. การดำเนินคดีกับอดีตนายกรัฐมนตรีและการยุบพรรคการเมือง ๕. การกิจการบริหารงานและแก้ไขปัญหาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมี เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัวของนายกรัฐมนตรีแต่ผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษาวิเคราะห์

ฉวีวี ประยุกต์ศิลป์ (๒๕๕๓) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์หัวข้อบท “รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์” ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าทฤษฎีความหมายและกระบวนการสร้างวาทกรรมของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองเดือน มีนาคม ถึงพฤษภาคม ๒๕๕๓ และศึกษากลวิธี การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์และศึกษาบทบาทหน้าที่ของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ โดยเก็บข้อมูลจากการถอดเทปรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ ที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์และวิทยุ และนำไปตรวจสอบเทียบกับบทถอดเทปของรายการที่แสดงอยู่ในเว็บไซต์ www.pm.go.th ซึ่งเป็นเว็บไซต์ประจำตำแหน่งนายกรัฐมนตรีไทย โดยเจาะจงศึกษาเนื้อหารายการจำนวน ๑๐ เทป คือวันอาทิตย์ที่ ๗, ๑๔ และ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓, ๔ และ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓, ๒, ๙, ๑๖, ๒๓ และ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ รวมระยะเวลา ๓ เดือน นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก ผู้รับสารที่เป็นกลุ่ม Key Person โดยเจาะจงไปที่กลุ่มสื่อมวลชน ที่เป็นบรรณาธิการโต๊ะข่าวการเมือง ผลการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา พบว่ามีเนื้อหาทั้งสิ้น ๑๕ เนื้อหา ประกอบด้วย ๑. การชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มคนเสื้อแดง ๒. การดำเนินงานของรัฐบาล ๓. การปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม ๔. การยุติความขัดแย้ง ๕. การตอบรับกับข้อเสนอของผู้ชุมนุมคนเสื้อแดง ๖. การฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง ๗. การสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ๘. ปฏิบัติการกระชับวงล้อม ๙. การสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงาน และประชาชน ๑๐. การทำงานของสื่อมวลชน ๑๑. ความเป็นประชาธิปไตย ๑๒. ข่าวลือ ๑๓. การรักษาความปลอดภัยหลังเหตุการณ์ความขัดแย้ง ๑๔. การก่อวินาศกรรม ๑๕. อำมาตยาธิปไตย

พรหมธิดา ทิพยานนท์ (๒๕๕๕) ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการรายการ “รัฐบาลยิ่งลักษณ์ พบประชาชน” ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษากระบวนการจัดรายการ, กลยุทธ์การนำเสนอรายการ และศึกษาความคิดเห็นของผู้ฟังผู้ชมรายการที่มีต่อ นโยบายและผลงานรัฐบาลที่สะท้อนผ่านรายการรัฐบาลยิ่งลักษณ์พบประชาชน โดยเก็บข้อมูลจาก การวิเคราะห์เอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกด้วยการสนทนาแบบกึ่งทางการจากกลุ่มตัวอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับรายการและกลุ่มผู้ชมผู้ฟังรายการ ผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการ พบว่า เนื้อหาที่นำเสนอในรายการรัฐบาลยิ่งลักษณ์พบประชาชน มุ่งเน้นไปที่การจัดการปัญหาอุทกภัย การชี้แจงเรื่องการดำเนินงานของรัฐบาลตามนโยบายที่ได้หาเสียงกับประชาชนในช่วงเลือกตั้ง เช่นนโยบายการจำนำข้าว นโยบายบ้านหลังแรก รถคันแรก การปรับฐานเงินเดือนระดับปริญญาตรี ทั้งนี้เนื้อหาที่ไม่พบในรายการยิ่งลักษณ์พบประชาชน คือ การตอบโต้กับฝ่ายค้าน หรือผู้ที่ไม่เห็นด้วยทางการเมืองกับรัฐบาล โดยพรหมธิดา สรุปว่าเนื่องจากประเทศเพิ่งผ่านเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมืองในปี ๒๕๕๓ ทำให้การนำเสนอมุ่งเน้นเนื้อหาที่สร้างความประนีประนอม ประกอบกับบุคลิกของนายกรัฐมนตรี ที่ไม่เชี่ยวชาญในการตอบโต้ประเด็นทางการเมือง

จากการศึกษาเนื้อหาผ่านรูปแบบงานวิจัยในรายการที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือเป็นรายการสื่อสารประเภทนายกรัฐมนตรียุ้ยกับประชาชน พบว่าผู้นำทางการเมืองในแต่ละยุคสมัย จะเน้นการนำเสนอเนื้อหา ที่เกี่ยวกับนโยบายการทำงาน และการรายงานผลการปฏิบัติงาน ให้ประชาชนได้รับทราบ รวมถึงมีการสอดแทรกความคิดความเชื่อ ของตัวผู้นำ ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้วิจัย นำไปศึกษาเนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ และนำไปสู่การค้นคว้างานวิจัยกลุ่มต่างๆ เพื่ออธิบายถึงเจตนาที่แท้จริงในการสื่อสารของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติต่อไป

๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม

ฮามัม สุปรียาดี (๒๕๔๘) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาลักษณะวัฒนธรรมที่ปรากฏในเว็บโฆษณาไทย-อินโดนีเซีย ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของวัฒนธรรมที่ปรากฏในเว็บไซต์โฆษณาภาษาไทยและภาษาอินโดนีเซีย และศึกษาเปรียบเทียบการใช้วัฒนธรรม นอกจากนี้ยังศึกษาเปรียบเทียบการใช้วัฒนธรรมตรงและวัฒนธรรมอ้อมที่ปรากฏในเว็บไซต์โฆษณาภาษาไทยและภาษาอินโดนีเซีย โดยเก็บข้อมูลจากแถบโฆษณาจากเว็บไซต์ที่เป็นภาษาไทยและ

ภาษาอินโดนีเซียระหว่างวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ถึง ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมบท
 โฆษณาทั้งสิ้น ๖๑๑ บท เป็นโฆษณาแบบแถบประกาศภาษาไทย ๒๘๓ บท และโฆษณาแบบแถบ
 ประกาศภาษาอินโดนีเซีย ๓๒๘ บท ผลการศึกษาพบว่าวัจนกรรมที่ปรากฏบนแถบโฆษณาทั้ง
 ภาษาไทยและภาษาอินโดนีเซีย มี ๕ ประเภท เรียงตามลำดับปริมาณการใช้ ได้แก่ ๑. การกล่าว
 ความจริง ใช้ถ้อยคำการยืนยันและการแนะนำ ๒. การกล่าวชี้แนะ ใช้ถ้อยคำการเชิญชวน ๓. การกล่าว
 ผูกพัน ใช้ถ้อยคำการเสนอ ๔. การกล่าวประกาศ ใช้ถ้อยคำการแจ้งให้ทราบ และ ๕. การกล่าว
 แสดงออก ใช้ถ้อยคำแสดงความประหลาดใจ โดยมีข้อแตกต่างระหว่างระหว่างการใช้ถ้อยคำใน
 แถบโฆษณาระหว่างภาษาไทยและภาษาอินโดนีเซียคือ ในภาษาอินโดนีเซียมีการใช้วัจนกรรมกลุ่ม
 ชี้แนะ ด้วยถ้อยคำการสั่ง วัจนกรรมการกล่าวผูกพัน โดยใช้ถ้อยคำรับประกัน และวัจนกรรมการ
 กล่าวแสดงออก โดยใช้ถ้อยคำการแสดงการต้อนรับ แต่ไม่พบวัจนกรรมทั้ง ๓ ประเภทนี้ในแถบ
 โฆษณาภาษาไทย ขณะเดียวกันพบวัจนกรรมการกล่าวแสดงออก ซึ่งใช้ถ้อยคำแสดงการเสียใจ บน
 แถบโฆษณารภาษาไทย แต่ไม่พบการใช้วัจนกรรมประเภทนี้ บนแถบโฆษณาภาษาอินโดนีเซีย
 นอกจากนี้ยังพบว่า แถบโฆษณาของทั้ง ๒ ภาษา ใช้วัจนกรรมตรงมากกว่าวัจนกรรมอ้อม

**บุญโชค เจียวมา (๒๕๕๐) ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวัจนกรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัคร
 รับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๓”** ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทวั
 จนกรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๕๓ โดยเก็บ
 ข้อมูลจากป้ายหาเสียง จำนวน ๑๑๓ ป้าย ตั้งแต่วันที่ ๑๐-๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๓ ถอดเป็นถ้อยคำได้
 จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๒ ถ้อยคำ ผลการศึกษา พบวัจนกรรมจำนวน ๔ ประเภท เรียงตามลำดับจากน้อย
 ไปหามาก ดังนี้ ๑) วัจนกรรมกลุ่มผูกมัด (commisive) โดยพบเรื่องการสัญญา และการเสนอตัว ๒)
 วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ (directive) โดยพบเรื่องการขอร้อง การแนะนำ การจูงใจ การท้าทาย และ
 การเชิญชวน ๓) วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว (assertive) พบเรื่องการให้ข้อมูล และ ๔) วัจนกรรม
 กลุ่มแสดงความรู้สึก (expressives) พบเรื่องการเตือน นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังพบว่ามีการใช้วั
 จนกรรมตรง มากกว่า วัจนกรรมอ้อม

**อิงอร พึ่งจะงาม (๒๕๕๔) ศึกษาเรื่อง “การใช้วัจนกรรมและกลวิธีทางภาษาบนป้าย
 โฆษณาหาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๔”** ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทของวัจนกรรมและ

กลวิธีทางภาษาเพื่อโน้มน้าวใจที่พบจากป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย เป็นการทั่วไป พ.ศ.๒๕๕๔ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของวัจนกรรมและกลวิธีทางภาษาที่พบโดยเก็บข้อมูลจากป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทั้งหมด ๑๕๐ ป้าย นำมาถอดเป็นถ้อยคำได้จำนวนทั้งสิ้น ๑๘๐ ถ้อยคำ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ทฤษฎีวัจนกรรมของ Searle (๑๙๖๙) และผลการศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาโน้มน้าวใจของกนกพรรณ คำวงศ์ปิ่น (๒๕๔๔) เป็นกรอบการวิเคราะห์ ผลการศึกษาพบว่า ประเภทของกลุ่มวัจนกรรมที่พบ มี ๔ ประเภท คือวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว และวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก โดยวัจนกรรมที่พบมากที่สุด ๓ อันดับแรกคือ วัจนกรรมการสัญญา วัจนกรรมการขอร้อง และวัจนกรรมการจูงใจ ส่วนกลวิธีทางภาษา พบทั้งสิ้น ๑๒ กลวิธี ได้แก่ การใช้จุดจูงใจให้สิ่งของตอบแทน การใช้ภาษาที่แสดงถึงความเป็นพวกพ้องเดียวกัน การใช้ภาษาที่มีชื่อเสียงส่วนตัวเป็นเครื่องจูงใจ การใช้ภาษาในการเน้นจุดเด่นของพรรค การใช้ภาษาที่แสดงถึงการขอโอกาสจากประชาชน การใช้คำขวัญ การใช้ภาษาแสดงข้อมูลที่จริงเพื่อนำเสนอสารซ้ำๆ การใช้สำนวนโวหาร การใช้ภาษาแนะนำเตือนใจผู้รับสาร การใช้ภาษาแสดงอารมณ์ขัน การใช้ภาษาเร้าอารมณ์ผู้รับสาร และการใช้ภาษาให้ความรู้สึกถึงการทำความดีเพื่อคนอื่น

วลัยพร อ่อนน้อมดี (๒๕๕๖) ศึกษาเรื่อง “วัจนกรรมแสดงความไม่พอใจของชาวตะวันออกกลางในจดหมายอิเล็กทรอนิกส์” ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบวัจนกรรมแสดงความไม่พอใจในภาษาอังกฤษของชาวตะวันออกกลางและผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยเก็บข้อมูลจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์จำนวน ๑๐๐ ฉบับ ผลการศึกษาพบว่า ชาวตะวันออกกลางมีการใช้ภาษาเน้นการแสดงความรู้สึกอย่างตรงไปตรงมามากกว่า และใช้ภาษาแสดงอำนาจสูงกว่าผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ โดยการศึกษาในกลุ่มชาวตะวันออกกลาง พบรูปแบบวัจนกรรมแสดงความไม่พอใจทั้งหมด ๕ กลุ่ม ได้แก่วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว วัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ วัจนกรรมกลุ่มผูกมัด และวัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ ภายใต้อันนี้พบว่ามีสำนวนการแสดงความไม่พอใจ ในรูปแบบของวัจนกรรมการต่อว่า สูงสุดคิดเป็นร้อยละ ๕๖ รองลงมาคือ การขอบุคุณ ร้อยละ ๕๐ , การว่ากล่าวและการสั่ง ร้อยละ ๔ ,การบอกกล่าว ร้อยละ ๒๘ , การถามและการผิดหวังเสียใจ ร้อยละ ๒๒ , การทักทายเป็น ร้อยละ ๒๐ , การขอร้อง ร้อยละ ๑๔ , การชมเชยร้อยละ ๘ การข่มขู่ร้อยละ ๖ และลำดับสุดท้าย มีความถี่เท่ากันจำนวน ๔ วัจน

นกรรม คือ การสัญญา การเสนอตัว การขอโทษและการคว่ำบาตร ร้อยละ ๒ ขณะที่ในกลุ่มของผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่มีรูปแบบการใช้วัจนกรรม ๔ กลุ่มวัจนกรรม ได้แก่กลุ่มชั้นนำ กลุ่มบอกกล่าว กลุ่มแสดงความรู้สึกและกลุ่มผูกมัด โดยวัจนกรรมที่พบคือ การสั่ง ร้อยละ ๕๐, การต่อว่าร้อยละ ๔๔, การขอบคุณ ร้อยละ ๓๐, การกล่าว การว่ากล่าวและการทักทาย ร้อยละ ๒๘, การถามร้อยละ ๒๔, การผิคหวัง เสียใจ ร้อยละ ๑๔, การชมเชยร้อยละ ๘, การขอร้องและข่มขู่ ร้อยละ ๖ และ การเสนอตัวร้อยละ ๒

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวัจนกรรม พบว่า ในกระบวนการสื่อสารทุกครั้ง ผู้ส่งสารจะมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ และเพื่อให้การสื่อสารบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงมีการเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยงานวิจัย ๒ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับการหาเสียงเลือกตั้ง มีผลการวิจัยที่คล้ายคลึงกัน คือ ปრაกฏวัจนกรรมการสัญญา ที่อยู่ในวัจนกรรมกลุ่มผูกมัดมากที่สุด ลำดับรองลงมาคือวัจนกรรมการขอร้อง ที่อยู่ในวัจนกรรมกลุ่มชั้นนำ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารลงคะแนนเลือกตั้งให้ ซึ่งผลการวิจัยที่ปรากฏดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษา วัจนกรรม ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ว่ามีการเลือกใช้วัจนกรรมอย่างไร และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารหรือไม่

บทที่ ๓

เนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

การศึกษาในบทนี้ เป็นการนำเสนอผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษา ว่าพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าวถึงเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง และมีความถี่ของแต่ละเนื้อหาลักษณะใด โดยศึกษาจากรายการที่ออกอากาศตั้งแต่สัปดาห์ที่ ๑ ในวันศุกร์ที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ต่อเนื่อง จนถึง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ รวมจำนวน ๑๒ ตอน ถอดเป็นถ้อยคำได้จำนวนทั้งสิ้น ๘๒,๔๐๘ คำ ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้เกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหา ด้วยการนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิด ในการจัดกลุ่มเนื้อหา

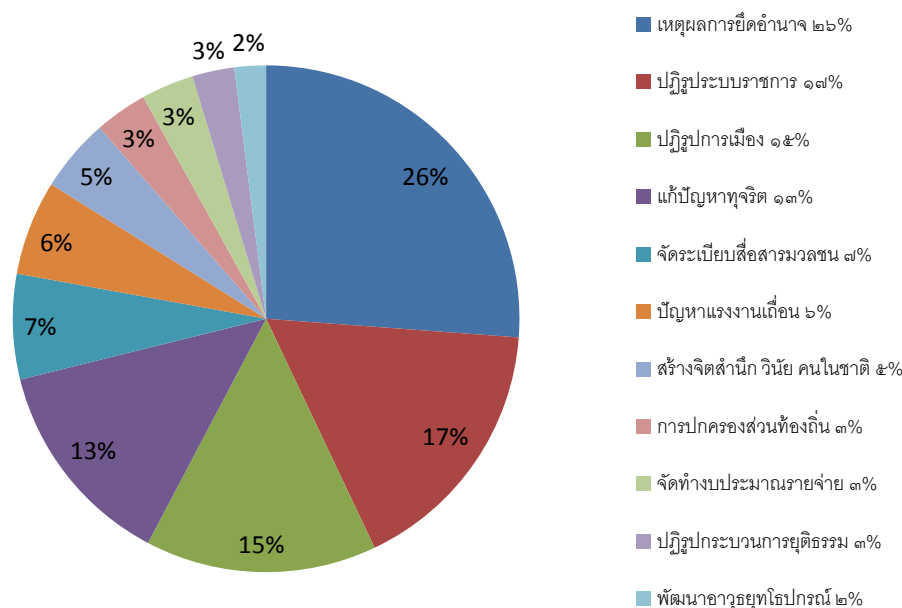
จากการศึกษาเนื้อหารายการ คืนความสุขให้คนในชาติ โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ในนิยามศัพท์เฉพาะ เป็นเกณฑ์ในการกำหนดเนื้อหา ทำให้สามารถจัดกลุ่มเนื้อหาในรายการทั้ง ๑๒ ตอน ได้เป็น ๗ กลุ่มเนื้อหา นำมาอธิบายได้ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง

การเมืองการปกครอง หมายถึง การบริหารราชการแผ่นดินการจัดระเบียบสังคม และแนวทางการเดินหน้าปฏิรูปประเทศในด้านต่างๆ เช่น การปฏิรูปการเมือง การแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปฏิรูปกฎหมายกระบวนการยุติธรรม ปฏิรูประบบราชการ รัฐวิสาหกิจ การโยกย้ายในวงราชการ การจัดการปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน จัดการกลุ่มผู้มีอิทธิพล การพัฒนาศักยภาพของคนกำลังพล และยุทธโรปกรณ์ต่างๆของกองทัพ การรักษาอธิปไตยตามแนวชายแดนการแก้ปัญหาและจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว จัดระเบียบสื่อสารมวลชน การปลุกจิตสำนึกรักชาติ ลดความขัดแย้ง หยุดการให้ร้ายสถาบันและการสร้างระเบียบวินัยให้คนในชาติ รวมไปถึงการกล่าวถึงเรื่องปัญหาการเมืองที่สะสมมาในอดีตและเหตุผลการเข้ามายึดอำนาจของคสช.

เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง มักมีคำสำคัญปรากฏอยู่ เช่น ประชาธิปไตย, อำนาจอธิปไตย, การบริหารราชการ, การปฏิรูป, ความมั่นคง, การประท้วง การชุมนุม การเลือกตั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จากการศึกษาพบว่ามีกรกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง ทั้งสิ้น จำนวน ๑๔๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๑๑ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๑๑ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องเหตุการณ์ยึดอำนาจ และการใช้กฎหมายพิเศษ พบจำนวน ๓๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูประบบราชการและการโยกย้ายในวงราชการ พบจำนวน ๒๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูปการเมือง พบจำนวน ๒๒ ครั้ง ประเด็นเรื่องการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน พบจำนวน ๒๐ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดระเบียบสื่อสารมวลชน พบจำนวน ๑๐ ครั้ง ประเด็นเรื่องปัญหาแรงงานเถื่อน พบจำนวน ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการสร้างจิตสำนึก สร้างวินัยคนในชาติ พบจำนวน ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น พบจำนวน ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดทำงบประมาณรายจ่าย พบจำนวน ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม พบจำนวน ๔ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์ พบจำนวน ๓ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑.๑ ประเด็นเหตุการณ์ยึดอำนาจและการใช้กฎหมายพิเศษ

ตัวอย่างที่ ๑ “คสช. ไม่ต้องการก้าวเข้าสู่อำนาจ ไม่ต้องการใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ใด ๆ เลย แต่ประเทศเดินหน้าต่อไปไม่ได้ ถ้าทหารและข้าราชการไม่ทำอะไร ใครจะมาดูแลท่าน ใครจะแก้ปัญหาให้ท่านในเมื่อประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์ เดินต่อไปไม่ได้ด้วยความขัดแย้ง” (ครั้งที่ ๑ / วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น ชี้แจงถึงเหตุผลในการยึดอำนาจ และจัดตั้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เข้ามาบริหารประเทศ เป็นการชั่วคราว แทนรัฐบาลชุดเดิมที่มาจากการเลือกตั้ง แต่ไม่สามารถทำหน้าที่ควบคุมสถานการณ์ในประเทศให้อยู่ในความสงบได้ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นเหตุผลของการยึดอำนาจ คือคำว่า “ดูแลท่าน” และ “แก้ปัญหาให้ท่าน” ซึ่งเป็นเหตุผลเพื่อสร้างความชอบธรรม และเสนอตัวเป็นพวกพ้องเพื่อดูแลแก้ไขปัญหาให้ เป็นการยืนยันว่าเป็นการยึดอำนาจเพื่อประชาชน ไม่ใช่เพื่อตัวเอง ดังคำอธิบายที่ว่า “คสช. ไม่ต้องการก้าวเข้าสู่อำนาจ ไม่ต้องการใช้อำนาจเพื่อผลประโยชน์ใด ๆ”

ตัวอย่างที่ ๒ “การที่เราเข้ามาดำเนินการในขณะนี้นั้น เนื่องจากมองแล้วว่า การบริหารราชการแผ่นดินใน 3 ส่วน คือบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ กำลังจะถูกทำลายลง เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องรักษาประชาธิปไตยไว้ให้ได้ เราเข้ามาเพื่อสร้างความเข้มแข็งเหมือนกับเราเข้ามาเติมอิฐ เติมหิน เติมคอนกรีต เติมเหล็กเข้าไปให้กับสิ่งที่จะพังลงมานั้น ได้ก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาใหม่เพื่อเข้าไปสู่การเป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์” (ครั้งที่ ๒/ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเหตุผลการยึดอำนาจ โดยชี้แจงว่าเป็นเพราะการปกครองในระบบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงกำลังถูกทำลาย โดยยืนยันว่าการยึดอำนาจของ คสช. จึงมีความจำเป็น เพื่อการรักษาความมั่นคงของชาติ และรักษาประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นเหตุผลของการยึดอำนาจ คือคำว่า “เราจำเป็นต้องรักษาประชาธิปไตยไว้” “เราเข้ามาเพื่อสร้างความเข้มแข็ง” และ “เราเข้ามาเติมอิฐ เติมหิน เติมคอนกรีต เติมเหล็กเข้าไปให้กับสิ่งที่จะพังลงมานั้น ได้ก่อร่างสร้างตัวขึ้นมาใหม่ เพื่อเข้าไปสู่การเป็นประชาธิปไตยโดยสมบูรณ์” (คำว่า “เข้ามา” มีความหมายถึงการยึดอำนาจจากรัฐบาล และเข้ามาบริหารประเทศแทนรัฐบาลชุดเดิม)

ตัวอย่างที่ ๓ “เหตุผลที่ คสช. เข้ามาบริหารราชการในครั้งนี้ สืบเนื่องมาจากการแตกแยกทางความคิดทางการเมืองของประชาชนที่ยังรำลึก ด้วยเหตุผลหลายประการ ทั้งผิด ทั้งถูก การชุมนุมประท้วงที่ยาวนาน ตลอดจนเหตุการณ์ความรุนแรง การใช้อาวุธสงคราม รวมทั้งมีการทุจริต ทำผิดกฎหมาย เป็นผลให้ประชาชนไม่มีความสุข และไม่ปลอดภัย” (ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเหตุผลของการเข้ามายึดอำนาจว่า เป็นผลมาจากความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลให้เกิดความแตกแยกในชาติ ประชาชนอยู่ท่ามกลางความวุ่นวาย ไม่สงบ และไม่มีความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นเหตุผลของการยึดอำนาจ คือคำว่า “เหตุผลที่ คสช. เข้ามาบริหารราชการในครั้งนี้สืบเนื่องมาจากการแตกแยกทางความคิดทางการเมืองของประชาชนที่ยังรำลึก”

ตัวอย่างที่ ๔ “คสช. ไม่ต้องการคำชมเชย เราทำเพื่อปลดปล่อยออกจากหนทางติดตันไร้สภาพ การบริหารประเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพเป็นมาอย่างยาวนานกว่า 6 เดือน ทั้งนี้สิ่งที่เรากระทำไปนั้นไม่สูญเสียชีวิตคนไทยอีกเลย นั่นเป็นสิ่งที่เราต้องการ” (ครั้งที่ ๘ / ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเหตุผลของการเข้ามายึดอำนาจว่า เนื่องจากปัญหาของสังคมไทยที่ผ่านมา เต็มไปด้วยความขัดแย้ง และหาทางออกไม่ได้ ซึ่งผลจากการบริหารประเทศที่ไร้ประสิทธิภาพของรัฐบาลชุดเดิม ทำให้เป็นที่มาของการทำรัฐประหาร หัวหน้า คสช. กล่าวย้ำ ถึงการบริหารประเทศที่ไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาของประเทศที่ไร้ทางออก จนต้องใช้คำว่า “ติดตัน” เป็นคำกล่าวของ หัวหน้า คสช. ที่ต่อย้ำความล้มเหลวของรัฐบาล และสนับสนุนความชอบธรรมของคสช. ในการทำรัฐประหาร ให้มากขึ้น

ตัวอย่างที่ ๕ “วันนี้ต้องไม่มีพวกไม่มีฝ่าย วันนี้มีการชุมนุมนี้ คงเป็นเรื่องของหลักการเป็นเรื่องของต่างประเทศผมไม่ไปขัดแย้งท่าน ท่านชูในบ้านได้ไหม อย่ามาชูข้างนอกแล้วกัน คงขัดต่อประกาศ มีปัญหาตลอด วันนี้เรามี 5 นิ้ว 2 นิ้วเพื่อชาติเพราะชาติสำคัญกว่าสิ่งอื่นใดอีก 3 นิ้ว คือศาสนา พระมหากษัตริย์และประชาชน” (ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรายงานสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทย กรณีกลุ่มนักศึกษาออกมาแสดงสัญลักษณ์ทางการเมือง ด้วยการชูสามนิ้วตามแบบภาพยนตร์ต่างประเทศเรื่องหนึ่ง ซึ่ง

มีความหมายในเชิงต่อต้านรัฐประหาร ซึ่งหัวหน้า คสช. ได้ขอให้ยุติการกระทำดังกล่าว ที่เป็นการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย ซึ่งจะยิ่งเพิ่มความขัดแย้งในสังคม พร้อมทั้งขอให้ผู้ที่ออกมาเคลื่อนไหว คำนี้ถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และประชาชน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นเหตุการณ์ยึดอำนาจคือ คำว่า “วันนี้ต้องไม่มีพวก ไม่มีฝ่าย”

ตัวอย่างที่ ๖ “สถาบันทรงอยู่เหนือความขัดแย้งทั้งปวง ท่านได้ส่งมอบพระราชอำนาจทางบริหาร นิติบัญญัติ ตุลาการ ให้กับรัฐบาลทุกรัฐบาลที่ผ่านมา เพื่อมาใช้ในการบริหารประเทศ พระองค์ทรงอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ จะเห็นได้ว่าทรงโปรดเกล้าพระราชทานอะไรก็ตาม เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ หรือจารีตประเพณีที่มีมาแต่โบราณกาล เพราะฉะนั้นขอความร่วมมือ ขอความเข้าใจ กรุณาอย่านำสถาบันลงมาอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งอีก อย่าไปโทษในสิ่งที่ไม่เป็นความจริง” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรายงานถึง เหตุผลในการยึดอำนาจว่า เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่มีการเคลื่อนไหวในสื่อโซเชียล กล่าวหา ละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดแก่สังคมโดยรวม หัวหน้า คสช. ได้ห้ามปรามกลุ่มเคลื่อนไหว ว่าขอให้ยุติการกระทำดังกล่าว คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นเหตุการณ์ยึดอำนาจ คือคำว่า “สถาบันทรงอยู่เหนือความขัดแย้งทั้งปวง” และ “ขอความร่วมมือ ขอความเข้าใจ กรุณาอย่านำสถาบันลงมาอยู่ท่ามกลางความขัดแย้งอีก”

ตัวอย่างที่ ๗ “เรื่องการเคลื่อนไหวต่อต้านในประเทศและต่างประเทศ ที่เป็นประเด็นในเวลานี้ คือเรื่องของมาตรา 112 ขอความกรุณาให้แยกแยะออกจากกันให้ได้ว่าประชาชนทั่วไป เรามีกฎหมายปกติ คือกฎหมายหมิ่นประมาทสำหรับสถาบันเรา ซึ่งเป็นสถาบันที่เคารพนับถือ ถือว่าพวกเราต้องดูแลจะทำอย่างไรให้สถาบันนั้นอยู่ในจุดที่เหมาะสม และปลอดภัยจากการที่จะนำมาเป็นข้ออ้างเพื่อจะทำลายกัน” (ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงกลุ่มบุคคลที่แสดงความเห็นและเผยแพร่ข้อความที่กล่าวหาให้ร้ายสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะถูkdำเนินการตามกระบวนการของกฎหมาย พร้อมกันยังได้กล่าวขอความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยกันปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ให้ถูกกลุ่มใดหรือบุคคลใดกล่าวหาละเมิดให้เกิดความเสียหาย คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองใน

ประเด็นการขอให้รัฐสถาบัน คือคำว่า “เรามีกฎหมายปกติ คือกฎหมายหมิ่นประมาทสำหรับสถาบันเรา ซึ่งเป็นสถาบันที่เคารพนับถือ ถือว่าพวกเราต้องดูแลว่าจะทำอย่างไรให้สถาบันนั้นอยู่ในจุดที่เหมาะสม และปลอดภัยจากการที่จะนำมาเป็นข้ออ้างเพื่อจะทำลายกัน”

ตัวอย่างที่ ๘ “การประกาศใช้กฎอัยการศึก มีความจำเป็น ซึ่งเป็นกฎหมายความมั่นคงสูงสุด ที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถหยุดความรุนแรงได้ทันที โดยที่ผ่านมากฎหมายปกติปัจจุบัน ไม่สามารถยุติความขัดแย้ง ความรุนแรงได้เลย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แก่ประชาชนทุกหมู่เหล่า ให้ประชาชนได้เรียนรู้และเคารพกฎหมาย ลดความขัดแย้ง โดยยึดหลักกฎหมาย และสิทธิมนุษยชน อย่างไรก็ตามเจ้าหน้าที่จะพยายามใช้อำนาจเท่าที่จำเป็น ไม่ใช่ใช้อำนาจเกินขอบเขต โดยให้ประชาชนเดือดร้อนน้อยที่สุด ระมัดระวังการละเมิดสิทธิมนุษยชน เมื่อสถานการณ์กลับไปสู่สภาวะปกติ จะได้กลับไปใช้กฎหมายปกติโดยเร็วที่สุด” (ครั้งที่ ๑ / วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องการประกาศกฎอัยการศึก ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ใช้ควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศไทย พร้อมทั้งให้คำสัญญาว่าจะผ่อนคลายเป็นไปสู่อำนาจการยกเลิกการใช้กฎหมายดังกล่าวในอนาคต คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นการใช้กฎหมายพิเศษ คือคำว่า “การประกาศใช้กฎอัยการศึก” “อำนาจ”

ตัวอย่างที่ ๙ “คสช มีนโยบายให้เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายปกติให้มากที่สุดและใช้กฎอัยการศึกเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ทั้งนี้ขอให้ประชาชนได้มีความเชื่อมั่นในการทำงานของเจ้าหน้าที่และเคารพกฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อให้เกิดความสงบสุขอย่างแท้จริงในระยะต่อไป” (๑๓ มิ.ย.๕๖)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวสัญญาว่า การใช้อำนาจของกฎหมายพิเศษโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ นั้น จะทำเท่าที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความสงบในประเทศเท่านั้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นการใช้กฎหมายพิเศษ คือคำว่า “กฎอัยการศึก”

ตัวอย่างที่ ๑๐ “ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการ ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ต่างๆนั้น มีความขัดแย้งกัน มีความก้าวท้าวในการทำงานซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นปัญหาอย่างมาก ทำ

ให้เกิดการไม่เคารพกฎหมาย กฎหมายปกติใช้งานไม่ได้ จนกระทั่งต้องใช้กฎหมายพิเศษ” ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องการประกาศใช้กฎอัยการศึก และพระราชบัญญัติการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยให้เหตุผลว่าความขัดแย้งในทุกรัฐของสังคม ส่งผลให้เกิดการไม่เคารพกฎหมาย ทำให้ต้องใช้กฎหมายพิเศษเข้ามาควบคุม คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นการใช้กฎหมายพิเศษ คือคำว่า “กฎหมายปกติใช้งานไม่ได้ จนกระทั่งต้องใช้กฎหมายพิเศษ”

ในประเด็นเหตุการณ์ยึดอำนาจและการใช้กฎหมายพิเศษ ทั้ง ๑๐ ตัวอย่างข้างต้น ผู้ศึกษาใคร่ขออธิบายเพิ่มเติมดังนี้ การกำหนดประเด็นเนื้อหาย่อยเรื่องของการยึดอำนาจ พบว่ามีผลกระทบครอบคลุมในหลายข้อ ประกอบด้วย เหตุผลเพื่อดูแลประชาชน เพื่อให้บ้านเมืองดีขึ้น เพื่อลดความขัดแย้งในชาติ และเพื่อปกป้องสถาบัน ดังที่ได้อธิบายในตัวอย่าง ๑ – ๗ ส่วนการใช้กฎหมายพิเศษ แม้ไม่ใช่เหตุผลของการยึดอำนาจ แต่เป็นผลพวงจากการยึดอำนาจ ทำให้หัวหน้า คสช.ต้องกล่าวในรายการ เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ผู้ศึกษาจึงได้นำมาจัดกลุ่มไว้ด้วยกัน และอธิบายให้เห็นชัดขึ้นตามตัวอย่าง ที่ ๘, ๙ และ ๑๐

๑.๒ ประเด็นการปฏิรูประบบราชการและการโยกย้ายในวงราชการ

ตัวอย่างที่ ๑๑ “การปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานจะต้องมีความสัมพันธ์ทางการบังคับบัญชา ซึ่งการปกครองหรือบังคับบัญชาคนนั้นจะเกี่ยวข้องกัน 3 ส่วนคือ ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และผลสัมฤทธิ์จะไปตกอยู่ที่ประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์ ดังนั้นถ้าระบบดีแล้ว อะไรก็จะดี องค์กรที่ดีจะต้องมี ความริเริ่ม รวดเร็ว รอบคอบ มีคุณธรรม และจริยธรรม ทั้งบุคลากร และองค์กรทุกองค์กร ขอยืนยันว่า คสช. จะพยายามสร้างระบบ สร้างข้าราชการ สร้างคนให้แข็งแรง เป็นข้าราชการที่ดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ให้ได้ หรือเป็นข้าราชการที่ดีของแผ่นดิน (ครั้งที่ ๖ / ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงความตั้งใจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่จะปฏิรูประบบราชการ ด้วยการสร้างระบบ สร้างคน ให้เป็นข้าราชการที่ดี ไม่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของกลุ่มผลประโยชน์ และผู้มีอำนาจ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการเมืองการปกครองในประเด็นการปฏิรูประบบราชการคือ “ถ้าระบบดีแล้ว อะไรก็จะดี” และ “คสช. จะพยายามสร้างระบบ สร้างข้าราชการ สร้างคนให้แข็งแรง เป็นข้าราชการที่ดี”

ตัวอย่างที่ ๑๒ “การปรับย้ายข้าราชการของทุกกระทรวง ทบวง กรม เป็นเรื่องภายในของทุกหน่วยงานโดยมีเหตุผลความจำเป็นในการดำเนินการ เพื่อลดความขัดแย้งที่มีมาแต่เดิม ส่วนประเด็นที่กล่าวหาว่าเป็นการโยกย้ายอีกฝ่าย หรือเป็นการรังแกข้าราชการ ซึ่งหาได้เป็นเช่นนั้นไม่” (ครั้งที่ ๑ / วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวชี้แจงเรื่องการปรับย้ายข้าราชการ เนื่องจากมีข้อครหาว่า คสช. ย้ายคนของกลุ่มการเมืองเดิม ซึ่งพลเอกประยุทธ์ ไม่ปฏิเสธว่า ผู้ที่ถูกย้ายไม่ใช่คนของกลุ่มการเมืองอำนาจเก่า เพียงแต่ชี้แจงว่า ย้ายเพื่อลดความขัดแย้งไม่ได้สนใจว่าเป็นคนของกลุ่มใด คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการโยกย้ายในวงราชการ คือคำว่า “การปรับย้ายข้าราชการ” และ กระทรวง ทบวง กรม”

๑.๓ ประเด็นการปฏิรูปการเมือง

ตัวอย่างที่ ๑๓ “สำหรับงานการเดินหน้าปฏิรูปปัจจุบันอยู่ในระยะที่ 1 มีความคืบหน้าไปมากซึ่งทาง คสช. คาดหวังที่จะสามารถขับเคลื่อนให้เข้าสู่ระยะที่ 2 ภายในเวลา 3 เดือน” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการกำหนดระยะเวลาในการปฏิรูปประเทศ เนื้อหาข้างต้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า พลเอกประยุทธ์ ได้พยายามที่จะชี้ให้เห็นว่า คสช. ได้พยายามเร่งรัดการทำงานให้เป็นไปตามกรอบเวลา ของการปฏิรูป คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการปฏิรูปการเมือง คือคำว่า “การเดินหน้าปฏิรูป”

ตัวอย่างที่ ๑๔ “การทำงานในระยะที่ 2 ของ เป็นหัวใจสำคัญในการปฏิรูป เพื่อนำไปสู่จุดสุดท้ายคือ การมีรัฐบาลที่ถาวร รัฐบาลที่มาจากรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ที่จะทำ ถ้าตรงกลางเกิดไม่ได้ ตรงปลาย ก็เกิดไม่ได้ต้องเข้าใจ อย่าตำหนิกันมากนัก รอคูกัน” (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงทิศทางในการปฏิรูปการเมือง ตามแผนงานของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ โดยกล่าวถึงกระบวนการปฏิรูปในระยะที่ ๒ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการร่างกฎหมายสำคัญต่างๆ และการปรับปรุงกฎหมายที่ไม่เป็นธรรม ล้าสมัย คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองคือ “การปฏิรูป” “จุดสุดท้ายคือการมีรัฐบาลที่ถาวร รัฐบาลที่มาจากรัฐธรรมนูญฉบับถาวร”

๑.๔ ประเด็นการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

ตัวอย่างที่ ๑๕ “นอกจากนี้ คตร. ได้ทำการตรวจสอบโครงการต่างๆ และได้พิจารณาทบทวนถึงความคุ้มค่า ความจำเป็นในการใช้งบประมาณที่มาจากภาษีของประชาชน เช่น การจ่ายเงินตอบแทนในการประชุมของส่วนราชการ (รัฐสภา) คณะกรรมการของคณะกรรมการต่าง ๆ สิทธิประโยชน์ของข้าราชการการเมือง การก่อสร้างอาคารของรัฐที่อาจ ไม่ได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า ซึ่งการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันนั้น เป็นหนึ่งในหัวข้อที่จะนำไปพิจารณาในสภาพปฏิรูปเพื่อให้ประเทศไทยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันอย่างถาวรต่อไป” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการทำงานของ คตร. หรือ คณะกรรมการติดตามและตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่ คสช. มีคำสั่งแต่งตั้งขึ้น โดยให้ปลัดบัญชีทหารบก เป็นประธานคณะกรรมการมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการขนาดใหญ่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาการทุจริต โดยมีคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน คือคำว่า “การป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน” “เพื่อให้ประเทศไทยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชันอย่างถาวร”

ตัวอย่างที่ ๑๖ “เรื่องการป้องกันแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์ปชั่น วันนี้ใครที่ไปเรียกร้องอยู่ ต้องจับกุมเพิ่มไปเรื่อยๆ พวกที่ไปเรียกร้องผลประโยชน์ เรียกร้องค่าคุ้มครอง ไม่ควรมีโดยเฉพาะ ในช่วงนี้ ถ้าทหาร ตำรวจ จะจับก่อนใคร ให้ทุกคนระมัดระวังให้คืออย่าให้เขาไปหลอกอีก” (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการตั้งกลุ่ม แก๊งเพื่อเรียกรับผลประโยชน์จากกลุ่มผู้ค้า มอเตอร์ไซค์รับจ้าง ฯลฯ ซึ่งกำลังเร่งแก้ปัญหาवाद้าง ทั้งนี้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติยังได้กำชับเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ให้กระทำทุจริตในลักษณะเช่นนี้ รวมทั้งขอให้ประชาชนอย่าหลงเชื่อหากมีการแอบอ้างชื่อ คสช. เพื่อเรียกรับค่าคุ้มครอง คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครอง ในประเด็นการแก้ปัญหาการทุจริต คอร์ปชั่น คือคำว่า “ทุจริตคอร์ปชั่น” “ผลประโยชน์”

๑.๕ ประเด็นการจัดระเบียบสื่อสารมวลชน

ตัวอย่างที่ ๑๗ “การระงับควบคุมสื่อต่างๆ บางสื่อ หรือบางสถานี หรือบางรายการนั้น ในระยะนี้มีความจำเป็นอย่างมาก เนื่องจากตลอดระยะเวลาประมาณ ๕ ปีที่ผ่านมา รวมทั้งการชุมนุมประท้วงล่าสุด ๖ เดือนที่ผ่านมา ได้มีการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ มาบิดเบือน ปลุกกระดม ปลุกปั่น ต่อสู้ และสร้างความเกลียดชังต่อกัน มาอย่างต่อเนื่อง” (ครั้งที่ ๑ / วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวขอมรับว่า คสช. เข้ามาควบคุมบทบาทการทำหน้าที่ของสื่อจริง แต่การเข้ามาเกิดจากความจำเป็นของสถานการณ์บ้านเมืองในเวลานั้น เพื่อลดความขัดแย้งในสังคมที่เกิดจากการชักจูง โน้มน้าวทางความคิดของสื่อสารมวลชนประเภทต่างๆ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการจัดระเบียบสื่อสารมวลชน คือคำว่า “การระงับควบคุมสื่อต่างๆ บางสื่อ หรือบางสถานี หรือบางรายการนั้น ในระยะนี้มีความจำเป็นอย่างมาก” และ “มีการใช้สื่อทุกประเภท รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ มาบิดเบือน ปลุกกระดม ปลุกปั่น ต่อสู้ และสร้างความเกลียดชังต่อกัน”

ตัวอย่างที่ ๑๘ “คสช. ไม่ได้มุ่งหวังจะปิดกั้น เพียงแต่ขอร้องให้อยู่ในกฎกติกา มีจรรยาบรรณ และปรับปรุงคุณภาพ ทัศนคติของสื่อทุกประเภท เพื่อช่วยกันลดความขัดแย้ง” (ครั้งที่ ๑๐ /วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น ชี้แจงถึงกรณีที่ คสช. เข้าควบคุมการทำงานของสื่อมวลชนว่า ไม่ใช่การปิดกั้นการทำงาน และการนำเสนอข่าวสาร แต่การเข้าควบคุม ทำเพื่อให้การนำเสนอข่าวสาร อยู่ในขอบเขตที่จะไม่ทำให้สังคมเกิดความขัดแย้งขึ้นอีก คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการจัดระเบียบสื่อมวลชน คือคำว่า “ปรับปรุงคุณภาพ ทัศนคติของสื่อทุกประเภท”

๑.๖ ประเด็นการแก้ปัญหาแรงงานเดือน

ตัวอย่างที่ ๑๙ “ปัญหาเร่งด่วนในขณะนี้คือแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมายซึ่งมีอยู่ประมาณ 90,000 รายและรอพิสูจน์สัญชาติเพื่อที่จะขึ้นทะเบียนให้ถูกกฎหมายนั้น ได้สั่งการให้กระทรวงแรงงาน จัดตั้งศูนย์พิสูจน์สัญชาติ” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ที่เป็นนโยบายเร่งด่วนในยุค คสช. เพื่อแก้ปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย โดย หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งให้จัดตั้งศูนย์พิสูจน์สัญชาติ ทำหน้าที่ยืนยันสถานภาพบุคคล เพื่อจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว และขอรับใบอนุญาตทำงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อลดปัญหาจากแรงงานผิดกฎหมาย และการค้ามนุษย์ในประเทศไทย คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการแก้ปัญหาแรงงานเดือน คือคำว่า “แรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย” “กระทรวงแรงงาน” “ศูนย์พิสูจน์สัญชาติ”

ตัวอย่างที่ ๒๐ “สำหรับมาตรการในการแก้ไขแรงงานต่างด้าว และการค้ามนุษย์ที่ได้ดำเนินการเพิ่มเติมในสัปดาห์ที่ผ่านมา นั้น ได้แก่ การจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวแบบเบ็ดเสร็จ (one stoop service) เพิ่มเติมในกรุงเทพมหานครอีก ๖ แห่ง คือ ๑ ศูนย์กีฬารามอินทรา เขตบางเขน ๒ ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร (ไทย-ญี่ปุ่น) เขตดินแดง ๓ ศาลาประชาคมเมืองมีนถิ่นทอง เขตมีนบุรี ๔ ศูนย์เยาวชนลุมพินี เขตปทุมวัน ๕ ศูนย์เยาวชนทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา ๖ ศูนย์กีฬา

เฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา (บางบอน) เขตบางบอน โดยให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครมีหน้าที่รับผิดชอบในการอำนวยความสะดวก” (ครั้งที่ ๘ /วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงมาตรการที่ต่อเนื่องของคสช.ในการจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ในทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งได้มีการทยอยจัดตั้งศูนย์บริการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวที่ถูกกฎหมายเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามนโยบายคสช. ที่กำหนดให้จัดตั้งศูนย์ดังกล่าว ให้ครบทุกจังหวัด ซึ่งบางจังหวัดอาจมีมากกว่า ๑ แห่งสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการแก้ปัญหาแรงงานเถื่อน คือคำว่า “มาตรการในการแก้ไขแรงงานต่างด้าว”

๑.๗ ประเด็นการสร้างจิตสำนึก สร้างวินัยคนในชาติ

ตัวอย่างที่ ๒๑ “ข้าราชการพลเรือนตำรวจประชาชนภาคประชาสังคมนิสิตนักศึกษา นักเรียนต้องมีจิตสำนึกในเรื่องความมั่นคงมีความรับผิดชอบมีวิสัยทัศน์ว่าจะทำอย่างไรให้ประเทศชาติปลอดภัยทุกคนต้องถือว่าเป็นงานของทุกคนต้องยึดถือผลประโยชน์ส่วนรวม” (ครั้งที่ ๕ / วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ ว่าเป็นเรื่องที่ทุกคนในชาติต้องช่วยกัน โดยได้ย้ำในเรื่องของจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ที่ต้องมีในทุกระดับ ไม่เฉพาะตำรวจ ทหาร หรือข้าราชการเท่านั้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการสร้างจิตสำนึก คือคำว่า “จิตสำนึก” “ผลประโยชน์ส่วนรวม”

ตัวอย่างที่ ๒๒ “การปฏิรูปทรัพยากรบุคคล เป็นเรื่องสำคัญ เรามีอยู่ในหัวข้อของ ๑๑เรื่องอยู่แล้ว การบริหารจัดการทุกอย่างมาด้วยคน ถ้าคนใน ๑๑เรื่อง ไม่ได้เรื่องใช้ไม่ได้ มันก็ไปไม่ได้อีก เพราะว่าคนคือทรัพยากรสำคัญของทุกประเทศในโลกนี้ แผ่นดินนี้ เกิดขึ้นในประเทศล้วนมาจากคน เพราะว่าคนมีความคิดที่แตกต่าง มีความเชื่อ มีทัศนคติที่ต่างกันไป เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราปรับค่านิยมของคนไทย หรือทัศนคติต่างๆ ให้กลับมาเป็นคนไทยโดยสมบูรณ์ ที่มีความน่ารัก ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ถ้อยทีถ้อยอาศัย มีรอยยิ้ม นี่ผมก็ยิ้มอยู่ในขณะนี้ พยายามยิ้มอยู่ คุณธรรม จริยธรรม รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวมของประเทศชาติเป็นหลัก

ดังที่ผมเคยกล่าวไปแล้ว ในเรื่องค่านิยมของคนไทยทั้ง ๑๒ ประการ” (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงสภาพสังคมไทยในปัจจุบันว่าได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เนื่องจากสภาพความเป็นอยู่ของคนไทยในปัจจุบัน มีลักษณะต่างคนต่างอยู่ ทำให้ขาดการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และคสช.คาดหวังที่จะปรับเปลี่ยนสังคมไทย ให้กลับมาเป็นสังคมที่อบอุ่นต่อกันอีกครั้ง มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันอันเป็นคุณลักษณะของสังคมไทยในอดีต คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นของการสร้างวินัยคนในชาติ คือคำว่า “รู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบ” “ค่านิยมของคนไทยทั้ง ๑๒ ประการ”

๑.๘ ประเด็นการปกครองส่วนท้องถิ่น

ตัวอย่างที่ ๒๓ “การหมดวาระในส่วนท้องถิ่นอบจ.อบต. เทศบาล สภากทม. กำลังพิจารณาหาแนวทางวิธีการสรรหาที่เหมาะสม โดยอาจจัดตั้งคณะกรรมการคัดสรรทดแทน ทั้งสภา กทม. และท้องถิ่น ในระยะต่อไป” (ครั้งที่ ๖ / วันศุกร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงสถานการณ์ของประเทศในปัจจุบัน ว่าอยู่ในช่วงของการทำรัฐประหาร ดังนั้นจึงไม่เหมาะหากจะมีการจัดเลือกตั้งในเวลานี้ ดังนั้น แม้ว่าจะในช่วงเวลาดังกล่าว มีองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหลายแห่งหมดวาระลง ก็ยังไม่สามารถอนุญาตให้จัดการเลือกตั้งได้ พร้อมทั้งได้ให้คำยืนยันในการหาทางออกต่อปัญหานี้ว่า คสช.กำลังพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้ ซึ่งอาจเป็นการสรรหาทดแทน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการปกครองส่วนท้องถิ่น คือคำว่า“อบจ.” “อบต.” “เทศบาล” “สภากทม”

ตัวอย่างที่ ๒๔ “เราให้ความสำคัญกับข้าราชการทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ อบต. อบจ.กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด แต่ก็จำเป็นต้องมีการยึดโยงกับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคไว้ด้วย” (ครั้งที่ ๕ / วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงประกาศ คสช. ฉบับที่ ๘๕/๒๕๕๗ กรณี การหมดวาระในการทำหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้มีประกาศ คสช.กำหนดให้มี

การสรรหาบุคคลมาทำหน้าที่แทน ซึ่ง ๒ ใน ๓ ต้องเป็นหรือเคยเป็นข้าราชการ โดย หัวหน้า คสช. ได้ชี้แจงยืนยันว่า คสช.ให้ความสำคัญกับผู้บริหารท้องถิ่น แต่ข้อกำหนดดังกล่าว ก็เพื่อให้ส่วนกลางกับท้องถิ่นยึดโยงอยู่ด้วยกัน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการปกครองส่วนท้องถิ่น คือคำว่า“อบจ.” “อบต.”“กำนัน” “ผู้ใหญ่บ้าน” “ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค”

๑.๕ ประเด็นการจัดทำงบประมาณรายจ่าย

ตัวอย่างที่ ๒๕ “จะต้องดำเนินการในเรื่องการจัดทำงบประมาณปี ๕๘ ให้ได้ทันกำหนดเวลา ซึ่งวาระการจัดทำงบประมาณใกล้จะสิ้นสุด เพื่อประเทศชาติเดินหน้าต่อไปได้ในงบประมาณปี ๕๘ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งจะได้ทันต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่กำลังจะมาถึงในปลายปีนี้” (ครั้งที่ ๑ / วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ ซึ่งเหลือเวลาอีก ๔ เดือนจะเข้าสู่ปีงบประมาณใหม่ แต่การพิจารณางบประมาณต้องหยุดชะงักเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศ ซึ่งหากสถานการณ์ไม่ทันปีงบประมาณ จะทำให้เกิดปัญหาติดขัดในทุกโครงการของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี ๒๕๕๘ เป็นปีที่ไทยจะต้องเตรียมความพร้อมในการจับมือรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้นภารกิจสำคัญอีกหนึ่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คือการเร่งพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ให้ทันตามกำหนดเวลาที่เหลืออยู่ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการจัดทำงบประมาณรายจ่าย คือคำว่า “การจัดทำงบประมาณปี ๕๘” “วาระการจัดทำงบประมาณ.” “ประเทศชาติเดินหน้าต่อไปได้ในงบประมาณปี ๕๘”

ตัวอย่างที่ ๒๖ “ปี ๒๕๕๗ ก็ยังมีงบประมาณหลายงบประมาณของหลายกระทรวง ซึ่งยังไม่มีความชัดเจน แผนงาน โครงการรองรับ งบประมาณกว่า ๕ หมื่นล้านบาท เราจะนำแผนการโครงการงบประมาณต่าง ๆ เหล่านั้นมาดูอีกครั้งหนึ่งว่าอะไรในแต่ละกระทรวงยังทำได้ซ้ำ เราก็จะปรับงบประมาณตรงนี้ไปเพิ่มในแผนงาน โครงการ ที่ยังไม่สมบูรณ์และมีความเร่งด่วนสูง” (ครั้งที่ ๖ / วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการเร่งรัดใช้งบประมาณรายจ่ายเพื่อให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ โดยจะโยกงบประมาณที่ยังไม่มีแผนงานไปใช้ในส่วนที่มีความเร่งด่วนก่อน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการจัดทำงบประมาณรายจ่าย คือคำว่า “งบประมาณหลายงบประมาณของหลายกระทรวง” “แผนการโครงการงบประมาณต่างๆ”

๑.๑๐ ประเด็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

ตัวอย่างที่ ๒๓ “ตำรวจอัยการศาลองค์กรอิสระท่านทราบดีอยู่แล้วว่าต้องทำอะไรมีคดีความอะไรที่อยู่ในกระบวนการอะไรที่ยังไม่เข้าท่านต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของท่านโดยไร้ความกดดันที่ผ่านมากฎดำเนินการโดยความกดดันทั้งสิ้นทำให้เกิดความไม่เข้าใจ เกิดความไม่เชื่อมั่นในกฎหมาย” (ครั้งที่ ๒ / วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงสภาพของสังคมไทยในขณะนั้น ที่ขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการทางกฎหมาย ซึ่งมีหลายครั้งที่ประชาชนรวมตัวต่อต้านและไม่ยอมรับคำตัดสินของศาล ทั้งนี้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เห็นว่าถึงเวลาที่จะต้องปรับการทำงานของบุคลากรที่ทำงานในกระบวนการยุติธรรมเสียใหม่ และต้องไม่ตกอยู่ภายใต้การกดดันของฝ่ายต่างๆ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม คือคำว่า “ตำรวจ อัยการ ศาล องค์กรอิสระ”

ตัวอย่างที่ ๒๔ “วันนี้หลายกฎหมายไม่ทันเวลาไม่ทันสมัย ตั้งแต่ ๒๕๐๐ กว่ายังอยู่อีกมาก ก็แก้เป็น พ. ศ. ๒๕๕๗ ถึง ๒๕๕๘ จะได้ทันกับรอบบ้านที่เขาเปลี่ยนไปหมดแล้ว เรายังไม่ทำอะไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับพันธะสัญญาต่างๆการค้าระหว่างประเทศแต่ไม่มีผลกับเขตแดนอะไรทั้งสิ้น ไม่ใช่เรื่องพวกนั้นเรื่องกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับหลายองค์กรต้องพยายามรอบคอบและสอดคล้องกับการปฏิรูปประเทศในภาพรวม” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นหนึ่งในนโยบายเร่งด่วน ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ กำหนดขึ้นเพื่อจัดการความเดือดร้อน และสร้างความ

เป็นธรรมเนียมให้กับประชาชนในยุค คสช. คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครอง ในประเด็น การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม คือคำว่า “กฎหมายไม่ทันเวลา ไม่ทันสมัย”

๑.๑๑ ประเด็นการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์

ตัวอย่างที่ ๒๕ “การเสริมสร้างกำลังของกองทัพ ไม่ว่าจะเป็นคน อาวุธยุทธโศปกรณ์ต่าง ๆ นั้น ผมจะกำกับดูแลให้เป็นไปตามแผนพัฒนากองทัพ ทั้งด้านบุคลากร ยุทธโศปกรณ์ สิ่งอุปกรณ์ต่างๆ เพราะมีราคาสูง วันนี้ขาดต้องซ่อม ส่วนที่ต้องทดแทนที่มีอายุมากๆ ทั้งหมดอยู่ในแผนพัฒนาทั้งสิ้น” (ครั้งที่ ๒ /วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึง ความจำเป็นในการจัดซื้ออาวุธ และยุทธโศปกรณ์ต่างๆ ซึ่งอยู่ในแผนพัฒนาของกองทัพ มีความจำเป็นในเรื่องการดูแลความมั่นคงของชาติ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์ คือคำว่า “การเสริมสร้างกำลังของกองทัพ” “อาวุธยุทธโศปกรณ์ต่างๆ” “แผนพัฒนากองทัพ” “วันนี้ขาดต้องซ่อม”

ตัวอย่างที่ ๓๐ “การอนุมัติการจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ของกองทัพนั้น ก็คงเป็นไปตามแผนงานเดิมทั้งสิ้น ซึ่งได้ถูกบรรจุไว้ในการจัดทำงบประมาณประจำปี” (ครั้งที่ ๖ วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

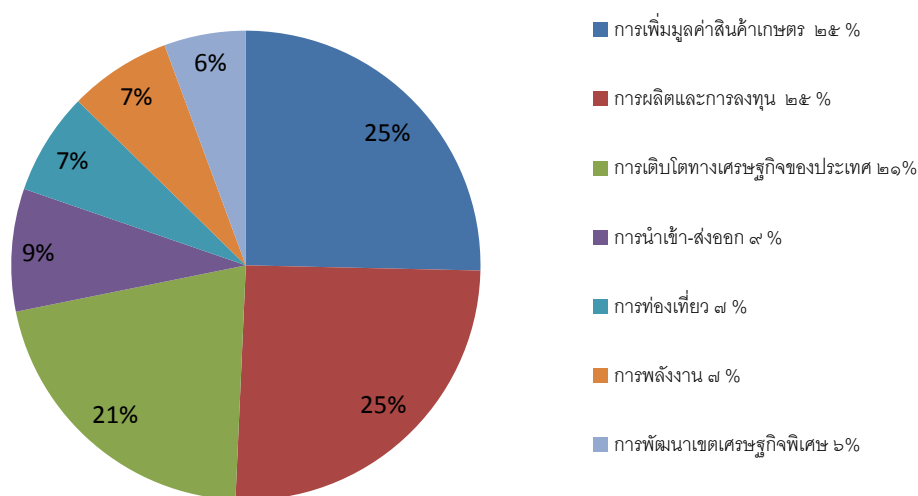
ตัวอย่างข้างต้น กล่าวชี้แจง เรื่องการจัดซื้ออาวุธยุทธโศปกรณ์ ของกองทัพ ซึ่งมีกระแสความกังวลว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงการจัดซื้อโดยใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น ในช่วงที่ทหารเข้ามาปกครองประเทศ ซึ่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติได้กล่าวเพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจว่า งบประมาณในส่วนนี้ได้ถูกกำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทัพแล้ว ซึ่งจะพิจารณาไปตามแผนงานเดิม ยืนยันว่าจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในยุค คสช. คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องของการเมืองการปกครองในประเด็นการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์ คือคำว่า “การจัดซื้อยุทธโศปกรณ์ของกองทัพ” “งบประมาณประจำปี”

๒. เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเลข สถิติ การลงทุน ภาคการผลิต ภาคอุตสาหกรรม การนำเข้า-ส่งออก การเกษตร กิจการโทรคมนาคม การพลังงาน การบริโภค การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ รายได้ประชาชาติการบริหารจัดการด้านการเงินการคลัง

เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ มักมีคำสำคัญปรากฏอยู่ เช่น ผลประกอบการ, การลงทุน, การนำเข้า-ส่งออก, ผู้ประกอบการ, การเติบโตทางเศรษฐกิจ, ดัชนีความเชื่อมั่น

จากการศึกษาพบว่าการกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ จำนวนทั้งสิ้น ๗๑ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๗ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๒ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านเศรษฐกิจ แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๗ ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ประเด็นเรื่องการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พบจำนวน ๑๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการผลิตและการลงทุน พบจำนวน ๑๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ พบจำนวน ๑๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการนำเข้า-ส่งออก พบจำนวน ๖ ครั้ง ประเด็นเรื่องการท่องเที่ยว พบจำนวน ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพลังงาน

พบจำนวน ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พบจำนวน ๔ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไป

๒.๑ ประเด็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตร

ตัวอย่างที่ ๑๑ “ลองกองปีนี้ผลผลิตล้นตลาดแน่นอนมีการประชุมในคสช. ประชุมในลักษณะ คณะรัฐมนตรีนำปัญหาพืชผลมาพูดคุยกัน ข้าว ลองกอง มังคุด อ้อย มันสำปะหลัง ยางพาราปาล์ม พูดหมด เดี่ยวจะน้อยใจว่าพูดแต่เรื่องข้าว ไม่พูดเรื่องอื่น พูดทุกเรื่อง รู้ว่าทุกเรื่องคือปัญหา และทุกอย่างทุกเรื่องก็มาแก้ ทุกรัฐบาลก็แก้ระยะยาวไม่ได้ เค็ดร่อนก็ subsidize ลงไป นำเงินไปช่วย ก็เป็นอย่างแบบนี้ สิบปีหน้าก็เป็นแบบนี้วันนี้ทำให้เป็นระบบขึ้น ทุกอย่างต้องดูเรื่องการขนส่ง การจัดหาตลาดควบคุมพ่อค้าคนกลางรวมทั้งแปรรูปให้มีมูลค่าสูงขึ้นส่งออกต่างประเทศได้ง่ายขึ้นมีคุณภาพไม่มีเชื้อโรค ไม่มีปลอมปน (ครั้งที่ ๑๑ / วันศุกร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๕)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการพัฒนาสินค้าการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่า และการจัดหาตลาด รวมทั้งการควบคุมไม่ให้พ่อค้าคนกลางกดราคาเกษตรกรมาก เพื่อเพิ่มรายได้ในการขายสินค้าให้กับกลุ่มเกษตรกรให้มากขึ้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร คือคำว่า “ลองกองปีนี้ผลผลิตล้นตลาดแน่นอน” “นำปัญหาพืชผลมาพูดคุยกัน” “จัดหาตลาด” “พ่อค้าคนกลาง” “มูลค่าสูง” “ส่งออกต่างประเทศ”

ตัวอย่างที่ ๑๒ “ข้อห่วงใยที่ผมมีอยู่มากในขณะนี้คือเรื่องของ การปลูกข้าวหรือพืชที่มีราคาตกด้วย ปัญหาเรื่อง Demand - Supply ไม่สมดุลกัน เพราะฉะนั้นเราจะต้องมีการลดวงรอบในการปลูกพืชลง”(ครั้งที่ ๑๒ / วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงแนวคิดในการเพิ่มมูลค่าสินค้าการเกษตรด้วยการลดวงรอบการปลูก เช่นปีหนึ่งปลูกข้าว ๓-๔ รอบ ก็ให้ลดลงแล้วปลูกพืชอื่นสลับ เพื่อไม่ให้ข้าวล้นตลาดและมีสินค้าการเกษตรอื่นหมุนเวียน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจ คือคำว่า “การปลูกข้าวหรือพืชที่มีราคาตกด้วยปัญหาเรื่อง Demand - Supply ไม่สมดุลกัน” “จะต้องมีการลดวงรอบในการปลูกพืชลง”

๒.๒ ประเด็นการผลิตและการลงทุน

ตัวอย่างที่ ๓๓ “ผมอยากให้ประเทศเรามีโรงงานอุตสาหกรรมไม่ว่าจะขนาดเล็กหรือขนาดกลางคงต้องเริ่มขนาดเล็กหรือกลางไปก่อนเพื่อผลิตชิ้นส่วนที่สำคัญ ที่มีเทคโนโลยีสูงไม่ใช่เพียงแค่ตัวถังหรืออะไรต่างๆที่ราคาต่ำ ผมอยากให้มีเทคโนโลยีสูงขึ้นมาเช่นทำส่วนของเครื่องยนต์หลักได้ไหม” (ครั้งที่ ๒ / วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงความคาดหวังของหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่มุ่งหวังจะยกระดับของภาคอุตสาหกรรมไทย โดยเฉพาะในฐานะการเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนเครื่องยนต์ ซึ่งหากทำได้ ก็จะเป็นการเพิ่มศักยภาพในภาคการผลิต อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจไทยขยายตัวได้ดีขึ้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นของการผลิต คือคำว่า “อุตสาหกรรม” “ผลิตชิ้นส่วนที่สำคัญ ที่มีเทคโนโลยีสูง”

ตัวอย่างที่ ๓๔ “คสช. ได้ออกประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2557 โดยได้รวบรวมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามาเป็นคณะกรรมการและเปิดโอกาสให้กับผู้ประกอบการทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงประกาศ คสช. ฉบับที่ ๕๕/๒๕๕๗ เรื่องการแต่งตั้งบุคคลเข้ามาเป็นคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI และให้ย้ายสังกัดคณะกรรมการชุดนี้ มาขึ้นตรงต่อสำนักนายกรัฐมนตรี จากเดิมที่ขึ้นอยู่กับสังกัดของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ระบุว่า บอร์ด BOI ชุดนี้ เปิดรับฟังความเห็นจากผู้ประกอบการ และนักลงทุนมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การตัดสินใจ ตรงกับความต้องการของภาคเอกชน สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นของการลงทุน คือคำว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน” “ผู้ประกอบการ”

๒.๓ ประเด็นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ตัวอย่างที่ ๓๕ “สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจโดยรวมในเดือนพฤษภาคมปรับตัวดีขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 14 เดือนมาอยู่ที่ระดับ 60.7 จากเดิม 57.7 ในเดือนเมษายน” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงตัวเลขจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่รายงานดัชนีความเชื่อมั่นของผู้บริโภค เพื่อยืนยันว่าการเข้ามาควบคุมอำนาจของ คสช. ไม่ได้ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเลวร้ายลง ตามที่มีการกล่าวอ้างจากฝ่ายคัดค้าน และยังมีตัวเลขภาวะเศรษฐกิจที่ดีขึ้น สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ คือคำว่า “คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ” “ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภค” “ภาวะเศรษฐกิจโดยรวมในเดือนพฤษภาคมปรับตัวดีขึ้น”

ตัวอย่างที่ ๑๖ “ปัจจุบันภาพรวมของเศรษฐกิจไทยตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคมเป็นต้นมามีแนวโน้มที่ดีขึ้น โดยตัวเลขการลงทุนที่เพิ่มขึ้นจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเผยดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรมอยู่ที่ 85.1 เปอร์เซนต์เพิ่มขึ้นเป็นครั้งแรกในรอบ 7 เดือน” (ครั้งที่ ๔ / วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวอ้างถึงภาวะเศรษฐกิจของไทยที่ดีขึ้น นับตั้งแต่ คสช. เข้ามายึดอำนาจ โดยหัวหน้า คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ระบุว่าเป็นการสำรวจตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันที่ คสช. ประกาศยึดอำนาจการปกครอง เพื่อเป็นการยืนยันว่า การทำรัฐประหารครั้งนั้น ไม่ได้ทำลายภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ และยังมีแนวโน้มในการปรับตัวดีขึ้นด้วย สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ คือคำว่า “เศรษฐกิจไทยตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคมเป็นต้นมามีแนวโน้มที่ดีขึ้น” “ตัวเลขการลงทุนเพิ่มขึ้น” “สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” “ดัชนีความเชื่อมั่นภาคอุตสาหกรรม...เพิ่มขึ้น”

๒.๔ ประเด็นการนำเข้า-ส่งออก

ตัวอย่างที่ ๑๗ “มูลค่าการส่งออก เดือนมิถุนายน 2557 ได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่องที่ร้อยละ 7.2 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าสำคัญที่ขยายตัวได้ดีต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มประเทศในสหภาพยุโรปและภูมิภาคอาเซียน ส่วนมูลค่าการนำเข้าเดือนมิถุนายน 2557 กลับมาขยายตัวที่ร้อยละ 5.5 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่วนหนึ่งจากปัจจัยพื้นฐานในปีก่อนหน้าเป็น

สำคัญ ส่งผลให้ดุลการค้าในเดือนดังกล่าว เกินดุลมูลค่า 31.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจในด้านการนำเข้าและส่งออกของประเทศ ภายหลังจากเข้ามาบริหารประเทศโดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่มีแนวโน้มการขยายตัวดีต่อเนื่องสำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการนำเข้าและส่งออก คือ คำว่า “มูลค่าการส่งออก” “ประเทศคู่ค้า” “มูลค่าการนำเข้า” “ดุลการค้า”

ตัวอย่างที่ ๑๘ “รายได้จากการส่งออกในเดือนมิถุนายนเพิ่มขึ้นจากเดือนพฤษภาคมร้อยละ 3.0 สินค้าส่งออกขยายตัว ทั้งสินค้าอุตสาหกรรมสินค้าเกษตร รวมถึงสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร เดือนนี้ การส่งออกสินค้าเกษตรกลับมาขยายตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 6 เดือน ที่ผ่านมา” (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการชี้แจงถึงรายได้จากการส่งออก ที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าทางการเกษตรที่มีปริมาณการส่งออกเพิ่มมากขึ้น สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการนำเข้าและส่งออก คือ คำว่า “การส่งออก” “สินค้าส่งออกขยายตัว” “การส่งออกสินค้าเกษตร”

๒.๕ ประเด็นด้านการท่องเที่ยว

ตัวอย่างที่ ๑๙ “มาตรการเร่งกระตุ้นการท่องเที่ยว สำหรับ High season ที่จะมาถึงห้วง 1-2 เดือนข้างหน้า จะสำคัญมาก เพราะเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยว วางแผนการเดินทางสำหรับปลายปี ฉะนั้นเราต้องเร่งทำกิจกรรมการตลาดในทุกตลาด” (ครั้งที่ ๗ / วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ที่ คสช. ได้เตรียมออกมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว เพื่อรองรับในช่วงที่ตลาดการท่องเที่ยวไทยได้รับความสนใจในทุกปี ซึ่งจะอยู่ในช่วงปลายปี ทั้งนี้เพื่อยืนยันว่า ภาคการท่องเที่ยวเป็นอีกเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากเป็นรายได้หลักในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศสำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่อง

เศรษฐกิจในประเด็นการท่องเที่ยว คือคำว่า “กระตุ้นการท่องเที่ยว” “นักท่องเที่ยว วางแผนการเดินทาง”

ตัวอย่างที่ ๔๐ “ได้อนุมัติให้ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมวีซ่านักท่องเที่ยวชาวจีน เป็นระยะเวลา 3 เดือน ในโอกาสที่จะครบ 40 ปีของความสัมพันธ์ไทย - จีน เพื่อยืนยันมิตรภาพระหว่างของทั้งสองประเทศ และส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวจีนได้เดินทางมาเที่ยวประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงนักท่องเที่ยวจีน ที่เป็นตลาดสำคัญของการท่องเที่ยว โดยในปี ๒๕๕๗ คนจีนเดินทางออกนอกประเทศเพื่อการท่องเที่ยวสูงถึง ๖๗.๕ ล้านทริป และประเทศไทยก็เป็นปลายทางยอดนิยมสำหรับนักท่องเที่ยวจีน ดังนั้นเพื่อตอบสนองตลาดการท่องเที่ยวสำคัญ คสช.จึงได้อนุมัติยกเลิกค่าธรรมเนียมวีซ่านักท่องเที่ยวชาวจีน เพื่อกระตุ้นยอดการท่องเที่ยว นำรายได้เข้าสู่ประเทศมากขึ้น สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการท่องเที่ยว คือคำว่า “การเก็บค่าธรรมเนียมวีซ่านักท่องเที่ยว” “นักท่องเที่ยวชาวจีน”

๒.๖ ประเด็นด้านการพลังงาน

ตัวอย่างที่ ๔๑ “ราคาพลังงานเป็นเรื่องหนึ่งที่กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง ประกอบด้วยต้นทุนจากหลายส่วน โดยการกำหนดราคาจะพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงกรณีการเรียกร้องจากประชาชน และภาคประชาสังคมที่เคลื่อนไหวด้านพลังงาน ในปี ๒๕๕๗ ให้ คสช.กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงานใหม่ ดังนั้น หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จึงได้กล่าวยืนยันว่า คสช.รับฟังความเห็นของประชาชน และจะพิจารณาเรื่องของราคาพลังงานให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการพลังงาน คือคำว่า “ราคาพลังงาน” “ต้นทุน”

ตัวอย่างที่ ๔๒ “ทั้งน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า พลังงานทดแทน และอื่น ๆ อยู่ในขั้นของการศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปให้เกิดความมั่นคงด้านพลังงานโดยเร็วที่สุด (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องการปฏิรูปพลังงาน ทั้งในเรื่องโครงสร้างของคณะกรรมการบริหารกิจการด้านพลังงานและโครงสร้างราคา ว่ากำลังอยู่ในขั้นตอนของการศึกษา ทั้งนี้การกล่าวถึงเรื่องนี้ มีขึ้นหลังจาก คสช. ได้ออกคำสั่งในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน กบง. และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ หรือ กพช.แล้ว โดยมีคนในคสช. จำนวนหนึ่งร่วมเป็นคณะกรรมการทั้ง ๒ ชุด สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการพลังงาน คือคำว่า “น้ำมัน” “แก๊ส” “ไฟฟ้า” “พลังงานทดแทน” “ความมั่นคงด้านพลังงาน”

๒.๗ ประเด็นด้านการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ตัวอย่างที่ ๔๓ “จากการประชุมของคณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ ในวันอังคารที่ 15 กรกฎาคมที่ผ่านมา ได้เร่งรัดให้ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ชายแดนเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 12 พื้นที่ โดยกำหนดเป็นระยะเร่งด่วน ดำเนินการทันทีในปี 2558 ใน 5 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่ อําเภอแม่สอด จังหวัดตาก พื้นที่ชายแดน จังหวัดมุกดาหาร อําเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พื้นที่ชายแดน จังหวัดตราด พื้นที่ด่านศุลกากรสะเดา และปาดังเบซาร์ ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและการเตรียมความพร้อมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ทันเวลา (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการที่ คสช. ได้กำหนดพื้นที่การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งการพัฒนาศักยภาพทางการค้าชายแดน เป็นกลยุทธ์สำคัญที่จะเชื่อมต่อกันในกลุ่มประเทศสมาชิก โดย ๕ พื้นที่แรกที่จะดำเนินการเร่งด่วนทันทีในปี ๒๕๕๘ ตามที่ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวถึงคือ พื้นที่ชายแดน อ.แม่สอด จ.ตาก อ.อรัญประเทศ จ.สระแก้ว ชายแดนจังหวัดตราด ชายแดนจังหวัดมุกดาหาร และด่านศุลกากร

สะเดาและปาดังเบซาร์ จังหวัดสงขลาสำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือคำว่า “คณะกรรมการนโยบายเขตเศรษฐกิจพิเศษ” “การพัฒนาพื้นที่ชายแดนเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 12 พื้นที่”

ตัวอย่างที่ ๔๔ “การกำหนดจุดเข้า-ออกสินค้า พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ปริมาณ และประเภทของผลิตผลทางการเกษตรในแต่ละพื้นที่ ซึ่งไม่เหมือนกัน การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าสินค้า การควบคุมคุณภาพ การส่งออกรวมถึงระบบภาษี การลงทุน ความร่วมมือกับภาคเอกชน และข้อตกลงระหว่างประเทศ (ครั้งที่ ๕ /วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

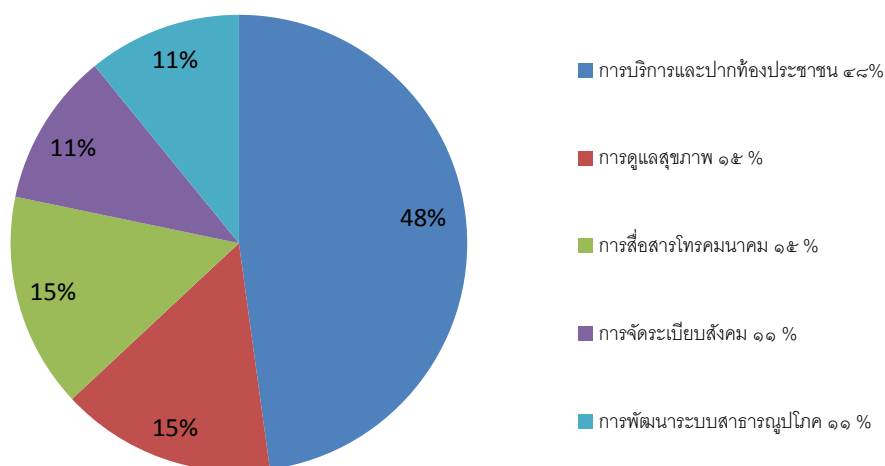
ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงสินค้าที่มีในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งเป็นพื้นที่ในการส่งเสริมพัฒนาการค้าชายแดนที่จะมีการจัดตั้งขึ้นในจังหวัดต่างๆ ว่าจะมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ดังนั้นการจัดการทั้งด้านการส่งออก นำเข้า และระบบภาษีของแต่ละพื้นที่จะแตกต่างกัน สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องเศรษฐกิจในประเด็นการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ คือคำว่า “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” “การเพิ่มมูลค่าสินค้า” “ข้อตกลงระหว่างประเทศ”

๓. เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

การพัฒนาคุณภาพชีวิต หมายถึง การมุ่งสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านการบริโภคอาหาร ด้านการศึกษา ด้านอาชีพและสภาพของงานที่ทำ ด้านบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ด้านหลักประกันทางสังคม ด้านเครื่องนุ่งห่ม การพัฒนาระบบสาธารณสุข ปลอดภัย แหล่งน้ำ อาหาร การแก้ปัญหาความเสื่อมโทรมทางสังคมจากการพนัน ยาเสพติด ปัญหาครอบครัวการพัฒนาด้านการคมนาคม เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชน

เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต มักมีคำสำคัญปรากฏอยู่ เช่น ปัญหาปากท้อง, ค่าครองชีพ, การบรรเทาความเดือดร้อน, คุณภาพชีวิต, สวัสดิการ, สุขภาพ

จากการศึกษาพบว่าการกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน ๔๖ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๕ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๓ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จากแผนภูมิต่างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๕ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องปากท้องประชาชน พบจำนวน ๒๒ ครั้ง ประเด็นเรื่องดูแลสุขภาพ พบจำนวน ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่อง การสื่อสารโทรคมนาคม พบจำนวน ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดระเบียบสังคม พบจำนวน ๕ ครั้ง และประเด็นเรื่องการพัฒนาาระบบสาธารณสุขปโภค พบจำนวน ๕ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ ประเด็นการดูแลสุขภาพค่าครองชีพและปากท้องประชาชน

ตัวอย่างที่ ๔๕ “การปรับปรุงเงินช่วยค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบ้านอายุ สำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้สูงอายุ ดังกล่าว คสช.อนุมัติให้ปรับเพิ่มเงินบ้านอายุขึ้นทำให้ได้รับไม่น้อยกว่าเดือนละ 9,000 บาท” (ครั้งที่ ๗ /วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการพิจารณาอนุมัติปรับเพิ่มเงินบำนาญขั้นต่ำ ให้กับข้าราชการชั้นผู้น้อย ที่ได้รับบำนาญหลังเกษียณอายุราชการไม่ถึงเก้าพันบาท ให้ได้รับเพิ่มขึ้นต่ำไม่น้อยกว่า ๕ พันบาทต่อเดือน โดยกำลังอยู่ระหว่างการเตรียมส่งให้กรมบัญชีกลางพิจารณา ต่อไป ทั้งนี้การอนุมัติดังกล่าว ช่วยให้ข้าราชการชั้นผู้น้อย มีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น นโยบายนี้ เป็น ๑ ใน ๑๑ ยุทธศาสตร์เร่งด่วน ของ คสช. ในช่วงแรกของการเข้ามามีการบริหารประเทศในขณะนั้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการดูแลปัญหาค่าครองชีพ คือคำว่า“ค่าครองชีพ” “บรรเทาความเดือดร้อนแก่ผู้สูงอายุ” “เงินบำนาญขั้นต่ำ”

ตัวอย่างที่ ๔๖ “ปัญหาปากท้องเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ คสช. ให้ความสำคัญโดยที่ผ่านมาได้สั่งให้ดำเนินการในเรื่องความช่วยเหลือไปแล้ว อาทิ การชะลอการปรับขึ้นราคาแก๊สหุงต้มภาคครัวเรือนไว้ที่ราคาเดิมจากเดิมที่ต้องปรับขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายนที่ผ่านมา” (ครั้งที่ ๓ /วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องการแก้ปัญหาค่าครองชีพ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗ คสช. ได้สั่งชะลอการปรับขึ้นราคาแก๊สหุงต้ม ที่จะต้องปรับขึ้นเดือนละ ๐.๕๐ บาท ต่อ กิโลกรัมไปจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งหัวหน้า คสช. ได้นำเรื่องการตรึงราคา มาชี้แจงต่อประชาชน เพื่อสนับสนุนคำยืนยันว่า คสช. ให้ความสำคัญกับเรื่องปัญหาปากท้องประชาชนเป็น เรื่องเร่งด่วน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นปัญหาปากท้องของประชาชน คือคำว่า“ปัญหาปากท้อง” “ราคาแก๊สหุงต้มภาคครัวเรือน”

๓.๒ ประเด็นการดูแลสุขภาพ

ตัวอย่างที่ ๔๗ “การรักษาพยาบาล 30 บาทยังคงดำเนินการอยู่ในแผนการดำเนินการปี 2558 ยังมีอยู่และจะต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ทั้งปริมาณและคุณภาพในการรักษาพยาบาล ฉะนั้นใครจะพูดอะไรก็ตามอย่าไปปรับฟังให้มากนัก เพราะจะทำให้เกิดความสับสนในเวลา นี้ เนื่องจากยังไม่ได้ประกาศอะไรเลย ที่มีการเปลี่ยนแปลง เรื่องนี้มีความสำคัญเพราะเรามองถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมาก หากงบประมาณถูกนำมาใช้ในเรื่องนี้มาก

เกินไปงบประมาณอื่น ๆ เช่นการลงทุนของรัฐ จะเป็นปัญหา เราจะพยายามหาหนทางในเรื่องรัฐสวัสดิการที่ดีที่สุดต่อไป”(ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการชี้แจงกรณีมีข่าวว่า คสช.จะยกเลิกโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรค ซึ่งเป็นโครงการตามระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ที่ทำให้ผู้มีรายได้น้อย หรือคนยากจนมีโอกาสได้เข้าถึงบริการทางการแพทย์ได้มากขึ้น โดยหัวหน้า คสช.ให้คำยืนยันว่า โครงการนี้จะยังมีต่อไปในปี ๒๕๕๘ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการดูแลสุขภาพ คือคำว่า “การรักษาพยาบาล 30 บาท” “คุณภาพชีวิตของประชาชน” “รัฐสวัสดิการ”

ตัวอย่างที่ ๔๘ “การแพร่ระบาดของไวรัสอีโบลา อย่าไปตกใจกันมากตอนนี้กระทรวงสาธารณสุขยืนยันแล้วว่าดูแลได้ ควบคุมได้ เข้มงวดการตรวจผู้โดยสารทุกคนต้องสังเกตอาการ วันนี้ผมได้สั่งการชัดเจนไปแล้ว อย่าตื่นตระหนกจนเกินไปอย่าประมาทรักษาสุขภาพตัวเองและสังเกตอาการของครอบครัวและบุตรหลานด้วย” (ครั้งที่ ๑๑ / วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสอีโบลา ซึ่งเป็นโรคอุบัติใหม่ในแอฟริกา เมื่อปี ๒๕๑๕ และ ในปี ๒๕๕๗ มีการระบาดขึ้นอีกในแอฟริกาตะวันตก และก่อให้เกิดความหวาดวิตกในไทยค่อนข้างมากหลังมีรายงานการเฝ้าระวังผู้ต้องสงสัยติดเชื้อที่สถาบันบำราศนราดูร ทำให้ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ออกมาให้ความเชื่อมั่น และขออย่าเพิ่งตื่นตระหนก โดยกระทรวงสาธารณสุขได้ให้คำยืนยันว่าอยู่ในสถานการณ์ที่ควบคุมได้ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการดูแลสุขภาพ คือคำว่า “การแพร่ระบาดของไวรัสอีโบลา” “กระทรวงสาธารณสุข” “สุขภาพ”

๓.๓ ประเด็นด้านการสื่อสารโทรคมนาคม

ตัวอย่างที่ ๔๕ “จำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยน การบริหารกิจการขององค์กรของรัฐ ให้สามารถรองรับการใช้คลื่นความถี่ โดยมีการบริหารจัดการที่ดี เพื่อมุ่งไปสู่การบริการประชาชนอย่างแท้จริง” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องของระบบการสื่อสารและโทรคมนาคมของไทย ที่พัฒนามาสู่ยุคดิจิทัล ซึ่งหัวหน้า คสช. ได้กล่าวถึงแนวทางในอนาคต ที่จะมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของภาครัฐเพื่อให้รองรับกับการพัฒนาในระบบดิจิทัล ซึ่งในขณะนั้น ได้มีการเตรียมความพร้อมออกกฎหมายด้านดิจิทัลที่เกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจและสังคมด้วย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบการให้บริการประชาชนได้ดียิ่งขึ้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการสื่อสารโทรคมนาคม คือคำว่า “การใช้คลื่นความถี่” “การบริการประชาชน”

ตัวอย่างที่ ๕๐ “การชะลอการประมูลเครือข่าย ๔ จี ออกไปเป็นการชั่วคราว ๑ ปี ใช้เวลาในการฟื้นฟูส่วนงานเหล่านี้ก่อน อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ให้ผู้ให้บริการเดือดร้อน ขอนเน้นย้ำตรงนี้ (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)”

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการออกคำสั่ง คสช. ให้ กสทช. เลื่อนการประมูลเครือข่าย ๔ จี ออกไปอีก ๑ ปี เนื่องจากเห็นว่ายังไม่มีความพร้อม ทั้งนี้หัวหน้า คสช. ได้ให้คำยืนยันผ่านทางรายการว่า จะไม่กระทบต่อผู้ใช้บริการ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการสื่อสารโทรคมนาคม คือคำว่า “การประมูลเครือข่าย ๔ จี” “ต้องไม่ให้ผู้ให้บริการเดือดร้อน”

๓.๔ ประเด็นการจัดระเบียบสังคม

ตัวอย่างที่ ๕๑ “เราเห็นใจท่านถูกเอารถเช่าเปรียบจากกลุ่มนายทุนและผู้มีอิทธิพล โดยอาศัยช่องว่างการกระทำผิดกฎหมายหรือการให้บริการนอกระบบด้วยการเก็บค่าคุ้มครองต่างๆสร้างความเดือดร้อนกับผู้หาเช้ากินค่ำวันนี้ คสช. อยากให้มีการร่วมมือในการจัดระเบียบ (ครั้งที่ ๔ / วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)”

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึง มาตรการจัดระเบียบสังคมของ คสช. ในช่วงครึ่งปีหลังของ ๒๕๕๗ ที่มุ่งกวาดล้างกลุ่มผู้มีอิทธิพล เรียกค่าคุ้มครองจากกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่นรถจักรยานยนต์รับจ้าง รถตู้โดยสารสาธารณะ แรงงานผิดกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนไม่ต้องจ่ายเงินให้กับขบวนการนอกระบบดังกล่าว และมีความสงบเรียบร้อยในสังคมมากขึ้น แต่การจัดการต้องได้รับความ

ร่วมมือจากประชาชนด้วย คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการจัดระเบียบสังคม คือคำว่า “การกระทำผิดกฎหมายหรือการให้บริการนอกระบบด้วยการเก็บค่าคุ้มครองต่างๆ” “คสช. อยากให้มีการร่วมมือในการจัดระเบียบ”

ตัวอย่างที่ ๕๒ “กระบวนการทั้งขอทานคนไทยและต่างด้าวได้รับการร้องเรียนมากกว่ามีรายได้อีกก็ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ไปแก้ไขให้ได้โดยเร็ว ทั้งระบบ ไม่เช่นนั้นจะสร้างความรำคาญและจะมากขึ้นเรื่อยๆทำให้สังคมไม่เรียบร้อย” (ครั้งที่ ๑๑ / วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการแก้ปัญหาขอทานในประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายจัดระเบียบสังคมและการแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ ของ คสช. โดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องนี้คือกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย คสช. ได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหา และในเวลาต่อมาได้ออกมาตรการ ๓ P คือการบังคับใช้กฎหมาย Policy การคุ้มครองช่วยเหลือ Protection และการป้องกัน Prevention คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในประเด็นการจัดระเบียบสังคม คือคำว่า “กระบวนการขอทาน” “ได้รับการร้องเรียน” “กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์” “สังคมไม่เรียบร้อย”

๓.๕ ประเด็นการพัฒนาระบบสาธารณูปโภค

ตัวอย่างที่ ๕๓ “เร่งรัดโครงการสาธารณูปโภคพื้นฐานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและเป็นความต้องการของประชาชนผ่านการตรวจสอบความโปร่งใส อาทิ รถไฟฟ้ารางคู่ รถไฟฟ้าส่วนต่อขยายให้สามารถเริ่มดำเนินการได้ก่อนสิ้นสุดปี 57” (ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงความคืบหน้าในเรื่องของระบบการขนส่งคมนาคม ทั้งรถไฟฟ้ารางคู่และรถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย ที่ยังรอการอนุมัติ อาทิ โครงการรถไฟฟ้าสายสีแดง รังสิต-ม.ธรรมศาสตร์ โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน ช่วงหัวลำโพง-บางแค และ บางซื่อ-ท่าพระ โครงการรถไฟฟ้าสายสีเขียว ช่วงแบริ่ง-สมุทรปราการ ได้รับการอนุมัติให้เริ่มดำเนินการได้ในปี ๒๕๕๗ ในยุค คสช. เพื่อเร่งรัดระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ในประเด็นการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค คือคำว่า“โครงการสาธารณูปโภคพื้นฐาน” “รถไฟฟ้าวางคู่ รถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย”

ตัวอย่างที่ ๕๔ “การบริหารจัดการน้ำ และสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ยังคงดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการแก้ปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง อย่างยั่งยืน การจัดสร้างรถไฟทางคู่ รถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย การจัดหาหัวรถจักรใหม่ รถเมล์ใหม่กำลังอยู่ในขั้นการทบทวนการดำเนินการทั้งสิ้น” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

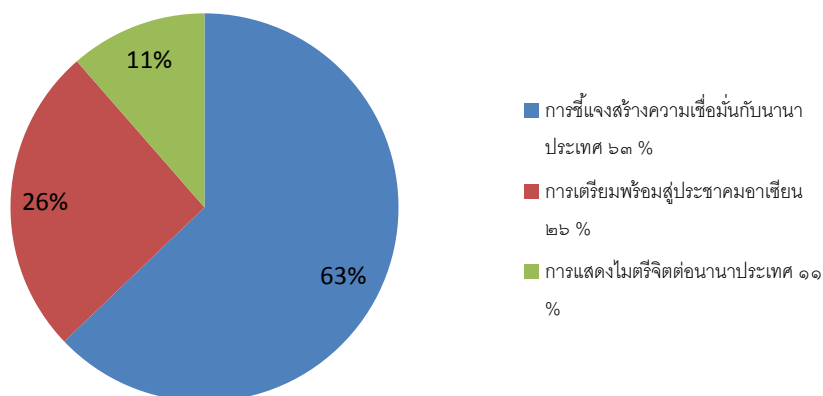
ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการเร่งรัดบริหารจัดการระบบสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อบริการประชาชน ทั้งเรื่องการบริหารจัดการน้ำให้พอดีกับการอุปโภคบริโภคและภาคการเกษตร รวมทั้งการเร่งดำเนินการเกี่ยวกับระบบขนส่งสาธารณะต่างๆ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิต ในประเด็นการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค คือคำว่า“สาธารณูปโภคพื้นฐาน” “การจัดสร้างรถไฟทางคู่ รถไฟฟ้าส่วนต่อขยาย การจัดหาหัวรถจักรใหม่ รถเมล์ใหม่”

๔. เนื้อหาด้านการต่างประเทศ

เนื้อหาด้านการต่างประเทศ หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับกิจการภายนอกประเทศ การติดต่อเจรจากับต่างประเทศในนาม คสช. เพื่อสร้างความเข้าใจ และความเชื่อมั่นต่อสถานการณ์ภายในประเทศไทยภายหลังการเข้ายึดอำนาจของ คสช. รวมถึงการเจรจาติดต่อทางธุรกิจ การค้า การลงทุน การกระชับมิตรกับนานาประเทศ การเตรียมการเข้าสู่อาเซียน

เนื้อหาด้านการต่างประเทศ มักมีคำสำคัญเช่น มิตรประเทศ, ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ, ผู้นำประเทศ, ผู้นำรัฐ, อาเซียน

จากการศึกษาพบว่ามีกรกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการต่างประเทศทั้งสิ้นจำนวน ๓๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย 3 ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๔ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านการต่างประเทศ

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านการต่างประเทศ แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๓ ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ การชี้แจงสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศ พบจำนวน ๒๒ ครั้ง ประเด็นเรื่องการเตรียมพร้อมผู้ประชาคมอาเซียน พบจำนวน ๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการแสดงไมตรีจิตต่อนานาประเทศ พบจำนวน ๔ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๔.๑ ประเด็นการชี้แจงสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศ

ตัวอย่างที่ ๕๕ “สำหรับประเทศในกลุ่มยุโรปเช่นเยอรมัน ได้มีการทำความเข้าใจในสถานการณ์ด้านต่างๆและด้านแรงงานและความชัดเจนของคสช.และรัฐบาลในอนาคตทางด้านเศรษฐกิจกับกรรมการบริหารสมาคมธุรกิจเยอรมันประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกและได้ทราบว่ภาคธุรกิจขายปลีกของเยอรมันมีความเข้าใจและมีปฏิริยาตอบรับในทางบวก กลุ่มประเทศอาเซียนช่วงที่ผ่านมาผู้บริหารระดับสูงของอิน โคนีเซียได้แสดงความเข้าใจและพร้อมให้ความร่วมมือที่จะผลักดันเศรษฐกิจไทยเดินหน้าต่อไปรวมทั้งมุมมองจากการสัมมนาของอดีตเอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทยซึ่งพอจะสรุปที่เขากล่าวไว้ว่าแนวทางประชาธิปไตยในรูปแบบตะวันตกอาจไม่ใช่ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบจึงไม่มีความจำเป็นที่ทุกประเทศต้องปฏิบัติตาม” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึง การเร่งทำความเข้าใจกับนานาประเทศ ถึงสถานการณ์ในประเทศไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อการเข้ามาบริหารประเทศของกลุ่มทหารในนาม คสช. ซึ่งไม่สอดคล้องกับความเป็นประชาธิปไตย แต่ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ชี้แจงว่า การทำความเข้าใจกับนานาประเทศ ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นและการตอบรับที่ดี คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาต่างประเทศ ในประเด็นการชี้แจงสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศ คือคำว่า “ภาคธุรกิจขายปลีกของเยอรมันมีความเข้าใจและมีปฏิกิริยาตอบรับในทางบวก” “ผู้บริหารระดับสูงของอิน โดนีเซีย ได้แสดงความเข้าใจและพร้อมให้ความร่วมมือที่จะผลักดันเศรษฐกิจไทยเดินหน้าต่อไป” และ “การสัมมนาของอดีตเอกอัครราชทูตสหราชอาณาจักรประจำประเทศไทย สรุปไว้ว่า แนวทางประชาธิปไตยในรูปแบบตะวันตกอาจไม่ใช่ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แบบจึง ไม่มีความจำเป็นที่ทุกประเทศต้องปฏิบัติตาม”

ตัวอย่างที่ ๕๖ “ดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องและเข้มข้นขึ้นสร้างบรรยากาศความไว้วางใจกับ มิตรประเทศอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมเพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลประโยชน์ร่วมกัน”(ครั้งที่ ๓ /วันที่๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการทำงานของ คสช. ว่าหลังการเข้ายึดอำนาจเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้ว คสช. ได้มีการดำเนินความสัมพันธ์กับนานาประเทศ เช่นเดิม และยังต้องให้ความสำคัญกับกิจการด้านนี้มากขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจและไว้วางใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องต่างประเทศ ในประเด็นการชี้แจงสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศคือคำว่า “สร้างบรรยากาศความไว้วางใจกับมิตรประเทศ”

๔.๒ ประเด็นการเตรียมพร้อมคู่ประชาคมอาเซียน

ตัวอย่างที่ ๕๗ “อาเซียนคือทุกประเทศที่อยู่ในกลุ่มอาเซียนด้วยกันมี 3 เสาหลัก สำหรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เรากำลังจะก้าวเข้าไปในปลายปี 2558 ที่ใกล้จะถึงนี้ ต้องเตรียมการทั้งหมด (ครั้งที่ ๒ /วันที่๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการเตรียมพร้อมของ คสช.เพื่อขับเคลื่อนประเทศในช่วงที่กำลังจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่อง การต่างประเทศในประเด็นการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน คือคำว่า “อาเซียน” “สำหรับ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เรากำลังจะก้าวเข้าไปในปลายปี 2558 ที่ใกล้จะถึงนี้ ต้องเตรียมการ ทั้งหมด”

ตัวอย่างที่ ๕๘ “การดำเนินการเพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คสช.ได้เร่งรัดให้เตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมถนน โครงข่ายต่างๆ ช่องทางเข้า-ออกด่านศุลกากร คลังสินค้า ศูนย์กระจายสินค้า ระบบรางที่จะต้องมีการเจรจากับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อให้สามารถ เชื่อมต่อกัน ได้ทั้งอาเซียน” (ครั้งที่ ๗ / วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องการเตรียมความพร้อมของไทย ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งได้กล่าวถึงเรื่องโครงข่ายคมนาคมในยุค คสช. ที่มีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์แผนพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๕ ซึ่งการพัฒนาระบบราง รถไฟ เป็นแผนหนึ่งในกรอบยุทธศาสตร์ ที่มุ่งหวังให้เป็นเส้นทางเชื่อมต่ออาเซียน โดยเฉพาะด้าน การขนส่ง คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการต่างประเทศในประเด็นการเตรียมพร้อมสู่ประชาคม อาเซียน คือคำว่า “การดำเนินการเพื่อเตรียมการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน”

๔.๓ ประเด็นการแสดงความไม่พอใจต่อนานาประเทศ

ตัวอย่างที่ ๕๙ “กรณี เครื่องบินของสายการบิน มาเลเซียแอร์ไลน์และสายการบินทรานซ์เอเชียของ ไต้หวัน ประสบเหตุในสัปดาห์ที่ผ่านมา นั้น ในนามของประชาชนชาวไทยของแสดงความเสียใจ อย่างสุดซึ้งกับครอบครัวผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บทั้งลูกเรือและผู้โดยสารของประเทศต่างๆ ทุกท่าน” (ครั้งที่ ๙ / วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวแสดงความเสียใจต่อชาวมลายูเซีย กรณีเครื่องบินโดยสารของ สายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ MH 17 ถูกยิงตกที่ประเทศยูเครน มีผู้เสียชีวิต ๒๘๘ ศพ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และแสดงความเสียใจต่อประชาชนชาวไทยที่กรณีเหตุ เที่ยวบิน

GE 222 ของ ทรานส์เอเชีย แอร์เวย์ส ของ ไต้หวันตกมีผู้เสียชีวิต ๔๘ ศพ เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการต่างประเทศในประเด็นการعدمตรีจิตต่อนานาประเทศ คือคำว่า “กรณีเครื่องบินของสายการบิน มาเลเซียแอร์ไลน์และสายการบินทรานซ์เอเชียของ ไต้หวัน ประสบเหตุในสัปดาห์ที่ผ่านมา นั้น ในนามของประชาชนชาวไทยของแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง”

ตัวอย่างที่ ๖๐ “แผ่นดินไหวที่มณฑลยูนนานทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตจำนวนมาก ในนาม ทหารไทยและประชาชนชาวไทยได้ทำหน้าที่และขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับความ สูญเสียจากภัยพิบัติในกรณีนี้ และขอยืนยันถึงความแนบแน่นในความสัมพันธ์ไทยจีน (ครั้งที่ ๑๑ / วันศุกร์ที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)”

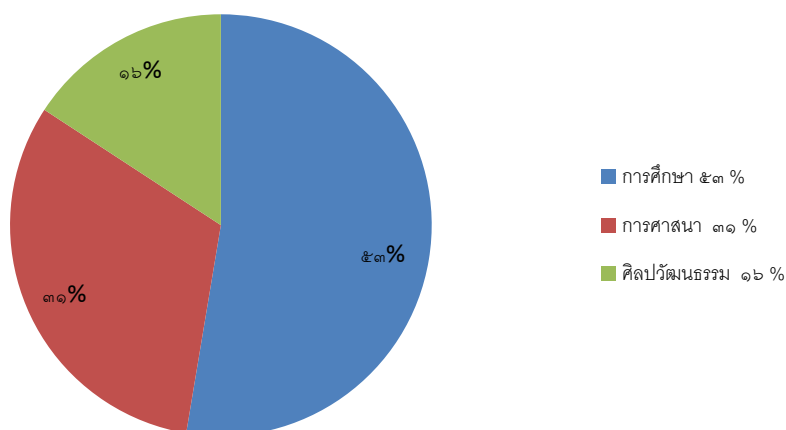
ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวแสดงความเสียใจต่อเหตุแผ่นดินไหวขนาด ๖.๑ ในมณฑลยูน นาน ของประเทศจีน เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม มีผู้เสียชีวิต ๓๖๗ ศพ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเรื่องการ ต่างประเทศในประเด็นการعدمตรีจิตต่อนานาประเทศ คือคำว่า “ในนามทหารไทยและ ประชาชนชาวไทยได้ทำหน้าที่และขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งกับความสูญเสียจากภัยพิบัติ ในกรณีนี้ และขอยืนยันถึงความแนบแน่นในความสัมพันธ์ไทยจีน”

๕. เนื้อหาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

การศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา อาทิ โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย การปฏิรูประบบการเรียนการสอน การปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตร การ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การบริหารการศึกษาในระดับกระทรวง ทบวง กรม การให้ ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม และค่านิยมในอดีตของ ไทย การส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา

เนื้อหาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม มักมีคำสำคัญปรากฏอยู่ เช่น ระบบ การศึกษา, การเรียน การสอน, ครู นักเรียน, คุณธรรมศีลธรรม, ศาสนา, ศิลปะ, วัฒนธรรม, มรดก ไทย

จากการศึกษาพบว่ามีกรกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จำนวนทั้งสิ้น ๑๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๓ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๕ แสดงจำนวนเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๓ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องการศึกษา พบจำนวน ๑๐ ครั้ง ประเด็นเรื่องศาสนา พบจำนวน ๖ ครั้ง และประเด็นเรื่องศิลปและวัฒนธรรม พบจำนวน ๓ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๕.๑ ประเด็นทางการศึกษา

ตัวอย่างที่ ๖๑ “ระบบการศึกษาจะทำการปรับปรุงทั้งระบบในเรื่องเนื้อหาที่มุ่งเสริมสร้างความรู้ในประวัติศาสตร์ของชาติไทยความมีวินัยมีคุณธรรมศีลธรรมคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประเทศรู้จักหน้าที่ของตนการบริหารจัดการศึกษาที่เน้นไปที่ตัวบุคคลทั้งครูและนักเรียนการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง”(ครั้งที่ ๓ / วันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงระบบการศึกษาของประเทศที่ต้องมีการปรับปรุงโดยมุ่งไปที่เรื่องความมีวินัยและการคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากขึ้น เป็นการสื่อถึงระบบการเรียนการสอน

ของไทยในขณะนั้นว่ามีข้อบกพร่อง คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นการศึกษา คือคำว่า “ระบบการศึกษา” คุณธรรมศีลธรรม” “ครู” “นักเรียน”

ตัวอย่างที่ ๖๒ “ถ้ายากเกินไปเด็กก็จะไม่ต้องการเรียนหนังสือ เพราะกลัว ตอบไม่ได้ สอบไม่ได้ ก็ไม่อยากเรียนหนังสือ นี่เป็นสิ่งหนึ่ง ท่านต้องสร้างแรงจูงใจให้เด็กอยากเรียนหนังสือ เพราะเข้าใจง่าย จำง่าย ท่องง่าย แล้วค่อยไปเพิ่มระดับความยากขึ้นไปเรื่อยๆ ทีละขั้นๆ ไป (ครั้งที่ ๑๒ / วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวแสดงความห่วงใยต่อหลักสูตรการศึกษาของไทยในปัจจุบัน ที่ไม่สอดคล้องกับการเรียนรู้ตามวัยและขอให้กระทรวงศึกษาธิการได้ทบทวนในเรื่องดังกล่าว คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นการศึกษา คือคำว่า “เรียนหนังสือ”

๕.๒ ประเด็นด้านการศึกษา

ตัวอย่างที่ ๖๓ “เทศกาลถือศีลของชาวไทยมุสลิม ขออำนาจพรให้พี่น้องชาวมุสลิมทุกคนที่ถือศีลอด ตามแนวทางของศาสนาอิสลาม ประสบผลสำเร็จตามที่ทุกท่านมุ่งหวังไว้” (ครั้งที่ ๖ / วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวอวยพรแก่ชาวไทยมุสลิม ในเทศกาลถือศีลอด นับเป็นการแสดงความปรารถนาดี ต่อชาวไทยทุกคน แม้จะเป็นกลุ่มที่นับถือศาสนาใดก็ตาม คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นศาสนา คือคำว่า “เทศกาลถือศีลอด” “ศาสนาอิสลาม”

ตัวอย่างที่ ๖๔ “เรื่องศาสนานั้นทุกคนต้องช่วยกัน เราจะใช้กลไกทุกกลไกได้ช่วยกันเร่งรัด ตรวจสอบขจัดมารศาสนาออกไป และส่งเสริมพระพุทธศาสนา และทุกศาสนา ให้เป็นที่เคารพนับ

ถือของประชาชนคนไทยทั่วประเทศตลอดไป ด้วยความเชื่อมั่นและศรัทธาอย่างแท้จริง” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องของการทำนุบำรุงศาสนา อันสืบเนื่องมาจากในปี ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗ เกิดกรณีท่อก่อให้เกิดความเสื่อมเสียและไม่เชื่อมั่นในวงการพุทธศาสนา หลายครั้งด้วยกัน อาทิกรณี แม่ชีเชอริ์ ที่จ.ชุมพร กรณีณครคำ วัดป่าขันติธรรม คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหา ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นศาสนา คือคำว่า“ศาสนา” “มารศาสนา” “พระพุทธศาสนา”

๕.๓ ประเด็นด้านศิลปวัฒนธรรม

ตัวอย่างที่ ๖๕ “เรื่องอะไรที่ไม่ดีวันนี้ท่านเห็นอยู่แล้วถ้าในภาพยนตร์ถ้าเค้ากล่าวถึงเรื่องนั้นเรื่องนี้ มาประเทศไทยผมอายเค้านะ ท่านไม่อายหรือเขาเขียนลงไปในบทภาพยนตร์ของต่างประเทศทุกคนต้องช่วยกันผู้ประกอบการต้องอยู่ในกรอบในวัฒนธรรมความเป็นไทยต้องรักษาดีด้วยกัน” (ครั้งที่ ๒ / วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงเรื่องของวัฒนธรรมไทย ที่ขอให้ทุกคนในสังคมช่วยกันรักษาไว้ โดยระบุว่านักท่องเที่ยวต่างชาติมา ถ้าเจอแต่สิ่งที่ไม่ดี ประเทศไทยก็จะมีแต่ภาพลักษณ์ที่ไม่ดีในสายตาชาวโลก โดยเน้นย้ำในส่วนของผู้ประกอบการโดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ให้นำเสนอภาพความเป็นไทยที่งดงาม คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหา ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นศิลปวัฒนธรรม คือคำว่า“วัฒนธรรมความเป็นไทย”

ตัวอย่างที่ ๖๖ “การก่อสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าและอาคารไม่มีค่า เป็นการสร้างถวายเฉลิมฉลองวาระโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษาซึ่งหลายปีมาแล้วและรัฐบาลได้อนุมัติโครงการไปแล้วแต่ยังไม่ได้สร้างวันนี้ คสช มาดำเนินการให้สร้างได้ ชมพิพิธภัณฑ์ชาวลีของที่มีค่ามรดกไทย” (ครั้งที่ ๑๑ / วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

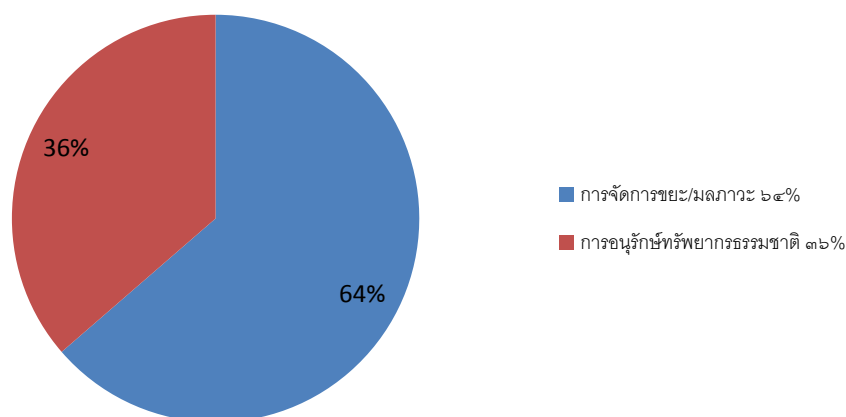
ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการเตรียมก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ไม่มีค่า เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผลงานศิลปะ ทั้งประติมากรรม จิตรกรรม และงานฝีมือต่างๆของช่างไทย เป็นแหล่งเรียนรู้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์เชิงศิลปะ และยังใช้เป็นอาคารรับรองแขกของรัฐบาลเพื่อแสดงถึงเอกลักษณ์และศิลปะของชาติ โดยอาคารดังกล่าวจะอยู่ในพื้นที่กรมสวัสดิการทหารบก เทเวศร์ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาทางการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมในประเด็นศิลปวัฒนธรรม คือคำว่า“พิพิธภัณฑ์” “มรดกไทย”

๖. เนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ เช่น นโยบายการกวาดล้างปราบปรามกลุ่มตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ป่า คำสัตว์ป่า การดูแลต้นน้ำลำธาร จุดลอกคูคลองแม่น้ำ ภาวะมลพิษทางน้ำ ทางอากาศและเสียง

เนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มักมีคำสำคัญ เช่น ต้นไม้, ฝืนป่า, สัตว์ป่า, การดูแลรักษา, การฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม, แม่น้ำลำคลอง, ขยะ, ควันพิษ, น้ำเสีย, มลพิษ, คุณภาพอากาศ, คุณภาพน้ำ

จากการศึกษา พบว่ามีการกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวนทั้งสิ้น ๑๑ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๒ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๖ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แยกเป็นประเด็นเนื้อหาย่อยได้ ๒ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องการจัดการขยะและมลภาวะ พบจำนวน ๗ ครั้ง และประเด็นเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พบจำนวน ๔ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๖.๑ ประเด็นด้านการจัดการขยะ/มลภาวะ

ตัวอย่างที่ ๖๗ “การแก้ปัญหาขยะ ตรงนี้ผมถือว่าเป็นความจำเป็นเร่งด่วนคสช. ได้สั่งการไปแล้วให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงาน โครงการสร้าง โรงงานกำจัดขยะแปรรูปขยะที่ทิ้งขยะทิ้งในส่วนกลางส่วนภูมิภาคส่วนท้องถิ่นแต่ปีนี้จะมีเกิดอยู่บ้างประมาณสัก 5-6 แห่งมีที่ทิ้งขยะ ที่ทันสมัย” (ครั้งที่ ๑๑ /วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึง นโยบายคสช. ในการเร่งสร้างโรงงานกำจัดขยะและแยกขยะ เพื่อลดปัญหามลพิษจากขยะ ซึ่งโรงกำจัดขยะตามแนวคิดของ คสช. จะมีทั้งเผาทั้ง การนำไปผลิตไฟฟ้า โดยยืนยันที่จะเร่งรัดให้มีโรงงานกำจัดขยะเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๗ ให้ได้อย่างน้อย ๕-๖ แห่งสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นการจัดการขยะ/มลภาวะ คือคำว่า “การแก้ปัญหาขยะ” “โรงงานกำจัดขยะ” “แปรรูปขยะ” “ที่ทิ้งขยะ”

ตัวอย่างที่ ๖๔ “ภาคอุตสาหกรรมขยะของเสียวันพิชเป็นอันตรายต่อทุกคนทั้งสิ้นวันนี้กำลังเร่งดำเนินการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องต้องไปกำกับดูแลและนั่นต้องมีประสิทธิภาพกวาดขันทุกโรงงานทุกพื้นที่จะต้องไม่มีการระบายน้ำเสียหรือปล่อยควันพิษขึ้นสู่อากาศ จะต้องถูกลงโทษ” (ครั้งที่ ๔ / วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการกวาดขันระบบการบำบัดของเสียในภาคอุตสาหกรรม ทั้งนี้ในยุค คสช. ได้มีการกระตุ้น และสนับสนุนบทบาทหน้าที่ของกรมโรงงานอุตสาหกรรมในการคัดแยกและแปรรูปขยะอุตสาหกรรม ไม่ให้เกิดปัญหาเหมือนที่เคยเกิดในอดีต คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นการจัดการขยะ/มลภาวะ คือคำว่า “ขยะ” “ของเสีย” “ควันพิษ” “น้ำเสีย”

๖.๒ ประเด็นด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ตัวอย่างที่ ๖๕ “ป่าไม้สัตว์ป่า เป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ปัจจุบันได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการดูแลรักษาป่า ป้องกันการบุกรุกเพิ่มเติม ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า การล่าสัตว์ป่า การลักลอบค้าซากสัตว์ป่า งาม้าง และกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่จำเป็น” (ครั้งที่ ๘ / วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงมาตรการในการดูแลรักษาป่าไม้ของ คสช. ซึ่งถือเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนภายหลังจากเข้ามามีการบริหารประเทศ ได้มีการตั้งคณะทำงานของ คสช. ร่วมกับทหาร ตำรวจฝ่ายปกครองและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการกวาดล้างจับกุมการลักลอบตัดไม้มีค่า การรุกป่า และมีการกำหนดมาตรการต่างๆ เช่นการจัดทำแผนแม่บทแก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ที่ลงนามโดยหัวหน้า คสช. เป็นต้น คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คือคำว่า “ป่าไม้” “สัตว์ป่า” “ดูแลรักษาป่า” “ฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม”

ตัวอย่างที่ ๗๐ “ถามกลับไปว่าทำไมฝนถึงตกลงมาน้อย ขอเทวดามากๆท่านจะให้หรือไม่ ช่วยตัวเองก่อนช่วยกันปลูกต้นไม้ช่วยกันรักษาผืนป่าช่วยกันรักษาป่าต้นน้ำทำकुคลองให้สะอาด” (ครั้งที่ ๑๑ /วันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

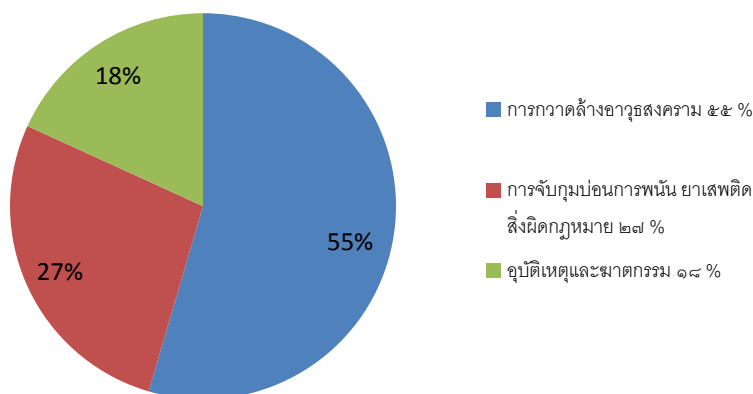
ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการร่วมมือร่วมใจของคนในสังคม เรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เนื่องจากกรมชลประทาน และกรมอุตุนิยมวิทยา ประเมินสถานการณ์น้ำฝนในปี ๒๕๕๗ จะประสบปัญหาความแห้งแล้ง เนื่องจากปริมาณฝนน้อย จากผลการประเมินดังกล่าว ทำให้หัวหน้า คสช. เรียกร้องให้คนไทยช่วยกันอนุรักษ์ผืนป่า และต้นน้ำ เพื่อแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ และลดการทำลายทรัพยากรป่าไม้ ที่เป็นส่วนหนึ่งของวิกฤตการณ์ดังกล่าว คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ คือคำว่า “ปลูกต้นไม้” “รักษาผืนป่า” “ป่าต้นน้ำ” “कुคลอง”

๗. เนื้อหาด้านอาชญากรรม

อาชญากรรม หมายถึง การทำความผิดทางอาญา เช่น ฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์ ชิงทรัพย์ วางเพลิง การก่อคดีให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น ลักลอบเล่นการพนัน การเสพยาเสพติดให้โทษ การค้าประเวณี การกระทำความผิดทางเพศ การประทุษร้ายต่อร่างกายและชีวิตผู้อื่น

เนื้อหาด้านอาชญากรรม มักมีคำสำคัญปรากฏอยู่ เช่น การจับกุม, เจ้าหน้าที่ตำรวจ, ผิดกฎหมาย, ผู้กระทำความผิด, เหยื่อ

จากการศึกษาพบว่ามีกรกล่าวถ้อยคำในประเด็นเนื้อหาที่อยู่ในกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาด้านอาชญากรรมจำนวนทั้งสิ้น ๑๑ ครั้งแบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๓ ประเด็น ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๓.๗ แสดงจำนวนเนื้อหาด้านอาชญากรรม

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า มีการกล่าวเนื้อหาด้านอาชญากรรม แยกเป็นประเด็น เนื้อหาย่อยได้ ๓ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องการกวาดล้างอาวุธสงคราม พบจำนวน ๖ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจับกุมบ่อนการพนัน ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย พบจำนวน ๓ ครั้ง และประเด็นเรื่องอุบัติเหตุและฆาตกรรม พบจำนวน ๒ ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ ประเด็นการกวาดล้างอาวุธสงคราม

ตัวอย่างที่ ๓๑ “อาวุธสงครามวันนี้เราจับไปได้มากพอสมควรมีการสืบหาความต่อเนื่องเชื่อมโยงมีหลายระดับหลายพวกหลายฝ่ายซึ่งเป็นข้อมูลทางด้านการสืบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจและกระบวนการยุติธรรมเราจะดำเนินการต่อไปอย่างเข้มงวด” (ครั้งที่ ๒ / วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงการกวาดล้างจับกุม ผู้ที่มีอาวุธสงครามไว้ในครอบครอง หลังจากที่ คสช. ได้ออกประกาศให้ผู้ที่ครอบครองเครื่องกระสุน อาวุธสงคราม นำออกมามอบต่อเจ้าหน้าที่แล้วจะไม่มีความคิด ก็ได้มีการระดมกวาดล้างจับกุมควบคุมไปด้วย โดย หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ระบุว่า จะดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเข้มงวด เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคม คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านอาชญากรรมในประเด็นการกวาดล้างอาวุธสงคราม คือคำว่า “อาวุธสงครามวันนี้เราจับไปได้มากพอสมควร” “การสืบสวน” “ตำรวจ”

ตัวอย่างที่ ๗๒ “ความคืบหน้าเรื่องอาชญากรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ/ทหาร ยังคงปฏิบัติงานต่อเนื่อง มีการจับกุมได้อย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน จากการสอบสวนพบว่า มีความเชื่อมโยง มีบุคคลที่เกี่ยวข้องมากมายจากอดีตถึงปัจจุบัน รวมทั้งกรณี โมเดล ในจังหวัดต่าง ๆ ตามที่เป็นข่าว และในพื้นที่อื่น ๆ อีกด้วย” (ครั้งที่ ๖ /วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงความคืบหน้าเรื่องการดำเนินการกวาดล้างอาชญากรรม ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีบุคคลบางกลุ่มซุกซ่อนอาชญากรรม ไม่ยอมส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และยังมีแนวโน้มในการเตรียมก่อเหตุความไม่สงบอยู่ ส่วนคำว่า “โมเดล จังหวัดต่างๆ” อาทิ ขอนแก่น โมเดล เป็นการเรียกชื่อแผนปฏิบัติการ ของกลุ่มที่ยังเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ระบุว่ายังคงมีการระดมมวลชนใต้ดิน และเคลื่อนไหวทางการเมืองแบบลับๆ ในจังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้เรียกการปฏิบัติของกลุ่มที่มีการเคลื่อนไหวต่อต้านคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ว่า เป็นปฏิบัติการของขอนแก่น โมเดล สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านอาชญากรรมในประเด็นการกวาดล้างอาชญากรรม คือคำว่า “อาชญากรรม”

๗.๒ ประเด็นการจับกุมบ่อนการพนัน ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย

ตัวอย่างที่ ๗๓ “มีผลการจับกุมการกวาดล้างบ่อนการพนัน ตู้ม้าและสิ่งผิดกฎหมายวันนี้ได้สั่งการแล้วสิ่งใดก็ตามที่หลุดจากการดำเนินการทางคดีแล้วจะต้องนำไปทำลายเหมือนกับยาเสพติดเช่นตู้สล็อต ตู้ม้าประมาณ ๑,๐๐๐ ตู้ และอุปกรณ์การพนันเป็นจำนวนมาก” (ครั้งที่ ๕ /วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงผลงานการกวาดล้างจับกุมสิ่งผิดกฎหมาย ตามนโยบาย คสช.ซึ่งเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหารและฝ่ายปกครองสำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านอาชญากรรมในประเด็นการจับกุมบ่อนการพนัน ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย คือคำว่า “การจับกุมกวาดล้าง” “บ่อนการพนัน” “สิ่งผิดกฎหมาย” “ยาเสพติด”

ตัวอย่างที่ ๗๔ “การจับกุมบ่อนการพนัน และการลักลอบเล่นการพนัน จำนวน ๑๒,๗๘๒ คดี ผู้ต้องหา ๒๒,๗๕๒ ราย ของกลาง อาทิ ตู้พนัน (ตู้ม้า ตู้ไฟฟ้า ตู้ดีดลูกแก้ว) จำนวน ๔,๐๔๓ ตู้ และ ของกลางประเภทไฟ อุปกรณ์การเล่นไฮโล สลากกินรวบ จำนวนมาก การจับกุมยาเสพติด จำนวน ๖๖,๖๕๗ คดี ผู้ต้องหา ๗๐๖๓๕ ราย” (ครั้งที่ ๑๐ / วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น กล่าวถึงมาตรการกวาดล้างบ่อนการพนัน และสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งสามารถ จับกุมได้เป็นจำนวนมาก สำหรับคำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้านอาชญากรรมในประเด็นการ จับกุมบ่อนการพนัน ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย คือคำว่า “การจับกุม” “การลักลอบเล่นการพนัน” “คดี” “ผู้ต้องหา” “ของกลาง” “การจับกุมยาเสพติด”

๗.๓ ประเด็นด้านอุบัติเหตุ / ฆาตกรรม

ตัวอย่างที่ ๗๕ “เหตุการณ์อาคารถล่มที่ปทุมธานีในเมื่อไม่กี่วันมานี้ ต้องขอแสดงความเสียใจกับ ครอบครัวผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตด้วย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้ติดตามสถานการณ์ตั้งแต่แรก และสั่งให้หน่วยงานเข้าให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่และต่อเนื่อง” (ครั้งที่ ๑๒ / วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์อาคารที่พักอาศัย ๖ ชั้น ที่อยู่ ระหว่างการก่อสร้าง ในพื้นที่คลอง ๖ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี พังถล่ม ลงมา เมื่อคืนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีผู้เสียชีวิตติดอยู่ใต้ซากอาคาร เป็นคนงานหญิง พร้อมลูก และยังมีผู้บาดเจ็บอีก จำนวนหนึ่ง ซึ่งทั้งผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นคนงานก่อสร้าง คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้าน อาชญากรรมในประเด็นด้านการเกิดอุบัติเหตุ คือคำว่า “เหตุการณ์อาคารถล่ม” “ผู้บาดเจ็บและ เสียชีวิต”

ตัวอย่างที่ ๗๖ “น่าเสียใจ น่าสะเทือนใจเป็นอย่างยิ่ง เรื่องที่เกิดขึ้นกับประชาชนผู้บริสุทธิ์ ที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในสังคม ขณะเดินทางโดยสารรถไฟ ในเรื่องนี้ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กระบวนการยุติธรรมจะเร่งดำเนินการกับผู้กระทำความผิดโดยเร็ว” (ครั้งที่ ๗ / วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวแสดงความเสียใจ ต่อกรณีลูกจ้างการรถไฟแห่งประเทศไทย ก่อเหตุกระทำชำเราเด็กหญิงวัย ๑๓ ปี ที่เป็นผู้โดยสารรถไฟ ก่อนโยนร่างทิ้งออกทางหน้าต่างรถไฟ เหตุเกิดบนขบวนรถไฟสายใต้ เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗ คำสำคัญที่บ่งชี้ว่าเป็นเนื้อหาด้าน อาชญากรรมในประเด็นการฆาตกรรม คือคำว่า “เหยื่อความรุนแรงในสังคม” “ผู้กระทำความผิด”

ตารางแสดงเนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ																																		
เนื้อหา	การเมืองการปกครอง					เศรษฐกิจ				การพัฒนาคุณภาพชีวิต	ต่างประเทศ	การศึกษา	ทรัพยากร	อาชญากรรม																				
	เหตุผลการใช้กฎหมายพิเศษ	การปฏิรูปราชการ	การปฏิรูปการเมือง	ปัญหาการทุจริต	การจัดระเบียบสื่อมวลชน	ปัญหาแรงงานเดือน	การสร้างจิตสำนึก/สร้างวินัยคนในชาติ	การปกครองส่วนท้องถิ่น	การจัดทำงบประมาณรายจ่าย	การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม	การพัฒนาอาวุชยุทธโยปกรณ์	การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร	การคิดและการลงทุน	การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ	การนำเข้า-ส่งออก	การท่องเที่ยว	การพลังงาน	การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ	การบริหารและปากท้องประชาชน	การดูแลสุขภาพ	การสื่อสารโทรคมนาคม	การจัดระเบียบสังคม	การพัฒนาระบบสาธารณสุขไปโรค	การจ้างสร้างงานเชื่อมกับนานาประเทศ	การเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน	การส่งเสริมธุรกิจต่อยอดในประเทศ	การศึกษา	การศาสนา	การศิลปวัฒนธรรม	การจัดการมลภาวะ	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	การกวาดล้างอาชญากรรม	การจับกุมก่อนการพนัน/ยาเสพติด/สิ่งผิดกฎหมาย	อุบัติเหตุและฆาตกรรม
ความถี่/ครั้ง	๓๙	๒๕	๒๒	๒๐	๑๐	๙	๗	๙	๙	๙	๓	๑๘	๑๘	๑๕	๖	๙	๙	๑๖	๗	๙	๙	๒๖	๓๕	๑๙	๑๐	๑๐	๖	๓	๑๑	๑๑	๓			
ร้อยละ																																		

ตารางที่ ๑ แสดงเนื้อหารายการคืนความสุขให้คนในชาติ

ในการศึกษาเนื้อหารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งออกอากาศสัปดาห์ละ ๑ ตอน เป็น เวลา ๑๒ สัปดาห์ พบประเด็นเนื้อหาจำนวนทั้งสิ้น ๗ กลุ่มเนื้อหา โดยพบว่าการกล่าวถึงเนื้อหา ด้านการเมืองการปกครอง มากที่สุด คือ จำนวน ๑๕๕ เนื้อหา จากทั้งหมดที่พบ ๓๕๗ เนื้อหา คิด เป็นร้อยละ ๔๔ และในเนื้อหาด้านการเมืองการปกครองนั้น มีการกล่าวถึงเรื่องการเข้ามายึดอำนาจ การปกครอง การใช้กฎหมายพิเศษ และการลดความขัดแย้ง มากที่สุด ถึง ๓๕ ครั้ง ประเด็นที่มีการ กล่าวถึงมากเป็นลำดับรองลงมาคือ การชี้แจงเรื่องการปฏิรูประบบราชการและการโยกย้ายในวง ราชการ จำนวน ๒๕ ครั้ง เนื่องจากการทำงานในช่วงแรกของ คสช. ได้มีคำสั่งเปลี่ยนแปลงโยกย้าย ตำแหน่งสำคัญต่างๆในวงราชการ ทั้งนี้เพื่อลดแรงต้านจากข้าราชการที่เป็นคนของกลุ่มอำนาจเดิม อันจะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารและการกำหนดทิศทางประเทศตามแนวทางของ คสช. นอกจากนี้ ยังมีการกล่าวถึงเรื่องการปฏิรูปประเทศ การปฏิรูปการเมือง ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ความ จำเป็นในการควบคุมและจัดระเบียบสื่อมวลชน เพื่อไม่ให้มีการยุบ ปลุกปั่น ปลุกระดมใน

สังคม ซึ่งจะช่วยลดการสร้างความขัดแย้งในสังคม การเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นต้องชะลอไว้เป็นการชั่วคราว กล่าวโดยสรุปแล้ว กลุ่มเนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง เป็นเรื่องของการชี้แจงการใช้อำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ รวมถึงการให้ความมั่นใจต่อการทำหน้าที่ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่จะมุ่งลดความเหลื่อมล้ำและเอาใจเอาเปรียบของคนในสังคม ซึ่งเป็นมูลเหตุหนึ่งแห่งความขัดแย้งในอดีต ส่วนประเด็นเนื้อหาในลำดับรองลงมา คือ เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ ปรากฏในรายการ จำนวน ๗๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑ เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ปรากฏในรายการ จำนวน ๔๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๓ เนื้อหาด้านการต่างประเทศ ปรากฏในรายการ จำนวน ๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐ เนื้อหาด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ปรากฏในรายการ จำนวน ๑๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖ เนื้อหาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏในรายการ จำนวน ๑๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓ เนื้อหาด้านอาชญากรรม ปรากฏในรายการ จำนวน ๑๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓

ผลการศึกษาเนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ แสดงให้เห็นว่า สถานการณ์ของประเทศไทยในปี ๒๕๕๗ อยู่ในช่วงของความขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคม ทำให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความสำคัญในการสื่อสารกับประชาชน ในเรื่องการเมืองการปกครองมากที่สุด เพื่อให้ประชาชนเข้าใจ ขอมรับ และให้ความร่วมมือ กับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการเข้าควบคุมอำนาจและปกครองประเทศ โดยอ้างเหตุผลในเรื่องของการคลี่คลายปัญหาความขัดแย้ง และการปฏิรูปประเทศ ส่วนเนื้อหาอื่นๆที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ให้ความสำคัญในการกล่าวถึงเป็นลำดับรองลงมา ประกอบด้วย เนื้อหาด้านการเศรษฐกิจ เนื้อหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เนื้อหาด้านการต่างประเทศ และอื่นๆอีก จำนวน ๖ กลุ่มเนื้อหา นับเป็นเรื่องที่ คสช. ให้ความสำคัญในการสื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนเช่นกัน ซึ่งน่าสนใจที่จะนำไปสู่การศึกษาในขั้นตอนต่อไป ถึงเรื่องการใช้วัฒนธรรมของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

บทที่ ๔

วัจนกรรมในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

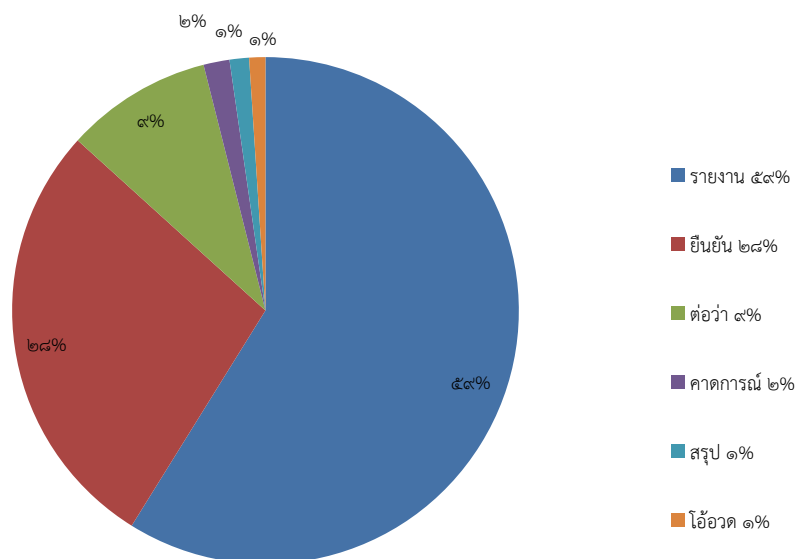
ในการศึกษาเรื่องวัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประเภทและความถี่ของวัจนกรรม ของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ทั้งนี้เพื่อค้นหาว่า การเข้ามาควบคุมอำนาจการปกครอง ด้วยภาพของความเป็นเผด็จการทหาร หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้สื่อสารกับประชาชนอย่างไร โดยเกณฑ์ในการจำแนกกลุ่มวัจนกรรมในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้พิจารณาจากลักษณะการใช้ภาษา คำกริยา คำคุณศัพท์ รวมทั้งบริบทที่ปรากฏในคำบรรยายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยนำตัวบทมาจำแนกเป็นกลุ่มตามเจตนาในการสื่อสารของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยจะใช้กรอบแนวคิดเรื่องวัจนกรรม ของ จอห์น อาร์เชิร์ล ซึ่งการศึกษาพบว่ามีประเภทของวัจนกรรม ๔ กลุ่มด้วยกัน คือ (๑) กลุ่มบอกกล่าว (Representative หรือ Assertive) (๒) กลุ่มชี้แนะ (Directive) (๓) กลุ่มผูกมัด (Commissive) (๔) กลุ่มแสดงความรู้สึก (Expressive) โดยจะนำเสนอวัจนกรรมที่พบตามลำดับดังนี้

๔.๑ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว (Representative หรือ Assertive)

วัจนกรรมกลุ่มนี้มีเจตนาเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่ผู้พูดเชื่อว่าเป็นความจริงให้ผู้ฟังได้รับรู้ โดยจะมีเรื่องความเป็นไปรอบๆตัว หรือสิ่งที่กำลังดำเนินอยู่ และเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ผู้ฟังยังไม่ทราบ โดยไม่มีเจตนาจะให้มีการกระทำใดเกิดขึ้นตามมาจากทั้งตัวผู้พูดเองและผู้ฟัง วัจนกรรมบอกกล่าวยังสามารถแยกเป็นประเภทย่อย ที่มีความแตกต่างกันในเรื่องของระดับความหมาย หรือความเชื่อของผู้พูด ได้แก่ การพูด (saying) การกล่าว (stating) การยืนยัน (asserting) การยืนยันกราน (insisting) การสรุป (concluding) การรายงาน (Reporting) การโอ้อวด (boasting) การวิจารณ์ (criticising) การต่อว่า (complaining) การว่ากล่าว (scolding) และการซุบซิบ (gossiping)

ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว เป็นวัจนกรรมที่พบมากที่สุด ๕๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๔ ในการศึกษา พบวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว จำนวน ๖

กิจกรรมประกอบด้วย การรายงาน การยืนยัน การต่อว่า การคาดการณ์ การสรุป และการโอ้อวด
 ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๔.๑ แสดงความถี่ของกิจกรรมกลุ่มบอกกล่าว

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมกลุ่มบอกกล่าวที่พบในรายการคืนความสุข
 ให้คนในชาติ ประกอบด้วย ๖ กิจกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การรายงาน พบ ๒๘๓
 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕ การยืนยัน พบ ๑๓๔ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๒๘ การต่อว่า พบ ๔๕ ครั้งคิด
 เป็นร้อยละ ๙ การคาดการณ์ พบ ๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒ การสรุป พบ ๖ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๑ และ
 การโอ้อวด พบ ๕ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๑ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑.๑ การรายงาน (Reporting) หมายถึง การแจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้น การนำเสนอ
 แผน และ ผล ในการปฏิบัติของ คสช. เพื่อให้ผู้ฟังได้รับทราบความเคลื่อนไหว หรือความคืบหน้า
 ในการทำงาน โดยมีข้อมูลประกอบการรายงานให้เห็นชัดเจน เช่นตัวเลขผลประกอบการ กิจกรรม
 ในการดำเนินการ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑

“ในห้วง 1 เดือนที่ผ่านมา คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ BOI ได้อนุมัติไปแล้วทั้งสิ้น ๕๒ โครงการ มีวงเงินลงทุนจากภาคเอกชนประมาณ ๒.๖ แสนล้านบาทเป็นการปลดล็อกโครงการที่ค้างการพิจารณาในห้วงที่บ้านเมืองมีปัญหาได้ส่วนหนึ่ง” (ครั้งที่ ๕ / ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรายงานเรื่อง การปฏิบัติงานของคสช. ในการอนุมัติโครงการลงทุน เพื่อกระตุ้นภาคเศรษฐกิจ ว่า ภายหลังจากที่ คสช. ได้เรียกประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน หรือ บีโอไอ นัดแรก เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน เพื่อแก้ปัญหาการลงทุน โครงการต่างๆ ที่ต้องหยุดชะงัก เนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ซึ่งบีโอไอ ได้นำโครงการที่ค้างการพิจารณาจากรัฐบาลชุดเดิมกว่า ๗๐๐ โครงการ เสนอให้คสช. อนุมัติในเบื้องต้น รวม ๕๒ โครงการ ทั้งนี้ พลเอกประยุทธ์ ได้ยกตัวเลขผลประกอบการ และโครงการลงทุน มาแสดง เพื่อแจ้งรายละเอียดของการปฏิบัติงาน ซึ่งคำว่า “อนุมัติไปแล้ว ๕๒ โครงการ” หมายถึงผลงาน ส่วน “วงเงินลงทุน ๒.๖ แสนล้านบาท” เป็นรายละเอียดตัวเลขประกอบการรายงานให้เห็นชัดเจนมากขึ้น

ตัวอย่างที่ ๒

“คสช. เห็นชอบให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลได้กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในอัตราดอกเบี้ยผ่อนปรนเพื่อนำมาช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๖ ถึง ๒๕๕๗ อัตราต้นอ้อยละ ๑๖๐ บาท จะจ่ายตรงกับชาวไร่อ้อยทุกท่านอ้อยที่ส่งเข้าหีบในโรงงานน้ำตาลทรายรวมทั้งผลผลิตอ้อยทั้งสิ้น ๑๐๓.๗๐ ล้านตัน เป็นเงินหมตราคาประมาณ ๑๖,๕๕๒ ล้านบาท และให้กระทรวงอุตสาหกรรม ไปควบคุมไปตรวจสอบกำกับดูแลการจ่ายเงินช่วยเหลือชาวไร่อ้อยให้ถึงมือชาวไร่อ้อยที่มีสิทธิ์ให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์” (ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรายงานเรื่อง การช่วยเหลือเกษตรกร ว่า คสช. ได้ให้ความเห็นชอบจ่ายเงินช่วยเหลือเกษตรกรชาวไร่อ้อย ที่ประสบกับปัญหาราคาน้ำตาลในตลาดโลก อยู่ในระดับต่ำ โดยกำหนดวงเงินช่วยเหลือที่ ๑๖๐ บาท ต่อ ๑ ตันอ้อย สำหรับอ้อยค่าที่บ่งชี้ว่าเป็นการรายงาน คือ คำว่า “คสช. เห็นชอบให้กองทุนอ้อยและน้ำตาลได้กู้เงินเพื่อนำมาช่วยเหลือเพิ่มค่าอ้อยในฤดูกาลผลิตปี ๒๕๕๖ ถึง ๒๕๕๗” ซึ่งเป็นการรายงานความคืบหน้าตามแผนการช่วยเหลือชาวไร่อ้อย และ

ยังมีการแจ้งตัวเลขวงเงินช่วยเหลือรวมทั้งประเทศ ว่า “เป็นเงินทั้งหมดราคาประมาณ ๑๖,๕๘๒ ล้านบาท เพื่อให้เห็นความชัดเจนในผลการปฏิบัติของ คสช.

ตัวอย่างที่ ๓

“...กิจกรรมส่งเสริมการปรองดองของมวลชนดำเนิน ไปแล้วใน ๕๖ จังหวัด โดยมียอดคนเข้าร่วมประมาณแสนกว่าคนใน ๓๑๘ หมู่บ้าน...” (ครั้งที่ ๓ / ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรายงานเรื่อง ผลการปฏิบัติงานในการสร้างความปรองดอง ในพื้นที่ชุมชนต่างๆทั่วประเทศ โดย คสช. ได้มอบหมายให้หน่วยทหาร จัดกิจกรรมสมานฉันท์ ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ ช่วยเหลือในสิ่งที่ขาดตกบกพร่อง รวมทั้งสร้างความบันเทิงให้กับชุมชนต่างๆ หลังจากประชาชนค่อนข้างตกอยู่ภาวะตึงเครียด จากการชุมนุมในประเทศ และเหตุการณ์ความไม่สงบ ทั้งนี้กิจกรรมที่ คสช. ได้มอบให้กับประชาชน คือการจัดการแสดงดนตรี บริการทางการแพทย์ อาหาร น้ำดื่ม บริการตัดผมฟรี รวมทั้งให้มีเจ้าหน้าที่ชุดมวลชนสัมพันธ์ใช้เครื่องขยายเสียงชี้แจงการทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ทั้งนี้หัวหน้า คสช. ได้รายงานผลการปฏิบัติงานของ คสช. ในเรื่องการสร้างความปรองดอง ด้วยการให้ตัวเลข จำนวนจังหวัด และหมู่บ้าน ของผู้เข้าร่วม โครงการ เพื่อให้เห็นผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจนขึ้น

๔.๑.๒ การยืนยัน(asserting) หมายถึง การกล่าวอ้าง หรือการแสดงความเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่ เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อมั่น ทั้งนี้วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าวในลักษณะของการยืนยัน ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ส่วนใหญ่พบว่าเป็นการกล่าวอ้างถึงความจำเป็นและเหตุผลในการใช้อำนาจของคสช. ในเรื่องต่างๆ การขอให้เชื่อมั่นเรื่องการใช้อำนาจที่จะไม่เกินขอบเขต รวมทั้งให้เชื่อมั่นในเป้าหมายของ คสช. ที่ต้องการเข้ามาเพื่อคลี่คลายวิกฤติของประเทศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๔

“ความขัดแย้งการต่อสู้กันด้วยความรุนแรงหรือการปลุกระดม ถ้ายังดำรงอยู่ต่อไป การเลือกตั้งที่ทุกคนต้องการให้กระทำโดยทันทีนั้น ไม่สามารถกระทำได้อย่างสันติวิธีแน่นอน จะต้องมี การบังคับ มีการใช้อาวุธ มีการบังคับใช้กฎหมาย ผมถามว่าถ้าเลือกตั้งได้ ได้รัฐบาลใหม่มา แล้วเป็น รัฐบาลที่ยังมีความขัดแย้ง ประชาชนไม่ยอมรับ มีการประท้วง แล้วเราจะต้องใช้เจ้าหน้าที่ในการ

ปราบปรามอีกถึงเมื่อไหร่ เราใช้การดำเนินการแบบนี้มาหลายครั้งแล้วไม่สำเร็จ เพราะฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้อง” (ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการยืนยัน เรื่องการเข้ายึดอำนาจของ คสช.ว่าจำเป็นต้องทำ เพราะหากยังปล่อยให้บ้านเมืองเต็มไปด้วยความขัดแย้ง การเลือกตั้งก็ครั้ง ก็ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหาวิธีการยุติความขัดแย้ง ทำให้สังคมปรองดอง ทำให้คนเคารพกฎหมายให้ได้ก่อน และการจะทำให้เกิดสิ่งต่างๆที่กล่าวมา ไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ภายใต้การปกครองของรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง จึงต้องใช้กฎหมายพิเศษเข้ามาควบคุมเป็นการชั่วคราว ทั้งนี้การยกเหตุผลตามที่ขีดเส้นได้จากตัวอย่างข้างต้น เป็นการยืนยันถึงเหตุผลที่ คสช.ต้องยึดอำนาจการปกครอง

ตัวอย่างที่ ๕

การประกาศห้ามชุมนุมทางการเมืองหรือต่อต้าน คสช.เกิน ๕ คนนั้น มีความจำเป็นเนื่องจากช่วงนี้ เป็นระยะเริ่มแรกของการปฏิบัติงาน คสช.ต้องการให้เกิดความสงบสุขและปลอดภัยอย่างแท้จริงทันที ” (ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการยืนยันเรื่อง คำสั่ง คสช.ในการห้ามการชุมนุมเกิน ๕ คน เพื่อเคลื่อนไหวกิจกรรมเมือง ต่อต้านคสช. โดยการยกเหตุผลว่า เป็นความจำเป็นในการออกคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากเป็นช่วงแรกของการเข้าควบคุมความสงบเรียบร้อย ดังนั้น คสช.จำเป็นต้องเข้มงวดในการปฏิบัติการ เพื่อให้บ้านเมืองกลับเข้าสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

ตัวอย่างที่ ๖

“สำหรับเรื่องการแอบอ้าง คสช.ในการเข้ามาจัดซื้อจัดจ้างในโครงการของรัฐ เช่น เรื่องบริหารจัดการน้ำ การขุดลอกคูคลอง หรือการทำกิจกรรมใดก็ดีของทุกกระทรวง ทบวง กรม ทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น คสช. ยืนยันว่า ไม่ได้มอบหมายใครไปดำเนินการทั้งสิ้น” (ครั้งที่ ๘ / ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการยืนยันเรื่อง การต่อต้านการทุจริต ที่เป็นนโยบายหลักของ คสช. โดยยืนยันว่าในการทำงาน จะไม่เปิดช่องให้มีการกระทำทุจริต การอนุมัติโครงการต่างๆ ไม่มีบุคคลใด

สามารถวิ่งเต้น เพื่อเข้ามาประมุขงานในโครงการของรัฐได้ เนื่องจากทุกโครงการหัวหน้า คสช.จะเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจแต่เพียงผู้เดียวเท่านั้น เป็นการยืนยันว่าไม่มีการเปิดช่องให้เกิดการทุจริตขึ้นในยุคของ คสช.

๔.๑.๓ การต่อว่า (complaining) หมายถึง การกล่าวในเชิงไม่พอใจ การบ่น หรือกล่าวเพื่อระบายความรู้สึกไม่พอใจของตัวเอง มีเจตนาให้ผู้ฟังรับรู้ความไม่พอใจนั้น สำหรับการต่อว่า ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ส่วนใหญ่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมักกล่าวในเชิงต่อว่า เกี่ยวกับเรื่อง ความละเลยและบกพร่องต่อหน้าที่ ของรัฐบาลในอดีต หรือต่อว่า การเคลื่อนไหวของกลุ่มการเมือง และฝ่ายต่อต้าน คสช. ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๓

“เรื่องกระบวนการละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์หลายคนวันนี้ที่แรงขนาดนี้หลายวันมานี้ผมได้รับแจ้งที่จริงผมทราบแล้วมีการทำงานอยู่แล้วหลายคนถูกดำเนินคดีและออกหมายเรียกหมายจับไปแล้วแต่หนีไปต่างประเทศ บางประเทศที่ใหญ่และเขาไม่มีกฎหมายพวกนี้และเขาไม่เห็นความสำคัญของเราในเรื่องของกฎหมายหมิ่น ถือว่าเป็นการยากเหมือนกัน ผมเอ๋อชื่อเลขนายชูพงษ์ ถี่ถ้วน นายอเนก ชัยชนะ นายเสนห์ ถิ่นแสน นายอำนาจ แก้วชมพู นายองอาจ ธนกมลนันท์ และอื่นๆอีกพอสมควร รวมทั้งกลุ่มต่อต้านอะไรต่างๆนี้ด้วย มีหลักฐานเชื่อมโยงกันอยู่ มีรูปถ่ายมีอะไร เจอกันอยู่ ฉะนั้น คนเหล่านี้ใช้ไม่ได้” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการต่อว่า กลุ่มบุคคลที่กล่าวให้ร้ายสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งได้หลบหนีไปอยู่ต่างประเทศ และ คสช.กำลังเร่งติดตามตัวอยู่ แต่ติดขัดเรื่องข้อกฎหมายของบางประเทศ ทำให้ไม่สามารถดำเนินการใดได้ “คนเหล่านี้ใช้ไม่ได้” ตามที่ขีดเส้นใต้ เป็นการกล่าวแสดงความไม่พอใจกลุ่มบุคคลที่ได้เอ่ยชื่อมาทั้งหมด รวมทั้งคนที่ไปเข้าร่วมกับกลุ่มดังกล่าวด้วย

ตัวอย่างที่ ๔

“ถ้าท่านมาพูดว่าเรื่องนั้นเป็นแบบนี้ เรื่องนี้เป็นแบบนี้ ทำไมท่านไม่แก้ สมัยก่อน ท่านก็แก้ไม่ได้ วันนี้ถึงได้มี คสช. จะบอกว่าเอาประชาธิปไตย ต้องการประชาธิปไตยเวลานี้ เวลาก่อนหน้านี้มีประชาธิปไตย ทำไมท่านไม่ทำ วันนี้ขอร้องอย่าเพิ่งพูด พูดไปก็ไม่เกิดผลดี มีเวลาเป็น 10 ปี

ท่านไม่ทำกันเอง วันนี้ถึงได้มาช่วยกันทำ ไม่ใช่ผมทำคนเดียว ท่านต้องมาช่วยผม ไม่ใช่มาสะกิดสะเกาเป็นห่วงเรื่องต่างๆ ท่านรู้ปัญหาทุกอย่าง เพราะท่านเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องปัญหาโดยตลอด แต่ท่านแก้ไขไม่ได้” (ครั้งที่ ๑๐)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการต่อว่า กลุ่มการเมือง ที่ออกมาให้ความเห็นผ่านทางช่องทางต่างๆ วิพากษ์วิจารณ์การทำงานของ คสช. คำว่า “ก่อนหน้านี้มีประชาธิปไตย ทำไมท่านไม่ทำ” เป็นการต่อว่าผู้ที่มีอำนาจในอดีต และยังเป็นการแนะนำความให้สังคมได้ถูกคิด ถึงความล้มเหลวของรัฐบาลในอดีต แนะนำให้ผู้ฟังติดตาม เช่นเดียวกับคำว่า “สมัยก่อน ท่านก็แก้ไขไม่ได้ วันนี้ถึงได้มี คสช.” มีเจตนาบอกถึงความล้มเหลว และทำไม่ได้ หรือไม่ทำ นำไปสู่ปมความขัดแย้งของคนในชาติ ทำให้เกิดกระแสรักษาความสงบแห่งชาติขึ้น นอกจากนี้ถ้อยคำที่หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติกล่าวว่า “ก่อนหน้านี้มีประชาธิปไตย ทำไมท่านไม่ทำ” เป็นการตำหนิ หรือ บ่น

ตัวอย่างที่ ๕

“ข้าราชการเจ้าหน้าที่จะต้องมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ของตน ไม่ใช่เกิดเรื่องร้ายแรงแล้วทำการเป็นการใหญ่ วัวหายล้อมคอกทุกครั้ง” (ครั้งที่ ๖/๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการต่อว่า ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ กรณีเกิดเหตุฆาตกรรมเด็กหญิงวัย ๑๔ ปี บนขบวนรถไฟสายใต้ โดยผู้ก่อเหตุ เป็นลูกจ้างของการรถไฟแห่งประเทศไทย โดยหัวหน้า คสช.ใช้สำนวน “วัวหายล้อมคอกทุกครั้ง” คำว่า “วัวหายล้อมคอก” เป็นการต่อว่าการทำงาน of ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ไม่มีกรวางแผนป้องกัน แต่ค่อยมาหาทางแก้ไขเมื่อเกิดความเสียหายขึ้นแล้ว ส่วนคำว่า “ทุกครั้ง” เป็นการตอกย้ำว่าพฤติกรรมวัวหายล้อมคอกเช่นนี้เกิดขึ้นเสมอ

๔.๑.๔ การคาดการณ์ (anticipating) หมายถึง การคาดหมาย คาดเดา หรือพยากรณ์ถึงสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติใช้วัจนกรรมคาดการณ์เพื่อบอกกล่าวข้อมูลที่คาดว่าจะสามารถเกิดขึ้นจริงได้ในวันข้างหน้า และนำข้อมูลนั้น มาบอกกล่าวต่อประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบอกกล่าวในสิ่งที่เชื่อว่าจะเกิดขึ้น และ

เป็นจริงได้ วัจนกรรมการคาดการณ์ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มักปรากฏคำว่า “คาดว่า” “น่าจะ” “ประมาณ” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑๐

“หลังจากมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญดังกล่าวในเดือนกรกฎาคมแล้ว คาดว่าจะใช้ระยะเวลาอีกประมาณ ๑ เดือน หรือเกินกว่านั้นเล็กน้อย ในการจัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะรัฐมนตรี สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในเดือนกันยายน ๒๕๕๗” (ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการคาดการณ์เรื่อง การจัดตั้งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือ สนช. และคณะรัฐมนตรี ครม. เพื่อให้การบริหารประเทศภายใต้การกำกับดูแลของ คสช. มีกระบวนการที่ครบสมบูรณ์ทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ โดยหัวหน้าคสช. ใช้คำว่า “คาดว่า” และ “ประมาณ” เนื่องจากไม่สามารถยืนยันได้แน่นอนว่า การจัดตั้งไปจนถึงการปฏิบัติหน้าที่โดยสมบูรณ์ตามกระบวนการกฎหมายจะสำเร็จได้ในระยะเวลาที่กำหนดคือในเดือน กันยายน ๒๕๕๗ หรือไม่

ตัวอย่างที่ ๑๑

“การลงทุนมีสัญญาณดีขึ้นชัดเจน การยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนผ่าน BOI ในช่วงครึ่งปีแรก มีจำนวน ๖๓๔ โครงการ มูลค่าเงินลงทุน ๓๓๗,๔๐๐ ล้านบาท โดยจำนวนโครงการยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในเดือนมิถุนายนมีจำนวนสูงที่สุดในรอบ ๖ เดือน เป็นสัญญาณที่ดีว่านักลงทุนเริ่มมีความเชื่อมั่นมากขึ้น คาดว่ายอดขอรับการส่งเสริมฯ ทั้งปี ๒๕๕๗จะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ประมาณ ๗๐๐,๐๐๐ ล้านบาท” (ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการคาดการณ์เรื่อง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยหัวหน้าคสช. ใช้ตัวเลข ซึ่งเป็นข้อมูลที่นักลงทุนได้มาขอขึ้นเอกสารการลงทุนเพิ่มขึ้น และข้อมูลตัวเลขโครงการลงทุนที่เพิ่มขึ้นในเดือนมิถุนายน มาใช้คาดหมายว่า ยอดการลงทุนในปี ๒๕๕๗ น่าจะดีขึ้น โดยใช้คำว่า “คาดว่า” ซึ่งถือเป็นการคาดหมายภาวะเศรษฐกิจ จากตัวเลขที่ปรากฏ ณ ปัจจุบัน

ตัวอย่างที่ ๑๒

“สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินงานของ คสช. ด้านเศรษฐกิจเรื่องแรก ที่สำคัญคือการฟื้นฟูความเชื่อมั่นด้านเศรษฐกิจ ในสัปดาห์ที่ผ่านมามีตัวแทนสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจ ตัวแทนสมาคมไทย+จีน ตัวแทนสภาธุรกิจตลาดทุนไทย ได้เข้าพบหัวหน้าฝ่ายเศรษฐกิจ โดยทุกฝ่ายแสดงความเข้าใจและได้รับทราบนโยบายของ คสช. ซึ่งน่าจะส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นในการค้าการลงทุนทุกภาคส่วนและจะทำให้สถานการณ์ด้านเศรษฐกิจมีทิศทางที่ดีขึ้นในอนาคต” (ครั้งที่ ๕/ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการคาดการณ์เรื่อง ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ โดยหัวหน้า คสช. ประเมินว่า ภาวะเศรษฐกิจน่าจะดีขึ้น หลังจากได้เร่งทำความเข้าใจและสร้างความเชื่อมั่นให้ภาคการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งได้ผลตอบรับในทางที่ดีที่ทุกฝ่ายมีความเข้าใจต่อนโยบายการทำงานของ คสช. ทำให้มีการคาดการณ์ว่าน่าจะมีแนวโน้มที่ดีในการขับเคลื่อนภาคเศรษฐกิจต่อไป คำว่า “น่าจะ” เป็นการแสดงถึงการคาดหมาย

๔.๑.๕ การสรุป(concluding) หมายถึง การสรุปผล, การสรุปข้อตกลงกันได้, การสรุปความโดยย่อ หรือสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ากิจกรรมการสรุปจำนวน ๖ ครั้ง ซึ่งเป็นการสรุปผลงานของ คสช. สรุปใจความสำคัญที่มีการกล่าวมาก่อนแล้วข้างต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑๓

“ขอสรุปงานสำคัญที่ คสช. กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน คงเป็นการอนุมัติแผนงานโครงการ เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณปี 57 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประเทศชาติ ประชาชนได้รับประโยชน์ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นลำดับแรก ส่วนการติดตามดำเนินคดี ขบวนการใช้อาวุธสงคราม การบุกกรุป่า ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ซึ่งทุกคดียังคงดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง”(ครั้งที่ ๖ / ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสรุปเรื่อง ผลการปฏิบัติงานของ คสช. ทั้งหมดในรอบสัปดาห์ ทั้งนี้เป็นการกล่าวในช่วงท้ายของรายการ หลังจากที่หัวหน้า คสช. ได้กล่าวถึงการปฏิบัติงานในด้านต่างๆกับประชาชนไปแล้วในรายละเอียด ได้มีการกล่าวสรุปโดยย่ออีกครั้ง เพื่อทบทวนว่ามีเรื่องใดบ้างที่ คสช. ได้ดำเนินการอยู่ในขณะนี้

ตัวอย่างที่ ๑๔

“การปฏิบัติงานของ คสช. ที่ผ่านมา ถ้าสรุปโดยสั้นๆ ช่วงแรกคือช่วงนี้ประมาณ 3 เดือนที่จัดระเบียบโดยการใช้การบริหารโดย คสช. ก่อนจะมีคณะรัฐมนตรี (ครม.) ระยะเวลาจะมีรัฐบาลที่ผมเคยเรียนไว้ว่า ประมาณเดือนกันยายนเราจะต้องมีรัฐบาล ในการที่จะเป็นรัฐบาลอาจจะเรียกว่า รัฐบาลเฉพาะกาล แต่ต้องมีอำนาจเต็ม ในการบริหารราชการแผ่นดิน อันนี้เราต้องนำระยะที่หนึ่งมาสู่การแก้ปัญหาที่ต้องใช้เวลา ใช้กฎหมายมากขึ้นและต้องนำไปสู่การปฏิรูป และการจัดทำกฎหมายใหม่บ้าง และเตรียมกติกากการเลือกตั้งต่างๆ เพื่อให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์” (ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสรุปเรื่อง แผนการปฏิบัติงานที่คสช. ตั้งเป้าไว้ว่าจะทำในช่วง ๓ เดือนนับจากการรัฐประหาร โดยหัวหน้า คสช. ได้กล่าวถึงแผนโดยย่อ เกี่ยวกับการปฏิรูปการเมือง เพื่อนำไปสู่การเลือกตั้ง เป็นการสรุปเพื่อให้ประชาชนได้เห็นภาพการทำงานตามที่ คสช. ได้กำหนดแผนไว้

ตัวอย่างที่ ๑๕

“สรุปสถานภาพคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจรายงามมีทั้งหมด๗๐คดีเกี่ยวกับความมั่นคง เป็นคดีดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ๗คดี และมีความเห็นสั่งฟ้องส่งสำนวนให้พนักงานตำรวจ อัยการแล้ว จำนวนผู้ต้องหาทั้งสิ้น ๑๔๘คน จับกุมแล้ว ๑๑๖คน หลบหนีหมายจับ ๓๒คน อันนี้เป็นคดีความมั่นคง คดีอาวุธสงคราม”(ครั้งที่ ๑๒ / ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสรุปเรื่อง ความคืบหน้าในการดำเนินคดีต่างๆ ภายหลังจากยึดอำนาจ โดยสรุปว่ามีคดีที่อยู่ในการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำนวน ๗๐ คดี และมีการแจ้งยอดผู้ต้องหาที่มีทั้งสิ้น ๑๔๘ คน เพื่อบอกถึงการทำงานของ คสช. ในการดูแลความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง และการแก้ปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

๔.๑.๖ การ โอ้อวด (boasting) หมายถึง การพูดถึงสิ่งที่เชิดหน้าชูตา อวดสิ่งที่ภูมิใจ สำหรับวัจนกรรมกร โอ้อวดของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ คือการกล่าวถ้อยคำเพื่อต้องการให้ผู้ฟังรู้สึกชื่นชม ยอมรับ หรือนิยมชมชอบ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการบอกกล่าวถึงความสำเร็จ หรืออวดความสามารถของคสช. การดำเนินการเรื่องต่างๆโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนยอมรับ ชื่นชม มักใช้ถ้อยคำในเชิงบวก เช่นคำว่า “รอยยิ้ม” “ความสุข” “ความสำเร็จ”

ตัวอย่างที่ ๑๖

“ขอให้ดูผลงานที่จะเกิดขึ้น โดยความร่วมมือของท่าน การบริหารของเรา สิ่งต่างๆที่เราจะ ทำจะเป็นสิ่งที่ประชาธิปไตยที่ผ่านมามีไม่ได้ตลอดมา(ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการ โอ้อวดเรื่อง ความสามารถของ คสช. ว่ามีความสามารถมากกว่า รัฐบาลประชาธิปไตย โดยเป็นการกล่าวแสดงความมั่นใจว่า การบริหารราชการแผ่นดิน ที่อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จะมีผลงานที่ดีกว่า ซึ่งการปกครองในยุคที่ผ่านๆ มา ไม่มีใครสามารถทำเช่นนี้ได้

ตัวอย่างที่ ๑๗

“ผมคิดว่าคนไทยทุกคนเหมือนผม ไม่มีความสุข มาประมาณ 9 ปีแล้ว และทุกคนอยู่ใน ความสุขสงบมากตั้งแต่ ๒๐ และ ๒๒ พ.ค. ๕๗ เป็นต้นมา” (ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการ โอ้อวดเรื่องความสามารถของ คสช. ว่าสามารถทำให้คนไทยทุกคนมีความสุขได้ โดยหัวหน้า คสช.กล่าวโอ้อวดว่า ความสุขของคนไทย เกิดขึ้นนับตั้งแต่วันที่ ๒๐ และ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา ซึ่งวันที่ ๒๐ คือวันที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในฐานะผู้บัญชาการทหารบก ประกาศกฎอัยการศึก เพื่อควบคุมสถานการณ์ความไม่สงบในประเทศไทย และวันที่ ๒๒ คือวันที่คสช.ทำรัฐประหารยึดอำนาจจากรัฐบาล การกล่าวว่า “ทุกคนอยู่ใน ความสุขสงบมากตั้งแต่ 20 และ 22 พ.ค. 57 เป็นต้นมา” จึงมีความหมายว่า คสช.สามารถนำ

ความสุขที่หายไปในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา กลับมาคืนให้กับคนไทยได้ จึงเป็นการโอ้อวดความสามารถของ คสช.

ตัวอย่างที่ ๑๘

“วันนี้กว่า ๒เดือน ที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้เข้ามาบริหารประเทศ วันนี้สถานการณ์โดยรวม ทั้งด้านการเมืองและชีวิตความเป็นอยู่ของพ่อแม่พี่น้องชาวไทย มีความสงบเรียบร้อยดี มีรอยยิ้มอยู่ในพื้นที่ทุกพื้นที่”(ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

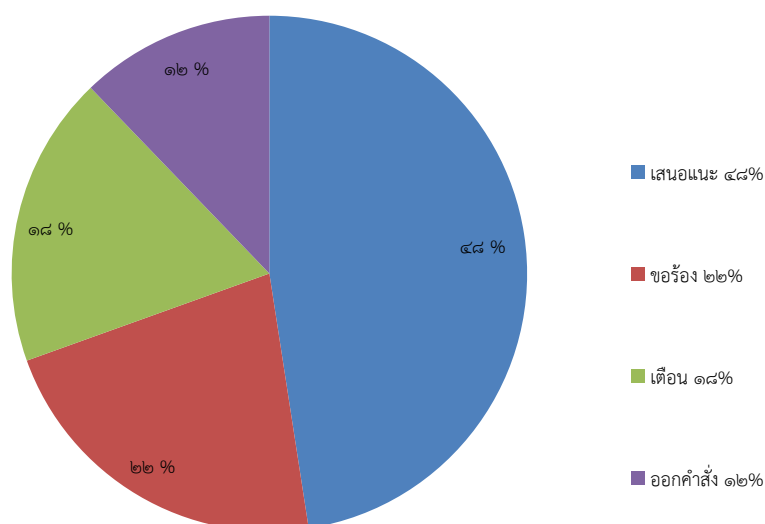
ตัวอย่างข้างต้น เป็นการโอ้อวดเรื่อง ความสามารถของคสช. ว่าทำงานได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น คำว่า “มีความสงบเรียบร้อยดี” เป็นการอ้างที่มาจากการประเมินสถานการณ์ของฝ่ายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งไม่สามารถยืนยันได้ว่าในข้อเท็จจริงสถานการณ์ในประเทศไทยขณะนั้น สงบเรียบร้อยจริงในทุกพื้นที่ตามที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติกล่าวหรือไม่ เนื่องจากยังมีการนำเสนอบทสัมภาษณ์แบบลับๆ ของฝ่ายต่อต้าน คสช. ในบางพื้นที่ โดยเฉพาะในภาคอีสาน คำว่า “มีรอยยิ้มอยู่ในพื้นที่ทุกพื้นที่” จึงอาจเรียกได้ว่าเป็นการกล่าวในเชิงโอ้อวด ของหัวหน้า คสช.

๔.๒ วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ (directive)

วัจนกรรมกลุ่มนี้ มีเจตนาเพื่อให้ผู้ฟังกระทำการบางอย่าง ตามความต้องการของผู้พูด ซึ่งจะมีวิธีในการเลือกใช้ถ้อยคำหลายรูปแบบ คือ ทั้งการออกคำสั่ง (ordering หรือ commanding) การขอร้อง (requesting) การถาม (questioning) การอ้อนวอน (begging) การวิงวอน (praying) การอนุญาต (permitting) การเตือน (reminding)การเสนอแนะ (suggesting) การแนะนำ (recommending) และการให้คำปรึกษา (advising)

ในการศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะเป็นลำดับรองลงมา กล่าวคือ มีการกล่าววัจนกรรมชี้แนะ จำนวน ๑๖๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ ในการศึกษา

พบวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ จำนวน ๔ วัจนกรรม ประกอบด้วย การเสนอแนะ การขอร้อง การเตือน การออกคำสั่ง ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๔.๒ แสดงความถี่ของวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ

จากแผนภูมิข้างต้น แสดงให้เห็นว่า วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ จำนวน ๔ วัจนกรรม เรียงลำดับจากไปหาน้อย คือ การเสนอแนะ ๓๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๘ การขอร้อง จำนวน ๑๖ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๒๒ การเตือน จำนวน ๑๘ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๑๘ การออกคำสั่ง จำนวน ๑๒ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๑๒ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๒.๑ การเสนอแนะ (suggesting) หมายถึง การเสนอความเห็นให้ผู้ฟังได้พิจารณา และมีทางเลือกกว่าจะทำตามข้อเสนอหรือไม่ก็ได้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบมีการใช้วัจนกรรมการเสนอแนะ โดยมีทางเลือกกว่าหากปฏิบัติตามที่เสนอ จะนำไปสู่การได้รับในสิ่งที่ดี ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๑๕

“วันนี้หากเราต้องการขจัดระบอบที่ไม่ดีให้ยั่งยืนต้องมาช่วยกันหาทางมาตรการที่เหมาะสมโดยการเป็นประชาธิปไตยแบบไทยที่ใช้สติปัญญาของคนไทยร่วมกันแก้ไขเพื่อไม่ให้มี

ใครมาทำให้เกิดขึ้นมาอีกในอนาคตวันนี้เรามาแก้ไขในทุกมิติเพื่อให้การปฏิรูปและไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่ดีเกิดขึ้นมาอีกในอนาคต” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเสนอแนะต่อประชาชนเรื่อง แนวทางในการจัดระบอบที่ไม่ดีในสังคมไทย โดยสิ่งที่ไม่ดีที่หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวถึง อาทิ การปกครองที่ขาดธรรมาภิบาล การทุจริตประพดุมิชอบ การสร้างอิทธิพลและความไม่เป็นธรรมในสังคม จึงได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหา ให้คนไทยร่วมมือกัน เพื่อไม่ให้สังคมเกิดปัญหาเช่นในอดีต คำว่า “หากเราต้องกาจัดระบอบที่ไม่ดีให้ยั่งยืน ต้องมาช่วยกัน” เป็นถ้อยคำที่แสดงเจตนาในการเสนอแนะ คือ เสนอทางเลือกว่า หากต้องการความยั่งยืน ก็ให้ร่วมมือกัน ส่วนจะร่วมมือหรือไม่ขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจ ไม่ได้เป็นการบังคับ

ตัวอย่างที่ ๒๐

“เรื่องการปลูกผักออร์แกนิกขณะนี้ผมว่าเป็นราคาดี ถ้าท่านปลูกผักออร์แกนิกได้ ผักออร์แกนิกคือผักที่ไม่ใช่ยาฆ่าแมลง ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี ราคาสูงมากพวกนี้ไปทำผักสลัด ขายไม่พอใช้ ไม่พอขาย วันนี้ปลูกไม่พอขาย อยากให้ลองเปลี่ยนแปลงมาเป็นแปลงผักได้หรือไม่ ใช้น้ำให้น้อยลง ขายราคาสูงขึ้นหรือไม่ก็ไปปลูกถั่ว ปลูกพืชหมุนเวียนอื่นๆ ที่มีราคา ถ้าปลูกข้าวอย่างเดียวอาจจะราคาตก เพราะข้าวมาก ฉะนั้นเรื่องการปลูกผลไม้ ผมพูดไปแล้วในคันทนา ผักออร์แกนิก แต่ท่านต้องรวมกลุ่มกันให้ได้ ถ้าหากว่าจะทำให้ดีขึ้น ไม่ต้องไปพึ่งพ่อค้าคนกลางมากนัก ถ้ารวมกลุ่มกันให้ได้ จัดระบบการขนส่งเอง ทั้งในพื้นที่นอกพื้นที่ เปิดตลาดเอง ขายสินค้าราคาถูก อย่างน้อยก็เป็น การเพื่อแบ่งปัน และยกระดับราคา ใครก็มากำหนดราคาต่ำท่านไม่ได้ ถ้าท่านขายได้อยู่แล้ว”(ครั้งที่ ๑๒ / ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเสนอแนะต่อเกษตรกรชาวนา เรื่อง การเพิ่มรายได้ โดยปรากฏการเสนอแนะ ๒ ครั้งในเนื้อหาช่วงนี้ การเสนอแนะครั้งแรกคือ “ถ้าท่านปลูกผักออร์แกนิกได้” และการเสนอแนะครั้งที่สองคือ “ท่านต้องรวมกลุ่มกันให้ได้” กล่าวคือ การเสนอให้เกษตรกรปลูกผักออร์แกนิก เนื่องจากเป็นความต้องการของตลาดและมีราคาสูง ส่วนการรวมกลุ่มกันของเกษตรกรและบริหารจัดการในการขนส่ง สินค้าเกษตรกันเอง จะช่วยลดปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ซึ่งเป็นการเสนอแนะให้เกษตรกรมองเห็นทางเลือกได้มากขึ้น

ตัวอย่างที่ ๒๑

“นี่สินครัวเรือนน่าเป็นห่วงอีกเหมือนกัน โดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตโดยไม่ระมัดระวังมีความอันตรายเพราะว่าบางคนไม่ทราบว่ามิก็ไบบีนี่หมดก็ใช้อีกไบไม่ได้ นึกถึงเวลาที่จะใช้หนี้ให้เขาอย่างไรและมีปัญหาล้มละลายถูกตามทวงหนี้ก็ต้องไปกู้เงินนอกระบบ มาด้วยการเป็นหนี้นอกระบบนี่คือสิ่งที่เราไม่ระมัดระวัง ฉะนั้นทุกคนต้องใช้จ่ายให้อยู่ในกรอบวินัยการเงินของตัวเองรัฐต้องอยู่ในกรอบของวินัยการเงินการคลังคนก็ต้องอยู่ในกรอบของตัวเองของครอบครัวไม่เดือดร้อนและพยายามให้ชี้แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็ต้องรู้จักการอดออมบ้างมีมากใช้มากมีน้อยใช้น้อยมีการวางแผนอนาคตด้วย มีภูมิคุ้มกันผมพูดไปหลายครั้งแล้ว” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเสนอแนะต่อประชาชน เรื่องการใช้จ่ายเพื่อลดปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน โดยได้น้อมนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ มาเสนอแนะเป็นแนวทางให้กับประชาชนนำไปประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้รู้จักอดออมและมีวินัยในการใช้จ่าย ซึ่งจะช่วยลดปัญหาหนี้สินได้

๔.๒.๒ วินัยกรรมการขอร้อง (requesting) หมายถึง ขอร้อง หรือขอให้ผู้ฟัง ปฏิบัติตามความประสงค์ของผู้พูด สำหรับวินัยกรรมการขอร้อง มีเป้าหมายของวินัยกรรมเช่นเดียวกับการออกคำสั่ง แต่มีพลังวินัยกรรมที่ลดระดับความรุนแรงลงมา คือ การขอร้องจะทำให้ผู้ฟังไม่รู้สึกรู้สึกว่าถูกบังคับ และผู้ฟังจะปฏิบัติตามที่ผู้พูดต้องการหรือไม่ก็ได้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ใช้วินัยกรรมการขอร้อง ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ตามตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๒๒

“วันนี้บ้านเมืองของเรานั้นอยู่ในห้วงเวลาไม่ปกติมีความจำเป็นต้องขอร้องให้ลดการนำเสนอข่าวที่จะเพิ่มหรือขยายความขัดแย้ง รวมทั้งข่าวที่ยังไม่ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง” (ครั้งที่ ๖ / ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอร้อง ต่อสื่อมวลชนทุกประเภท ทั้งโทรทัศน์ โทรทัศน์ดาวเทียม วิทยุกระจายเสียง วิทยุชุมชน โซเชียลมีเดีย สื่อสิ่งพิมพ์ เรื่องการนำเสนอข่าว โดยขอให้ลดการนำเสนอที่มีผลต่อการเพิ่มหรือขยายความขัดแย้ง คำว่า “ขอร้องให้ลด” แสดงว่า ไม่ได้ปิดกั้นการนำเสนอ แต่เนื่องด้วยสถานการณ์ในประเทศไทยขณะนั้น อยู่ในช่วงความขัดแย้งทางความคิดของผู้คนหลายกลุ่ม และความขัดแย้งก็ถูกแพร่กระจายผ่านทางสื่อสารมวลชนทุกรูปแบบ ทั้งสื่อกระแสหลัก และสื่อทางเลือก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่ทุกคนสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระผ่านทางสังคมออนไลน์ ดังนั้นหัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ จึงได้ขอร้องให้ลดการนำเสนอข่าวที่จะมีผลต่อการเพิ่มความขัดแย้ง

ตัวอย่างที่ ๒๓

“....ผมขอร้องอีกครั้งหนึ่งให้ทุกท่านที่เกี่ยวข้องกับสื่อ ทั้งผู้สื่อข่าว สำนักพิมพ์ บรรณาธิการ ได้กรุณากำหนดมาตรฐาน มีมาตรการควบคุมเนื้อหาสาระของสื่อในความรับผิดชอบของท่าน ให้ช่วยกันเสนอข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นข้อเท็จจริงต่อสาธารณชน....” (ครั้งที่ ๖)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอร้องต่อสื่อมวลชน เรื่องการนำเสนอข่าว ว่าขอให้ช่วยกันกำหนดมาตรฐานในการนำเสนอ โดยเนื้อหาก่อนหน้านี้ หัวหน้า คสช. ได้กล่าวถึงผลกระทบจากการสื่อสารที่ไร้พรมแดนในช่วงเวลาขณะนั้น ทำให้ข่าวสารต่างๆถูกเผยแพร่ไปอย่างรวดเร็วในทุกพื้นที่ และหากมีการสร้างข้อมูลความเกลียดชัง หรือ Hate Speech ขึ้นในสื่อแล้ว ย่อมถูกเผยแพร่ออกไปในวงกว้าง จะยิ่งทำให้ความขัดแย้งขยายไปไม่มีวันสิ้นสุด ดังนั้นจึงได้ขอร้อง ให้สื่อกำหนดมาตรการควบคุมเนื้อหาสาระ

ตัวอย่างที่ ๒๔

“ขอความร่วมมือบรรดาพ่อค้า นักธุรกิจ ทั้งช่วยกันดูแลชาติ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับการซื้อขาย การส่งออก พ่อค้าคนกลาง ธุรกิจก่อสร้าง ขนส่งหรืออื่นๆ ทั้งหมด ช่วยกันระดมสติปัญญา และระดมน้ำใจช่วยกันว่าจะทำอย่างไรให้ประเทศชาติอยู่รอดในสถานการณ์ที่ไม่ปกติของโลก ลดราคาขาย เพื่อเพิ่มกำลังซื้อ ลดกำไรให้พออยู่ได้ นึกถึงผู้ที่มีรายได้น้อยให้มากว่าเขาจะอยู่กันอย่างไร ครอบครัวจะอยู่กันอย่างไร ถ้าหากท่านรับซื้อโดยการลดราคาลดต่ำมาก เกษตรกรอยู่ไม่ได้ รัฐไม่

สามารถจะใช้จ่ายเงินจำนวนมากมารับซื้อ หรือพุงราคาได้ตามที่ทุกคนต้องการได้ทั้งหมด ขอเถาะ
ครับเวลานี้ ขอให้ช่วยคนไทยและประเทศไทย (ครั้งที่ ๑๒/ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอร้อง ต่อภาคเอกชน นักธุรกิจ ห้างร้าน และพ่อค้าคนกลาง ให้
ช่วยกันดูแลราคาสินค้า ไม่เอาเปรียบกัน โดยหัวหน้า คสช.ใช้คำว่า “ขอความร่วมมือ” “ระดม
น้ำใจช่วยกัน” และ “ขอเถาะครับเวลานี้” เพื่อขอให้ภาคธุรกิจเห็นใจผู้บริโภค และพ่อค้าคนกลาง
เห็นใจเกษตรกร เป็นการขอร้องให้สังคมร่วมมือกัน เพื่อช่วยให้ประเทศเดินหน้าต่อไปได้

๔.๒.๓ วัจนกรรมการเตือน (reminding) หมายถึง การบอกให้รู้ล่วงหน้า การเตือนใจ
สะกิดใจ เตือนสติ สำหรับในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ วัจนกรรมการเตือน ปรากฏใน
ลักษณะของการเตือนสติผู้ฟัง เตือนสติสังคมไทย และเตือนเพื่อบอกล่วงหน้าว่าการกระทำนั้นอาจ
นำไปสู่เหตุการณ์ที่ไม่ควรเกิดขึ้นดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๒๕

“ขอให้ใช้จ่ายเงินด้วยเหตุผล ระวังระวังมีการเก็บออมไว้ในอนาคตบ้างมีน้อยใช้น้อยและ
อย่าใช้จ่ายด้วยอารมณ์บางคนบอกอารมณ์เสียอารมณ์ไม่ดีไป shopping ดีกว่าวันนี้อารมณ์ดีก็ไป
ฉลองด้วยการช้อปปิ้งดีกว่าและรูตการ์ดเกินไปถึงเวลาใช้หนักก็กุมขมับ ไม่ทราบว่าจะนำเงินที่ไหน
ไปใช้ ฉะนั้นอย่าแก้ปัญหา อย่ามีความสุขหรือมีความสุขทุกข์โดยแก้ปัญหาด้วยการช้อปปิ้งก็ไม่มี
ประโยชน์และไม่ได้ใช้กองอยู่เต็มบ้านไม่ได้ใช้หรือแค่ระบายความรู้สึกได้อันตรายนะ”(ครั้งที่ ๑๑
/ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเตือนประชาชน เรื่องการใช้จ่ายเงิน ให้มีสติ ใช้จ่ายอย่างประหยัด
โดยใช้คำว่า “อย่าใช้จ่ายด้วยอารมณ์” “อย่ามีความสุขหรือมีความสุขทุกข์โดยแก้ปัญหาด้วยการช้อปปิ้ง”
และ “อันตรายนะ” ถ้อยคำที่ปรากฏเหล่านี้ เป็นการแสดงถึงวัจนกรรมการเตือน ให้ระมัดระวัง
ในการใช้จ่ายเงิน เพื่อลดปัญหาการเป็นหนี้ โดยก่อนหน้านี้นี้ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
ได้กล่าวถึงปัญหาหนี้สินครัวเรือนว่า ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๑๓.๘ ของครัวเรือนทั้ง
ประเทศเป็นหนี้สถาบันการเงิน

ตัวอย่างที่ ๒๖

“ท่านอยากจะเป็นบุคคลที่ถูกสังคมนับถือไปอีกหรืออย่างไร ให้ปรับปรุงโดยเร็วไปหา งานหาการทำ ประกอบสัมมาอาชีพเหมือนคนอื่น ๆ หรือศึกษาเล่าเรียนให้สำเร็จ” (ครั้งที่ ๘ /๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเตือนเยาวชนที่มีพฤติกรรมในการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ขกพวกตีกัน รวมทั้งกลุ่มที่ใช้รถจักรยานยนต์แข่งกันตามท้องถนน ให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสียใหม่ โดยใช้คำว่า “ท่านอยากจะเป็นบุคคลที่ถูกสังคมนับถือไปอีกหรืออย่างไร” ถ้อยคำที่ปรากฏเป็นการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ ที่ไม่ต้องการคำตอบ แต่ถามเพื่อให้ผู้ถูกคิด แสดงถึงวัจนกรรมการเตือน ว่าหากยังคงมีพฤติกรรมเช่นเดิม ก็จะกลายเป็นกลุ่มที่สังคมนับถือ

ตัวอย่างที่ ๒๗

“วันนี้ขอให้ทุกคนใจเย็นๆ ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันตกลงใจ และมีความเห็นชอบร่วมกัน จะได้หาข้อยุติลงได้และจะได้ไม่ส่งผลร้ายเช่นที่ผ่านมาในอนาคต มิฉะนั้นแล้ว การเรียกร้อง ต่อสู้ล้มตายของประชาชนและเจ้าหน้าที่ และการปฏิบัติงาน คสช. จะสูญเปล่าไปอีกเหมือนเดิมบ้านเมืองกลับสู่วงจรเดิม ท่านจะยอมแบบนี้หรือไม่” (ครั้งที่ ๙ / ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการเตือนประชาชนทุกคน เรื่องการลดขัดแย้ง โดยหัวหน้า คสช. ใช้คำว่า “ขอให้ทุกคนใจเย็นๆ” เป็นการเตือนสติ ให้อดทน ใจเย็น ให้อลดความร้อนลงมาแล้วหันมาช่วยกันคิด เพื่อไม่ให้เกิดความรุนแรงในสังคม ดังเช่นที่เคยเกิดขึ้นมาอีก นอกจากนี้ยังมีลักษณะการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบเช่นเดียวกัน โดยใช้คำว่า “ท่านจะยอมแบบนี้หรือไม่” เพื่อเตือนสติให้สังคมขบคิดว่าควรที่จะหยุดวิถีความคิดที่ขัดแย้ง หรือจะปล่อยให้อวงจรความขัดแย้งดำเนินไปเช่นเดิม

๔.๒.๔ วัจนกรรมการออกคำสั่ง (ordering หรือ commanding) หมายถึง การสั่งการ, บัญชาการ สำหรับในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่าการออกคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ไม่ได้ออกคำสั่งแก่บุคคลใดโดยตรง แต่เป็นการกล่าวถ้อยคำในลักษณะของการกำชับให้ประชาชน ข้าราชการ หรือบุคคลในองค์กรต่างๆ ต้องกระทำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๒๘

“ขอห้ามไว้ตรงนี้ว่าห้ามการจัดงานลักษณะเช่นนี้อีกเช่นการจัดการพูดคุยทางการเมือง รับประทานอาหารระดมทุนไม่ว่าจะไปช่วยเหลือใครสิ่งนี้ยังไม่ถึงเวลาถ้ามีการระดมได้เมื่อไหร่พูดคุยได้เมื่อไหร่เป็นกลุ่มเรื่องการเมืองก็จะไปหาหรือจะทำอะไรต่อไป ซึ่งอีกฝ่ายหนึ่งต้องมาทุกพวกทุกฝ่ายก็กลับไปสู่วังจรเก่าๆอีก” (ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการออกคำสั่งต่อประชาชน เรื่องห้ามการเคลื่อนไหวทางการเมือง รวมถึงการจัดงานพบปะสังสรรค์ของพรรคการเมือง เนื่องจาก คสช.ยังพบเคลื่อนไหวของกลุ่มต่างๆ ทั้งลับและเปิดเผย โดยการกล่าวห้ามระบุเหตุผลว่า หากมีการรวมกลุ่มกันได้เมื่อใดก็จะทำให้เกิดการเคลื่อนไหว และการทำกิจกรรม ซึ่งหากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำได้ กลุ่มหรือฝ่ายต่างๆ ก็จะออกมาเคลื่อนไหวตามกัน ส่งผลให้บ้านเมืองขาดความสุข คสช.จึงต้องสั่งห้ามไม่ให้มีการกระทำในลักษณะดังกล่าว ซึ่งถ้อยคำที่แสดงถึงการออกคำสั่งตามตัวอย่างข้างต้นคือ “ขอห้ามไว้ตรงนี้”

ตัวอย่างที่ ๒๙

“การนำรุ่นน้องคิมสุราจนเมามาย หรือหัดยาเสพติด โดยเฉพาะบังคับทั้งนักศึกษา รุ่นน้องชายหญิง ไม่สมควร ห้ามกระทำโดยเด็ดขาด”(ครั้งที่ ๑๒ / ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการออกคำสั่งต่อนักเรียน นักศึกษา เรื่องการจัดกิจกรรมรับน้อง โดยหัวหน้า คสช. สั่งห้าม นักเรียน นักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมรับน้องใหม่ในสถาบันการศึกษา ไม่ให้กระทำการใดๆจนเกินขอบเขตของความเป็นนักเรียน นักศึกษา คำที่แสดงถึงการออกคำสั่งในตัวอย่างข้างต้นคือ “ห้ามกระทำโดยเด็ดขาด”

ตัวอย่างที่ ๓๐

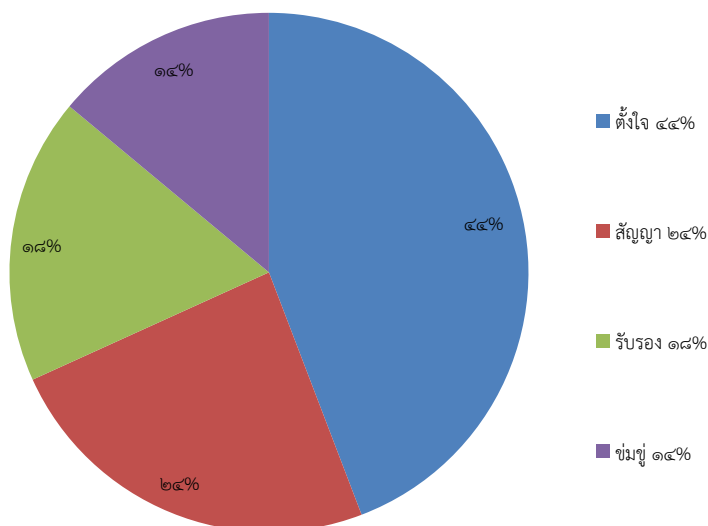
“คนพวกนี้ทำให้การท่องเที่ยวเสียหาย เช่นนั้น กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ตำรวจ กระทรวงวัฒนธรรม ไปดูว่าใครเกี่ยวข้องกับเรื่องพวกนี้ อย่าให้มีอีก” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๓)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการออกคำสั่งต่อหน่วยงานภาครัฐ ประกอบด้วยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกระทรวงวัฒนธรรม ให้ไปกวาดขันตรวจสอบในเรื่องของภาคการท่องเที่ยว ซึ่งมีข้อมูลการกระทำผิดของกลุ่มมิจฉาชีพ ที่หาประโยชน์จากนักท่องเที่ยว ในพื้นที่พัทยาและภูเก็ต โดยหัวหน้าคสช. ใช้คำว่า “อย่าให้มีอีก” เป็นการออกคำสั่งให้กวาดขันอย่างใกล้ชิด ไม่เปิดช่องให้มีการกระทำลักษณะดังกล่าวซ้ำอีก

๔.๓ วจนกรรมกลุ่มผูกมัด (Commissive)

วจนกรรมกลุ่มนี้ มีเจตนาเพื่อให้เกิดการกระทำบางอย่างในอนาคต เช่นเดียวกับกลุ่มชี้แนะ แต่มีความแตกต่างกันคือ เป็นวจนกรรมที่ผูกมัดให้เกิดการกระทำของผู้พูดเอง เช่น การสัญญา (promising), การสาบาน (vowing), การทำพนัน (betting), การเสนอตัว (offering), การแสดงความตั้งใจ (intending), การปลอบโยน (reassuring), การรับรอง (guaranteeing), การข่มขู่ (threatening) เป็นต้น

ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ามีการกล่าววจนกรรมกลุ่มผูกมัด จำนวน ๑๒๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ โดยพบวจนกรรมกลุ่มผูกมัดทั้งสิ้น ๔ วจนกรรม ประกอบด้วย การแสดงความตั้งใจ การสัญญา การรับรอง การข่มขู่ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๔.๓ แสดงความถี่ของวจนกรรมกลุ่มผูกมัด

จากแผนภูมิต่างกัน แสดงให้เห็นว่า วจนกรรมกลุ่มผูกมัด ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย ๔ วจนกรรม เรียกลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การแสดงความตั้งใจพบ ๕๗ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๔๔ การสัญญาพบ ๓๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๒๔ การรับรอง พบ ๒๓ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๘ การชมเชย พบ ๑๘ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๓.๑ วจนกรรมการแสดงความตั้งใจ (intending) หมายถึง ตั้งใจ , ประสงค์ที่จะให้เป็นไปตามเป้าหมาย สำหรับวจนกรรมการแสดงความตั้งใจในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เป็นการแสดงความประสงค์ที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ในประเทศขณะนั้น ทั้งเรื่องการหยุดความรุนแรง สร้างความสามัคคีสมานฉันท์ให้เกิดขึ้น ซึ่งพลเอกประยุทธ์ไม่ได้รับรอง หรือสัญญาว่าจะทำสำเร็จจริงหรือไม่ แต่เป็นการกล่าวถ้อยคำที่แฝงด้วยความคาดหวัง และเป็นความคาดหวังในทางบวก การศึกษาวจนกรรมกลุ่มผูกมัด พบว่ามีถ้อยคำการแสดงความตั้งใจมากที่สุด โดยมีลักษณะการพูดในเชิงคาดหวังต่อการกระทำของคสช.ว่าจะเกิดผลต่อบ้านเมืองในทางที่ดีขึ้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๓๑

“เจตนารมณ์ของผมคือการทำให้ประเทศชาติเกิดความรักความสามัคคีประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสร้างกฎระเบียบของสังคมขึ้นมาที่มีความเป็นธรรมชอบธรรมโปร่งใสมีประโยชน์ ตอบประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมการทุจริตย่ำอีกครั้งหนึ่งว่าต้องไม่มีต้องหยุดให้ได้”(ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความตั้งใจ เรื่องการเข้ามาแก้ไขปัญหามือเมือง โดยหัวหน้า คสช.กล่าวถึงเจตนารมณ์ในการสร้างความรักสามัคคีให้คนในชาติ การดูแลประชาชนให้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สร้างความเท่าเทียมกันให้กับคนในสังคม และแก้ไขปัญหามือเมือง วัจนกรรมที่บอกว่า เป็นการแสดงความตั้งใจ คือคำว่า “เจตนารมณ์ของผม”

ตัวอย่างที่ ๓๒

“คสช.มีความตั้งใจที่จะช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยเป็นอันดับแรกซึ่งมีความเดือดร้อนในเรื่องปากท้อง การเอารัดเอาเปรียบของผู้มีรายได้น้อยเหล่านี้ อาทิมอเตอร์ไซค์รับจ้าง แท็กซี่ถูกจ้างรายวันรายสัปดาห์ปัจจุบันเราเห็นใจท่านถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มนายทุนและผู้มีอิทธิพล โดยอาศัยช่องว่างการกระทำผิดกฎหมายหรือการให้บริการนอกระบบ เรียกเก็บค่าคุ้มครองต่างๆสร้างความเดือดร้อนกับผู้หาเช้ากินค่ำวันนี้ คสช.อยากให้มีการร่วมมือในการจัดระเบียบ” (ครั้งที่ ๔ / ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความตั้งใจ เรื่องการดูแลปัญหาค่าครองชีพ และสวัสดิการของประชาชน โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มักถูกกลุ่มผู้มีอิทธิพลเรียกเก็บค่าคุ้มครองต่างๆ ทำให้ไม่ได้รับค่าตอบแทนตามที่ควรจะได้ วัจนกรรมที่บอกว่า เป็นการแสดงความตั้งใจคือคำว่า “คสช.มีความตั้งใจ”

ตัวอย่างที่ ๓๓

“ปัจจุบันทุกโครงการอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบความโปร่งใสความมีประสิทธิภาพจากคณะคสช.ที่ประกอบไปด้วยสำนักงบประมาณสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน

ตรวจเงินแผ่นดิน ป.ป.ช. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งคสช. อาจพิจารณานำกระบวนการตรวจสอบการทุจริตคอร์ปชั่นที่ได้รับการยอมรับจากสากลมาใช้ตรวจสอบเพิ่มเติมด้วย” (ครั้งที่ ๔ / ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความตั้งใจ เรื่องการกวาดล้างกระบวนการทุจริต โดยหัวหน้า คสช. กล่าวว่า อาจจะนำวิธีการตรวจสอบที่เป็นสากล มาใช้ในการตรวจสอบการทุจริตคอร์ปชั่น ซึ่งการกล่าวในเรื่องนี้ ไม่มีคำอธิบายว่ากระบวนการตรวจสอบที่เป็นสากล เป็นอย่างไร และไม่ได้ยืนยัน หรือสัญญาว่าจะมีการกระทำดังกล่าวตอนไหน อย่างไร เป็นเพียงการแสดงความตั้งใจ ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ว่า “อาจจะพิจารณานำกระบวนการตรวจสอบการทุจริตคอร์ปชั่นที่ได้รับการยอมรับจากสากลมาใช้” ในเรื่องดังกล่าว

๔.๓.๒ วจนกรรมการสัญญา (promising) หมายถึง ข้อตกลงระหว่างบุคคล, คำมั่นสัญญา สำหรับในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบวจนกรรมการสัญญา ส่วนใหญ่เป็นการให้คำมั่นกับประชาชนในการผ่อนคลายกฎระเบียบต่างๆ ในอนาคต การแก้ปัญหาประเทศ ประชาชนที่ เป็นผู้ฟัง เกิดความมั่นใจในการทำงานของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๓๔

“หากเหตุการณ์เป็นปกติมากยิ่งขึ้น พื้นที่ที่ไม่มีสถานการณ์หรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว จะได้พิจารณาปรับลดมาตรการลง เพื่อให้ธุรกิจการท่องเที่ยวและบริการอื่นๆ คล่องตัวขึ้น และจะนำไปสู่การยกเลิกได้ในไม่ช้า หรือโดยเร็วที่สุด” (ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสัญญากับประชาชน เรื่องแนวทางการผ่อนคลายกฎหมายพิเศษ และกฎอัยการศึกในหลายพื้นที่ของประเทศ ที่ใช้มาตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา โดยมีเงื่อนไขว่า หากพื้นที่ใด อยู่ในความสงบ ไม่มีเหตุการณ์ความวุ่นวายจากการเคลื่อนไหว หรือการชุมนุมทางการเมืองแล้ว คสช. จะผ่อนคลายมาตรการในการควบคุมลง โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อให้บรรยากาศของการท่องเที่ยวกลับสู่ปกติ และธุรกิจท่องเที่ยวและบริการกลับมาฟื้นตัวโดยเร็ว

ตัวอย่างที่ ๓๕

“การใช้จ่ายงบประมาณ จะไม่จ่ายจนเกินกำลัง จนเสียวินัยการเงินการคลังของประเทศ และไม่เกินยอดหนี้สาธารณะ ซึ่งกำลังตรวจสอบตัวเลขที่แท้จริงในปัจจุบัน ในยอดงบประมาณที่ใช้ไปแล้ว และยังไม่ได้ใช้” (ครั้งที่ ๑/ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสัญญาต่อประชาชน เรื่องการใช้งบประมาณแผ่นดินภายใต้การปกครองของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ โดยหัวหน้า คสช.ให้คำสัญญาว่า “จะไม่จ่ายจนเกินกำลัง...ไม่เกินยอดหนี้” เป็นถ้อยคำที่ผูกพันการใช้งบประมาณของ คสช.ในอนาคต

ตัวอย่างที่ ๓๖

“สำหรับเหตุการณ์ความ โกลาหลที่เกิดขึ้นในเรื่องการไล่จับกุมแรงงานที่เป็นข่าวในห้างที่ผ่านมานั้น ทำให้มีแรงงานเดินทางกลับประเทศจำนวนมาก จากข้อมูลทางการข่าวระบุว่า เป็นการปฏิบัติการของกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ ที่ร่วมในขบวนการทุจริต ปลอ่ยข่าวให้แรงงานเกิดความหวาดกลัว วัตถุประสงค์ คือเพื่อเป็นการให้ร้าย คสช.และมุ่งหวังให้แรงงานจำนวนมากเหล่านั้นได้เดินทางกลับประเทศของตน และเปิดหนทางให้มีการนำแรงงานเหล่านั้นกลับมาใหม่ มีการเตรียมการเรียกเก็บผลประโยชน์จากแรงงานเหล่านั้นอีกครั้งซึ่งคสช.จะได้ดำเนินการปราบปรามขบวนการดังกล่าวโดยเร็วที่สุด”(ครั้งที่ ๔ / ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการสัญญากับประชาชน เรื่องการปราบปรามการทุจริต ในขบวนการค้ามนุษย์ โดยหัวหน้า คสช.ได้กล่าวถึงกรณีที่มีกลุ่มผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่รัฐ ได้ร่วมกันปลอ่ยข่าว สร้างความเข้าใจผิดให้กับแรงงานต่างด้าว ว่า คสช.กำลังเร่งกวาดล้าง ทำให้แรงงานต่างด้าวที่งานหนีกลับประเทศ โดยแรงงานบางรายเพิ่งจ่ายเงินให้กับขบวนการดังกล่าว เพื่อให้ได้รับโอกาสในการเข้ามาทำงานในประเทศไทย ดังนั้นเมื่อเกิดความหวาดกลัวว่าจะถูก คสช.กวาดล้าง จึงได้หนีกลับประเทศ เมื่อจะกลับมาอีกครั้ง ก็ต้องจ่ายเงินใหม่อีกรอบ ทำให้กลุ่มขบวนการลักลอบนำต่างด้าวเข้ามา ได้รับผลประโยชน์ ซึ่งถือเป็นการแสวงหารายได้จากแรงงานต่างด้าวเหล่านั้น และทำให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อนโยบายในการจัดระเบียบแรงงานของ คสช. ที่มุ่งหวังจะคุ้มครอง

แรงงานต่างด้าวอีกด้วย สำหรับวัจนกรรมการสัญญา คือ “คสช. จะดำเนินการปราบปราม ขบวนการเหล่านั้นโดยเร็วที่สุด”

๔.๓.๓ วัจนกรรมการรับรอง (guaranteeing) หมายถึง การเอาตนเองเข้าไปรับประกันในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ามีการใช้วัจนกรรมการรับรองส่วนใหญ่ในเรื่องการใช้อำนาจของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่จะไม่เกินขอบเขต ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ และรับรองว่าจะไม่มีการแสวงหาผลประโยชน์ใดๆ รวมถึงการรับรองเรื่องการดำเนินคดีตามกฎหมายต่อผู้ที่กระทำผิด โดยรับรองว่าจะดำเนินการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อทุกกลุ่ม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๓๗

“ขอรับรองว่า คสช. จะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผลประโยชน์จากกองสลากกินแบ่งรัฐบาล แม้แต่บาทเดียว ฉะนั้นการอ้างคำสั่งใด ๆ ก็ตาม ของ คสช. ให้ดำเนินการ ขอให้ตรวจสอบเล็กน้อย” (ครั้งที่ ๖ / ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรับรองเรื่องการแก้ปัญหาภายในสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยหัวหน้า คสช. รับรองว่า จะไม่มีคนของ คสช. เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับผลประโยชน์ในสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลแน่นอน คำว่า “แม้แต่บาทเดียว” เป็นการกล่าวโดยใช้ความหมายโดยนัย เพื่อรับประกันว่า จะไม่มีเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์แม้แต่เพียงสักเล็กน้อย เป็นการรับรอง ให้ประชาชนมั่นใจ ในการทำงานที่ไม่แสวงหาประโยชน์ของ คสช.

ตัวอย่างที่ ๓๘

“อย่าไปกังวลกับศาลทหาร คดีตัวอย่างเช่นจารุพงศ์ เรื่องสุวรรณ จักรภพ เพ็ญแข ซึ่งมีคดีอยู่มากมาย คดี 116 คดีอาญา หลายคดีที่เกี่ยวข้องกับท่าน และเรียนว่าให้กลับมา ถ้ากลับมาเราจะดูแลให้เกิดความยุติธรรม เกิดความชอบธรรมตามที่ท่านต้องการ” (ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรับรองเรื่องการไม่แทรกแซงกระบวนการยุติธรรมของศาลทหาร โดยให้ความเชื่อมั่นกับผู้ที่หลบหนีคดีไปอยู่ต่างประเทศ ว่าหากกลับมามอบตัว จะได้รับความเป็นธรรมในการดำเนินคดี หัวหน้า คสช. ใช้คำว่า “อย่ากังวล” และในอนาคตถ้าเปลี่ยนใจที่จะเดินทางกลับมา เรา (หมายถึง คสช.) “จะดูแลให้เกิดความยุติธรรม” เป็นการรับรองเพื่อให้สังคมเชื่อมั่นว่า คสช. จะไม่ก่อกวนแก่ง หรือกระทำเกินกว่าเหตุกับผู้ที่หลบหนีคดี

ตัวอย่างที่ ๓๕

“ขอเวลาให้เราได้แก้ไขปัญหาให้ท่านโดยเร็ว จากนั้น ทหารก็จะกลับไปทำภารกิจของเราต่อไป และคอยเฝ้ามองประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยก้าวต่อไปข้างหน้าสู่ออนาคต ด้วยความสุขแบบยั่งยืน ตามแนวทางของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นที่รักยิ่งของชาวไทยทุกคน”(ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการรับรองเรื่องการไม่ยึดติดกับอำนาจ โดยหัวหน้า คสช. ให้คำรับรอง เพื่อให้ผู้ฟังเชื่อมั่นว่า การยึดอำนาจของ คสช. นั้น มุ่งหวังเพียงเพื่อแก้ปัญหาให้กับประเทศเท่านั้น และจะเร่งทำภารกิจให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว จากนั้น คสช. ซึ่งเป็นคณะนายทหาร จะกลับไปทำหน้าที่ของทหารเช่นเดิม คำว่า “ทหารจะกลับไปทำภารกิจของเราต่อไป” เป็นการรับรองว่า ในอนาคตเมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืนแล้ว ทหารจะไม่ยุ่งเกี่ยวกับการเมืองอีกต่อไป

๔.๓.๔ วัจนกรรมการข่มขู่ (threatening) หมายถึง การขู่ให้กลัว ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ การข่มขู่เป็นการใช้วัจนกรรมเพื่อให้ผู้ฟังเกรงกลัว และมีเจตนาให้ผู้ฟังยอมทำตามที่ผู้พูดต้องการ โดยมีข้อผูกมัดการกระทำของผู้พูดคือ หากผู้ฟังไม่ยอมทำตามเงื่อนไขที่ผู้พูดต้องการ ผู้พูดก็จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ขู่ไว้ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ใช้วัจนกรรมการข่มขู่ กับกลุ่มที่เคลื่อนไหวทางการเมืองเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นก็อาจกล่าวกับผู้ประกอบการบ้าง และสื่อมวลชนบ้าง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๔๐

“บุคคลบางคนนี้อาจมีอิทธิพลในเชิงสัญลักษณ์ในการระดมมวลชนสร้างความขัดแย้ง ขึ้นมาอีกจากการแสดงความคิดเห็นตามกระบวนการประชาธิปไตย หากการแสดงออกดังกล่าว มีผลต่อความสงบสุขโดยรวม ก็จะถูกเชิญตัวมาชี้แจง คัดแยก ไปดูแล เพื่อสงบสติอารมณ์”(ครั้งที่ ๑ / ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการข่มขู่ที่ยังเคลื่อนไหวทางการเมือง ให้เกิดความเกรงกลัว ด้วยการสร้างข้อตกลงระหว่างคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กับกลุ่มที่ยังเคลื่อนไหวทางการเมืองในขณะนั้น ว่าการแสดงออกหรือแสดงความคิดเห็น แม้อ้างว่า เป็นสิทธิที่สามารถทำได้ในระบอบประชาธิปไตย แต่หากมีผลกระทบต่อส่วนร่วม มีผลต่อความสงบสุข บุคคลนั้นก็จะถูกเชิญตัวไปดูแล เพื่อสงบสติอารมณ์ ซึ่งในปี ๒๕๕๗ และ ๒๕๕๘ พบว่ามีนักการเมือง และกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง ถูกทหารเชิญตัวไปหลายราย

ตัวอย่างที่ ๔๑

“นิสิตนักศึกษากลุ่มสิทธิมนุษยชนถ้าท่านเคลื่อนไหววันนี้คงไม่ได้รับการแก้ไข และท่านต้องทำแบบนี้ไปอีกไม่รู้เท่าไรหรือเลือกเอาเองแล้วกันว่าจะทำอย่างไรถ้าท่านประท้วงไปเรื่อยๆท่านต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย”(ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการข่มขู่ นักศึกษา และนักสิทธิมนุษยชน ที่เคลื่อนไหวต่อต้านคสช. ว่าหากยังไม่หยุดเคลื่อนไหว จะถูกดำเนินการตามกฎหมาย คำว่า “ถ้าท่านประท้วงไปเรื่อยๆ ท่านต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย” เป็นการคาดโทษ หากยังไม่ยุติการเคลื่อนไหว คำว่า “เลือกเอาเองก็แล้วกัน” ไม่ได้เป็นการเสนอแนวทางให้เลือก แต่เป็นการกล่าวในเชิงประชดประชัน ว่าถ้าต้องการจะถูกดำเนินการตามกฎหมาย ก็คงเลือกที่จะเคลื่อนไหวประท้วงต่อไป

ตัวอย่างที่ ๔๒

“ทุกโรงงานทุกพื้นที่จะต้องไม่มีการระบายน้ำเสียหรือปล่อยควันพิษขึ้นสู่อากาศ ถ้าพบจะต้องถูกลงโทษบางพื้นที่ถ้าไม่แก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนดต้องโดนปิดโรงงาน”(ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

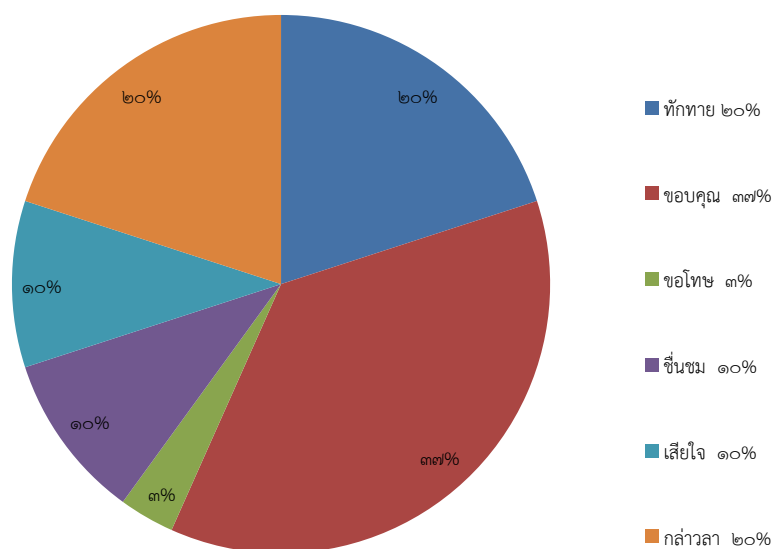
ตัวอย่างข้างต้น เป็นการข่มขู่ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม ให้เกรงกลัว โดยหวังผลให้มีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้น คำว่า “ถ้าไม่แก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนด ต้องโดนปิดโรงงาน” เป็นการคาดโทษ ว่าหากยังฝ่าฝืนคำสั่งห้ามด้วยการก่อกมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ก็จะต้องถูกลงโทษ และอาจถึงขั้นสั่งปิดโรงงาน

๔.๔ วจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก(expressive)

วจนกรรมกลุ่มนี้ เป็นการแสดงถ้อยคำที่บ่งบอกถึงอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของผู้พูด มีความแตกต่างจากวจนกรรมกลุ่มอื่นๆคือ ไม่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกิดการกระทำใดๆ และไม่ต้องการบอกสิ่งที่เป็นสาระสำคัญใดๆ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อบอกถึงความชอบ ไม่ชอบ และความรู้สึกของผู้พูดเท่านั้น

การศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ามีการกล่าววจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก ๖๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๖ โดยพบวจนกรรมแสดงความรู้สึกจำนวน ๖ วจนกรรมประกอบการทักทาย การขอบคุณ การขอโทษ การชื่นชม การเสียใจ การกล่าวลา ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ ๔.๔ แสดงความถี่ของวจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก

จากแผนภูมิต่างกัน แสดงให้เห็นว่า วจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย ๖ วจนกรรม เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การขอบคุณ พบ ๒๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๗ การทักทายพบ ๑๒ ครั้ง การกล่าวลา พบ ๑๒ ครั้งคิดเป็นร้อยละ ๒๐ การชื่นชม พบ ๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐ การเสียใจ พบ ๖ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐ การขอโทษ พบ ๒ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓ ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๔.๑ การขอบคุณ(thanking) หมายถึง การรู้สำนึกในบุญคุณ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติกล่าววจนกรรมการขอบคุณ เพื่อความรู้สึกที่ดีตอบแทนไปยังผู้ฟัง ที่ได้กระทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์ต่อผู้พูดหรือสังคมโดยรวม ซึ่งอาจเป็นการกล่าวคำว่าขอบคุณ หรืออาจมีคำกล่าวอื่นร่วมด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๔๑

“ผมขอขอบคุณข้าราชการ ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาพักผ่อนมาทำงานอย่างต่อเนื่องในห้วงวันหยุดที่ผ่านมา ทั้งนี้ ก็เพื่อเร่งจะเดินหน้าแก้ปัญหาต่างๆ ที่เป็นความเดือดร้อน และความคาดหวังของประชาชน” (ครั้งที่ ๘ / ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอบคุณข้าราชการ ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครทุกคน เรื่องการช่วยคสช.ทำงาน ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์เทศกาลเข้าพรรษา ปี ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ แต่ตำรวจ ทหารและอาสาสมัคร ไม่ได้หยุดเนื่องจากต้องดูแลความสงบเรียบร้อยในบางพื้นที่ ที่ยังต้องเฝ้าระวัง การกล่าวขอบคุณ เพื่อแสดงความรู้สึกว่าหัวหน้า คสช. เห็นถึงความเสียสละจากการกระทำของเจ้าหน้าที่

ตัวอย่างที่ ๔๔

“ขอบคุณในแรงใจ แรงสนับสนุนด้วยดีเสมอมา ซึ่งก็เป็นกำลังใจให้กับพวกเราทุกคน ผมขอให้กลับไปให้ท่านเป็นร้อยเท่าพันทวีก็แล้วกัน” (ครั้งที่ ๑๒ / ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอบคุณประชาชนที่แสดงออกถึงการสนับสนุนและให้กำลังใจ คสช. ซึ่งหัวหน้า คสช. ได้รับผ่านรูปแบบต่างๆ ซึ่งนอกจากคำว่า “ขอบคุณ” แล้ว หัวหน้า คสช.ยังใช้ถ้อยคำที่แสดงถึงการขอบคุณประชาชนเพิ่มเติมคือ การส่งกำลังใจกลับคืนไปให้กับผู้ฟัง “ร้อยเท่าพันทวี” เพื่อเป็นการแสดงน้ำใจตอบแทน ผู้ที่ให้การสนับสนุน คสช. มาโดยตลอด

ตัวอย่างที่ ๔๕

“ขอบพระคุณอีกครั้งในการตั้งใจในการรับฟังผม ผมอาจรบกวนเวลาท่านพอสมควร แต่ต้องการพูดให้พวกเราได้เข้าใจซึ่งกันและกันและแก้ปัญหาให้ได้โดยเร็ว”(ครั้งที่ ๘ / ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการขอบคุณประชาชน ที่รับฟังคำชี้แจงผ่านรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ซึ่งการออกอากาศรายการดังกล่าว ในช่วงเวลา ๒๐.๑๕ นาที ของทุกวันศุกร์ ถือเป็นเวลาที่ประชาชนควรได้ผ่อนคลายกับรายการบันเทิงต่างๆผ่านทีวี หรือ โทททัศน์ แต่ คสช.ยึดเอาเวลาดังกล่าว มาถ่ายทอดรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ทำให้ประชาชน ต้องใช้เวลาที่ควรพักผ่อน

มารับฟังปัญหาบ้านเมืองแทน การกล่าวขอบคุณ จึงเป็นการใช้ถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีในระหว่างหัวหน้า คสช.กับประชาชน

๔.๔.๒ วัจนกรรมการทักทาย(greeting) หมายถึง คำทักทาย การกล่าวต้อนรับ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ วัจนกรรมการทักทาย เป็นการกล่าววัจนกรรม ในช่วงเริ่มต้นของการสนทนา ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา กล่าวทักทายผู้ฟังในลักษณะต่างๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๔๖

“สวัสดีครับพี่น้องประชาชนคนไทยในทุกระดับ ทั้งในส่วนของข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ ทหาร ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และคนไทยอื่นๆ ทุกคน ทุกเหล่า ทุกกลุ่ม ที่ได้ช่วยกันร่วมมือกันในการขับเคลื่อนประเทศของเรา ร่วมกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ตั้งแต่วันที่ 22 พฤษภาคม 2557 เป็นต้นมา” (ครั้งที่ ๒ / ๖ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการทักทายประชาชน ก่อนเข้าสู่เนื้อหาของรายการ โดยหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะกล่าวทักทายผู้ฟังด้วยคำว่า “สวัสดีครับ” ซึ่งบางครั้งอาจมีการเอ่ยถึงกลุ่มที่ต้องการกล่าวทักทาย เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่เป็นทางการ เฉพาะเจาะจงมากยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้ที่ถูกกล่าวถึง รู้สึกว่ากำลังพูดกับตนเอง จึงจำเป็นต้องตั้งใจฟัง ดังเช่นในตัวอย่างข้างต้น ที่กล่าวทักทายทั้งข้าราชการ พลเรือน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เป็นต้น

ตัวอย่างที่ ๔๗

“สวัสดีครับพ่อแม่พี่น้องประชาชนคนไทยที่รักทุกท่านวันนี้มาพบกันอีกครั้งหนึ่งในทุกวันศุกร์” (ครั้งที่ ๕)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการทักทายประชาชน ที่เริ่มต้นด้วยคำว่า “สวัสดีครับ” เหมือนทุกครั้ง แต่ไม่ได้เอ่ยถึงกลุ่มใดๆ เหมือนในตัวอย่างที่ ๑ แต่เป็นการกล่าวทักทายสั้นๆถึง “พ่อแม่พี่น้องประชาชนคนไทยที่รักทุกท่าน” อย่างไรก็ตาม การกล่าวทักทายผู้ฟัง โดยใช้คำสรรพนามที่เปรียบเสมือนญาตินั้น สร้างความรู้สึกใกล้ชิด เป็นกันเองกับผู้ฟังมากขึ้น

ตัวอย่างที่ ๔๘

“สวัสดีครับ พ่อแม่พี่น้องประชาชนชาวไทยที่รักทุกท่านในช่วงที่ผ่านมาหวังว่าทุกท่านคงได้มีโอกาสไปพักผ่อน เข้าวัดทำบุญ เดินทางท่องเที่ยวและมีความสุข ในห้วงวันหยุดเทศกาลที่ผ่านมา” (ครั้งที่ ๘ /๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการทักทายประชาชน ก่อนเข้าเนื้อหารายการ ในตัวอย่างนั้นนอกจากกล่าวคำว่าสวัสดีแล้ว หัวหน้า คสช.ยังเอ่ยถามความเป็นไปในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งเป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ ในเทศกาลวันเข้าพรรษา ด้วย ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงมิตรไมตรีและเป็นธรรมเนียมในการในการแสดงออกถึงความห่วงใยและปรารถนาดีต่อกัน และเพื่อไม่ให้เกิดการกล่าวสวัสดี เป็นถ้อยคำที่ห้วนและสั้นจนเกินไป

๔.๔.๓ วัจนกรรมกรกล่าวลา (expressing farewell) หมายถึง การจากลา, ลา ก่อน ในที่นี้ หมายความว่าถึง ถ้อยคำที่ใช้กล่าวในช่วงท้ายของการพูด ซึ่งอาจเป็นถ้อยคำแบบสรุปความ การกล่าวด้วยถ้อยคำกินใจ จบด้วยคำสุภาพิต พึงเพย หรือจบด้วยการกล่าวขอบคุณและสวัสดี เป็นต้น ซึ่งในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่าหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ใช้วิธีการกล่าวคำว่า “ขอบคุณและสวัสดี” ในทุกครั้งที่กล่าวอำลา หรืออาจจะมีการกล่าวคำอวยพร ร่วมด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๔๙

“พบกันใหม่ในสัปดาห์หน้า ขอบคุณ สวัสดี”(ครั้งที่ ๘ /๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวอำลาประชาชนที่ฟังรายการ โดยทิ้งท้ายว่า จะยังคงพบกันใหม่ในสัปดาห์หน้า เป็นรูปแบบหนึ่งของหลักการกล่าวคำอำลาโดยทั่วไป ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังที่พบกันเป็นประจำในทุกสัปดาห์

ตัวอย่างที่ ๕๐

“ขอให้มีความสุขทุกท่านขอบคุณสวัสดี”(ครั้งที่ ๔ / ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวอำลาประชาชนที่ฟังรายการ ด้วยการกล่าวอวยพร คำว่า “ขอให้มีความสุขทุกท่าน” เป็นการกล่าวคำอำลา ตามธรรมเนียมปกติทั่วไป ที่มักจะแสดงความปรารถนาดีในช่วงท้าย ก่อนลาจากกัน

ตัวอย่างที่ ๕๑

“ขอให้มีความสุขและปลอดภัยในการเดินทางขอบพระคุณครับ สวัสดีครับ”(ครั้งที่ ๖ / ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวอำลาประชาชนผู้ฟังรายการ ด้วยการกล่าวอวยพร “ให้มีความสุข” เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ ๕๐ แต่มีการกล่าวคำว่า “ขอให้ปลอดภัยในการเดินทาง” เพิ่มเข้ามา เนื่องจากเป็นวันสุคติศัปดาห์ที่มีวันหยุดชดเชยเข้าพรรษา

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า ในการกล่าวคำอำลาของหัวหน้า คสช. จะกล่าวคำว่า ขอบคุณ เสมอ ซึ่งอาจตีความการกล่าวคำว่า “ขอบคุณ และ สวัสดี” ในทำรายการทุกครั้งว่าเป็นวัจนกรรมการอำลา ที่มีเจตนาในการลดความแข็งกร้าวของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่เป็นทหาร โดยมุ่งที่จะแสดงออกถึงความอ่อนน้อม เป็นมิตรกับประชาชน

๔.๔.๔ วัจนกรรมการชื่นชม(complimenting) หมายถึง การพูดสรรเสริญ ชมเชย ยกยอ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติกล่าววัจนกรรมการชม เพื่อแสดงความรู้สึกที่ดีและยกย่องต่อการกระทำของบุคคล หรือกลุ่มบุคคลใดในอดีต ที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างแก่สังคมได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๕๒

“ทหารบอกไปแล้ว ว่าไม่ต้องสั่ง ถ้าตรงไหนท่วมให้ไปได้เลย งบประมาณเบิกทีหลัง ออกทุนไปประสานผู้ว่าราชการจังหวัดของงบประมาณเพิ่มเติมเบี้ยเลี้ยงเท่านั้นเองที่จะให้ทหาร ค่าน้ำมันไม่มี ค่าจ้างไปทำไมให้ที่ผ่านมาก็เป็นไปด้วยความเรียบร้อย” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการชื่นชมกำลังพลของกองทัพ ที่อดทนช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยในหลายพื้นที่ของประเทศ ทั้งที่มีอุปสรรคในการทำงาน และไม่มียงบประมาณสนับสนุน กระทั่งค่าน้ำมันสำหรับยานพาหนะในการลงพื้นที่ ก็ต้องสำรองจ่ายไปก่อน และนำไปเบิกราชการในภายหลัง ส่วนของเบียดเบียนผู้ปฏิบัติงาน ที่นอกเหนือจากงานประจำ ทางกองทัพก็ไม่มีให้ แต่ละหน่วยต้องไปขอสนับสนุนจากทางจังหวัด แต่ผลงานของทหาร ที่ผ่านมาในการลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือ ดูแลประชาชน ก็เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ตัวอย่างที่ ๕๑

“กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการสร้างมาตรการกำหนดให้ผู้บริหาร พนักงาน ลูกจ้าง ปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล จริยธรรม และนำหลักการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส มาใช้ในการทำงาน ซึ่งถือเป็นแนวปฏิบัติที่ดี ส่งเสริมความโปร่งใสในการทำงานของภาครัฐ ซึ่งหากทุกกระทรวง ทุกส่วนราชการมุ่งมั่นในเรื่องนี้ จะเป็นรากฐานที่ดีต่อข้าราชการไทยต่อไป”(ครั้งที่ ๕ / ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการชื่นชมการทำงานของบุคลากรในกระทรวงพาณิชย์ ที่ พลเอกฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ในขณะนั้น ได้ประกาศยุทธศาสตร์การทำงานของกระทรวง โดยยึดหลักความเป็นธรรม ทำงานเชิงรุก บูรณาการการทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ และมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใส ซึ่งหัวหน้า คสช. ชื่นชมว่าเป็นการริเริ่มในสิ่งที่ดี และเป็นแนวทางขับเคลื่อนการทำงานที่โปร่งใส สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติให้กับหน่วยงานอื่นต่อไปในอนาคต เป็นการชื่นชม เพื่อให้เป็นแบบอย่าง แก่หน่วยงานอื่นๆ ดังถ้อยคำว่า “หากทุกกระทรวง ทุกส่วนราชการมุ่งมั่นในเรื่องนี้ จะเป็นรากฐานที่ดีต่อข้าราชการไทยต่อไป”

ตัวอย่างที่ ๕๔

“วันนี้ผมชื่นใจ แทน คสช. ทุกคน ชื่นใจแทนคนไทยทุกคน ชื่นใจแทนข้าราชการพลเรือนทหาร ตำรวจ ที่ร่วมมือกันทำหน้าที่(ครั้งที่ ๑๐ / ๑ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการชื่นชมทุกฝ่ายในสังคม ทั้งข้าราชการพลเรือน ทหาร ตำรวจ ประชาชน ที่ให้ความร่วมมือกับ คสช. เพื่อให้การแก้ปัญหาหารบรื่น ซึ่งการกล่าวชื่นชม นอกจากเป็นการถ่ายทอดความรู้สึกพึงพอใจของหัวหน้า คสช.แล้ว ยังสร้างความรู้สึกที่ดีแก่ผู้ฟัง เพื่อให้เกิดความรู้สึกในทางบวก ว่า ประเทศเต็มไปภาพของความขัดแย้งมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ขณะนี้ มีภาพของความร่วมมือร่วมใจ และความสามัคคี เกิดขึ้น

๔.๔.๕ การแสดงความเสียใจ (expressing condolences) หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกเสียใจ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้กล่าววาทกรรมแสดงความเสียใจ เมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์ร้าย ที่ส่งผลต่อความสูญเสียของบุคคลอื่น เพื่อแสดงออกว่ามีความรู้สึกสูญเสีย เสียใจ หรือร่วมเป็นกำลังใจ ให้กับผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์นั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๕๕

“สำหรับกรณี เครื่องบินของสายการบิน มาเลเซียแอร์ไลน์ และสายการบินทรานส์เอเชีย ของไต้หวันประสบเหตุในสัปดาห์ที่ผ่านมา ในนามของประชาชนชาวไทยขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้งของครอบครัวผู้เสียชีวิตและผู้บาดเจ็บทั้งลูกเรือและผู้โดยสารของประเทศต่างๆ ทุกท่าน” (ครั้งที่ ๘/ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความเสียใจ ต่ออุบัติเหตุของสายการบิน 2 ประเทศ คือ สายการบินมาเลเซียแอร์ไลน์ ที่ประสบอุบัติเหตุตกที่ใกล้ชายแดนยูเครน รัสเซีย เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และสายการบินทรานส์เอเชียของไต้หวัน ประสบเหตุตกในย่านชุมชนของไต้หวัน เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ทั้ง ๒ เหตุการณ์ มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก ดังนั้นในฐานะผู้นำไทยในขณะนั้น หัวหน้าคสช. ได้กล่าวแทนคนไทยทั้งประเทศ เพื่อแสดงความรู้สึกให้มิตรประเทศทราบว่า ไทยมีความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่างที่ ๕๖

“สำหรับเหตุการณ์อาครถล่มที่ปทุมธานีในเมื่อไม่กี่วันมานี้ ต้องขอแสดงความเสียใจกับครอบครัวผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตด้วย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ได้ติดตามสถานการณ์ตั้งแต่แรก และสั่งให้หน่วยงานเข้าให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มที่และต่อเนื่อง” (ครั้งที่ ๑๒ / ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความเสียใจต่อครอบครัวผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต จากเหตุอาครถล่มที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างที่ คลองหก อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี พังถล่มลงกลางดึกของคืนวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ มีผู้บาดเจ็บจำนวนหลายราย และมีผู้เสียชีวิต ๒ ราย ติดอยู่ภายใต้ซากอาคร เป็นคนงาน แม่และลูก ทั้งนี้หัวหน้าคสช. ได้แสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และแจ้งให้ทราบว่ามีคำสั่งการในเรื่องการช่วยเหลือแล้ว

ตัวอย่างที่ ๕๗

“ในสัปดาห์ที่ผ่านมาก็มีเรื่องที่น่าเสียใจ น่าสะเทือนใจเป็นอย่างยิ่ง เรื่องที่เกิดขึ้นกับประชาชนผู้บริสุทธิ์ ที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรงในสังคม ขณะเดินทางโดยสารรถไฟ ในเรื่องนี้ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า กระบวนการยุติธรรมจะเร่งดำเนินการกับผู้กระทำความผิดโดยเร็ว”(ครั้งที่ ๗ / ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการแสดงความเสียใจ ต่อเหตุการณ์ลูกจ้างการรถไฟแห่งประเทศไทย ที่ทำงานเป็นเจ้าหน้าที่บริการ บนรถนอนปรับอากาศสายใต้ เส้นทางนครศรีธรรมราช-กรุงเทพมหานคร ก่อเหตุฆาตกรรมเด็กหญิงวัย ๑๑ ปี บนขบวนรถ แล้วทิ้งศพลงทางหน้าต่าง เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เหตุการณ์ดังกล่าว เป็นคดีสลดเหตุการณ์หนึ่งที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๕๗ และหัวหน้าคสช. ได้กล่าวแสดงความเสียใจต่อเหตุการณ์ที่ไม่ควรเกิดขึ้น ซึ่งเหตุการณ์เดียวกันนี้ยังทำให้หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ กล่าวต่อว่า และออกคำสั่ง ในการกล่าวเนื้อความที่ต่อเนื่องจากนี้ด้วย

๔.๔.๖ วัจนกรรมการขอโทษ (apologizing) หมายถึง การกล่าวคำที่แสดงถึงเจตนาในการขอโทษ หรือการยอมรับผิด ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ปราบกวัจนกรรมการขอโทษ ๒ ครั้ง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ ๕๘

“การจัดระเบียบต่างๆมีความจำเป็น ต้องขออภัยทุกภาคส่วนไว้ด้วย” (ครั้งที่ ๕ / ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวขอโทษต่อประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการจัดระเบียบสังคมของ คสช. โดยหัวหน้า คสช.ได้กล่าวคำว่า “ต้องขออภัยทุกภาคส่วน” เป็นการแสดงถึงเจตนาในการรับว่าการกระทำของ คสช.อาจส่งผลให้ประชาชนบางกลุ่ม แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการขอโทษ ที่ต่อเนื่องจากวัจนกรรมการยืนยัน ว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความจำเป็น

ตัวอย่างที่ ๕๙

“สิ่งที่ผมอยากจะเรียนต่อไปคือหลายๆคนอาจจะเกิด โกรธเคืองผมอยู่บ้าง ต้องขอโทษด้วย หากคำตอบใดๆที่ผ่านมามีทำร้ายความรู้สึกของคนบางกลุ่มบางพวกโดยไม่ตั้งใจ ผมจำเป็นต้องหยุดเลือดที่ไหลอยู่ให้ได้ก่อนบางอย่างอาจจะพูดแรงไปบ้างพูดเบาไปบ้างเพราะทุกฝายนั้นเชื่อมั่นในความคิดของตนเองผมต้องทำให้ทุกคนสงบลงบางคนก็บอกว่าทำไมไม่ได้ว่าทางนั้น ทางนี้สรุปว่า ผมจำเป็นต้องว่าทุกคนให้สงบลง แล้วนำกฎหมายมาแก้ไข” (ครั้งที่ ๑๑ / ๘ สิงหาคม ๒๕๕๗)

ตัวอย่างข้างต้น เป็นการกล่าวขอโทษ ต่อประชาชนบางกลุ่ม เรื่องการกระทำ และคำพูดของหัวหน้า คสช.ที่อาจกระทบต่อความรู้สึก และก่อให้เกิดความไม่พอใจ โดยหัวหน้า คสช. ใช้คำว่า “ต้องขอโทษด้วย” อย่างไรก็ตามเป็นการกล่าวขอโทษในลักษณะเดียวกับตัวอย่างที่ ๕๘ กล่าวคือ เป็นการกล่าวต่อเนื่อง กับการกล่าววัจนกรรมการยืนยัน ว่าการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อ นั้น เป็นสิ่งจำเป็น

จากการศึกษาการใช้วัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ทำให้ทราบถึงกลุ่มวัจนกรรมที่พลเอกประยุทธ์ ใช้ในการสื่อสารกับประชาชน ในช่วงแรกของการเข้ามามีการบริหารประเทศ ภายหลังจากการปฏิวัติรัฐประหาร ในนามของ คสช. ซึ่งวัจนกรรมที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย ๔ กลุ่มวัจนกรรม คือ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ วัจนกรรมกลุ่มผูกมัด และวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก ซึ่งวัจนกรรม

แต่ละกลุ่ม ยังพบว่ามีความถี่ที่แตกต่างกันไป และยังมีความน่าสนใจของวัจนกรรมที่พบในแต่ละกลุ่มวัจนกรรม ดังผลการศึกษาที่แสดงข้างต้น

บทที่ ๕

สรุปและอภิปรายผลการศึกษา

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องวัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้วัจนกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อตอบคำถามว่า ในรายการมีการกล่าวถึงเนื้อหาประเภทใดบ้าง และพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้วัจนกรรมใดบ้าง และใช้วัจนกรรมใดมากที่สุด โดยผู้ศึกษาได้เก็บข้อมูลจากคำพูดของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ เฉพาะช่วงระหว่างวันที่ ๓๐ พฤษภาคม – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ซึ่งพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และผู้บัญชาการทหารบก ซึ่งถือเป็นช่วงแรกในการเข้าควบคุมอำนาจการบริหารประเทศ รวมทั้งสิ้น ๑๒ ตอน นำมาถอดเป็นถ้อยคำได้จำนวนทั้งสิ้น ๘๒,๔๐๘ คำ ในการวิเคราะห์ประเภทของเนื้อหา ผู้ศึกษาได้กำหนดนิยามของเนื้อหากลุ่มต่างๆ และกำหนดคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับนิยามที่กำหนดในแต่ละกลุ่มเนื้อหา รวมทั้งพิจารณาจากเนื้อหาโดยรวม เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาแบ่งกลุ่มเนื้อหา ส่วนการวิเคราะห์วัจนกรรม ผู้ศึกษาได้ใช้ทฤษฎีวัจนกรรมของ จอห์น อาร์ เซิร์ล ซึ่งแบ่งกลุ่มวัจนกรรมออกเป็น ๕ กลุ่ม ประกอบด้วย วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว วัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ วัจนกรรมกลุ่มผูกมัด วัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก และวัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ เป็นกรอบในการศึกษาวิเคราะห์

ผลการศึกษาแยกออกเป็น ๒ ส่วน ส่วนแรกคือ เนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ และส่วนที่สอง วัจนกรรมที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ โดยสามารถอธิบายเนื้อหาและวัจนกรรมที่ปรากฏในรายการ ดังนี้

๑. เนื้อหาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

การศึกษาเนื้อหารายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่ามีทั้งสิ้นจำนวน ๗ กลุ่มเนื้อหา เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้ อันดับที่ ๑ เนื้อหาด้านการเมืองการปกครอง อันดับที่ ๒ เนื้อหาด้านเศรษฐกิจ อันดับที่ ๓ เนื้อหาด้านการต่างประเทศอันดับที่ ๔ เนื้อหาด้านการพัฒนา

คุณภาพชีวิต อันดับที่ ๕ เน้นหาด้านการดูแลปัญหาอาชญากรรมอันดับที่ ๖ เน้นหาด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรมและอันดับที่ ๗ เน้นหาด้านการดูแลสุขภาพธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และผลการศึกษาในแต่ละกลุ่มเนื้อหาพบว่ามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑.๑ เน้นหาด้านการเมืองการปกครอง พบ ๑๔๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาหาย่อยได้ ๑๑ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ประเด็นเรื่องเหตุการณ์ยึดอำนาจ และการใช้กฎหมายพิเศษ พบ ๓๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูประบอบราชการและการโยกย้ายในวงราชการ พบ ๒๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูปการเมือง พบ ๒๒ ครั้ง ประเด็นเรื่องการแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน พบ ๒๐ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดระเบียบสื่อสารมวลชน พบ ๑๐ ครั้ง ประเด็นเรื่องปัญหาแรงงานเถื่อน พบ ๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการสร้างจิตสำนึก สร้างวินัยคนในชาติ พบ ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น พบ ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดทำงบประมาณรายจ่าย พบ ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม พบ ๔ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพัฒนาอาวุธยุทธโศปกรณ์ พบ ๓ ครั้ง

๑.๒ เน้นหาด้านเศรษฐกิจ พบ ๗๑ ครั้ง แบ่งเป็น ๗ ประเด็นเนื้อหาหาย่อย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ตามลำดับดังนี้ ประเด็นเรื่องการค้าเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร พบ ๑๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการผลิตและการลงทุน พบ ๑๘ ครั้ง ประเด็นเรื่องการค้าเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ พบ ๑๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการค้านำเข้า-ส่งออก พบ ๖ ครั้ง ประเด็นเรื่องการค้าท่องเที่ยว พบ ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพลังงาน พบ ๕ ครั้ง ประเด็นเรื่องการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พบ ๔ ครั้ง

๑.๓ เน้นหาด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต พบ ๔๖ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาหาย่อย ๕ ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ประเด็นเรื่องปากท้องประชาชน พบ ๒๒ ครั้ง ประเด็นเรื่องดูแลสุขภาพ พบ ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่องสื่อสารโทรคมนาคม พบ ๗ ครั้ง ประเด็นเรื่องการจัดระเบียบสังคม พบ ๕ ครั้ง และประเด็นเรื่องการพัฒนาาระบบสาธารณสุขูปโภค พบ ๕ ครั้ง

๑.๔ เน้นหาด้านการต่างประเทศ พบ ๓๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาหาย่อย ๓ ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ประเด็นการชี้แจงสร้างความเชื่อมั่นกับนานาประเทศ พบ ๒๒

ครั้ง ประเด็นการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน พบ ๕ ครั้ง และประเด็นการแสดงไมตรีจิต
ต่อนานาประเทศ พบ ๔ ครั้ง

๑.๕ เนื้อหาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม พบ ๑๕ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหา
ย่อย ๓ ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นเรื่องการศึกษา พบ ๑๐ ครั้ง ประเด็น
เรื่องศาสนา พบ ๖ ครั้ง ประเด็นศิลปวัฒนธรรม ๓ ครั้ง

๑.๖ เนื้อหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบ ๑๑ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหา
ย่อย ๒ ประเด็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การจัดการมลภาวะ พบ ๗ ครั้ง การอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ พบ ๔ ครั้ง

๑.๗ เนื้อหาด้านอาชญากรรม พบ ๑๑ ครั้ง แบ่งเป็นประเด็นเนื้อหาย่อย ๓ ประเด็น
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ประเด็นการกวาดล้างอาชญากรรม พบ ๖ ครั้ง ประเด็นการ
จับกุมบ่อนการพนัน ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมาย พบ ๓ ครั้ง ประเด็นอุบัติเหตุและฆาตกรรม พบ ๒
ครั้ง

๒. วิจารณ์กรรณในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ

การศึกษาวิจารณ์กรรณในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ปรากฏวิจารณ์ทั้งสิ้น ๔
กลุ่มวิจารณ์ ที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ใช้สื่อสารกับประชาชนผ่านรายการ เรียงลำดับจาก
มากไปหาน้อยดังนี้ วิจารณ์กลุ่มบอกกล่าว วิจารณ์กลุ่มชี้หน้า วิจารณ์กลุ่มผูกมัด และวิ
นกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก โดยไม่ปรากฏวิจารณ์กลุ่มแถลงการณ์ วิจารณ์ที่พบมากที่สุด
คือกลุ่มบอกกล่าว พบ ๕๓๕ ครั้ง และวิจารณ์ที่พบน้อยที่สุด คือ กลุ่มแสดงความรู้สึก พบ ๖๐
ครั้ง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

๒.๑ วิจารณ์กลุ่มบอกกล่าว พบ ๕๓๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๒๔ โดยวิจารณ์กลุ่ม
บอกกล่าวที่ปรากฏในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย การรายงาน ๒๘๗ ครั้ง การ
ยืนยัน ๑๓๔ ครั้ง การต่อว่า ๔๕ ครั้ง การคาดการณ์ ๘ ครั้ง การสรุป ๖ ครั้ง และการโอ้อวด ๕
ครั้ง

๒.๒ วัจนกรรมกลุ่มชี้หน้า พบ ๑๖๔ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๕ โดยวัจนกรรมกลุ่มชี้หน้าที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย การเสนอแนะ ๘๘ ครั้ง การขอร้อง ๓๖ ครั้ง การเตือน ๓๐ ครั้ง และการออกคำสั่ง ๒๐ ครั้ง

๒.๓ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว พบ ๑๒๕ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕ โดยวัจนกรรมกลุ่มผูกมัดที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย การแสดงความตั้งใจ ๕๗ ครั้ง การสัญญา ๓๑ ครั้ง การรับรอง ๒๓ ครั้ง การข่มขู่ ๑๘ ครั้ง

๒.๔ วัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก พบ ๖๐ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๖ โดยวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ประกอบด้วย การขอบคุณ ๒๒ ครั้ง การทักทาย ๑๒ ครั้ง การกล่าวลา ๑๒ ครั้ง การชื่นชม ๖ ครั้ง การแสดงความเสียใจ ๖ ครั้ง การขอโทษ ๒ ครั้ง

การอภิปรายผลการศึกษา

๑. ผลการศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ปรากฏเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครองมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานการศึกษาข้อที่ ๑ ทั้งนี้การที่หัวหน้า คสช. ให้ความสำคัญกับการกล่าวถึงเนื้อหาการเมืองการปกครองมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า ในปีพ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทย อยู่ในสถานการณ์ของความไม่สงบ สังคมเกิดความขัดแย้ง แยกแยะ อันเนื่องมาจากความคิดเห็นที่แตกต่างกันในทางการเมือง และมีการแบ่งกลุ่มแบ่งฝ่าย ซึ่งคสช. ได้ประกาศเจตนารมณ์ชัดเจนในการทำรัฐประหารว่า เพื่อต้องการยุติความขัดแย้งของคนในชาติ และเร่งสร้างควาสงบสุขให้เกิดขึ้นในบ้านเมือง ดังนั้น ปัญหาเรื่องการเมืองการปกครอง จึงถูกให้ความสำคัญ ในการสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนมากที่สุด ขณะเดียวกันการกล่าวถึงเนื้อหาการเมืองการปกครอง ยังพบว่ามีประเด็นย่อยที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุด คือ ประเด็นเรื่องเหตุผลการยึดอำนาจ และการใช้กฎหมายพิเศษ เนื้อหาโดยรวมของประเด็นนี้คือ เพื่อทำความเข้าใจกับประชาชน ถึงเหตุผลของ คสช. ในการทำรัฐประหาร ว่าเกิดจากปัจจัยหลักๆ ๔ ข้อ ประกอบด้วย เหตุผลเพื่อดูแลประชาชน เพื่อให้บ้านเมืองดีขึ้น เพื่อลดความขัดแย้งในชาติ และเพื่อปกป้องสถาบัน เนื่องจากการทำรัฐประหารนั้น ถูกวิจารณ์ทั้งจากภายในและ

ภายนอกประเทศ ในเรื่องของความเป็นเผด็จการทหาร ดังนั้น คสช.จึงต้องใช้พื้นที่ของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อสร้างความเชื่อให้กับประชาชนให้ได้ว่า การทำรัฐประหารครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำให้ประเทศไทยมีความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์แท้จริง เพื่อยืนยันว่า คสช.มีเป้าหมายในการสนับสนุนประชาธิปไตย ไม่ใช่เผด็จการ ขณะเดียวกัน ในบริบทของความขัดแย้งยังมีกลุ่มที่เคลื่อนไหวสร้างความเข้าใจผิดให้กับสังคม ด้วยการละเมิดและให้ร้ายสถาบันเบื้องสูง ทำให้ คสช.ต้องเร่งทำความเข้าใจต่อสังคม และปรามกลุ่มที่กระทำการละเมิดเบื้องสูง ส่วนเนื้อหาอื่น ๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการต่างประเทศ ด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งด้านปัญหาอาชญากรรม ก็เป็นสิ่งที่ คสช.ได้กล่าวถึงในรายการ ตามลำดับความสำคัญ เช่นเดียวกัน

๒. ผลการศึกษาเกี่ยวกับวัจนกรรมในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าวมากที่สุด สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ ๒ ซึ่งเหตุผลที่ คสช.สื่อสารกับประชาชนด้วยวัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว มากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะว่า คสช.ต้องการสร้างการยอมรับ ด้วยการแสดงให้เห็นถึงผลการทำงาน และความคืบหน้าในการปฏิบัติตามแผนงานต่างๆ และพยายามสร้างความเข้าใจกับประชาชนเพื่อให้เห็นถึงความจำเป็นในการยึดอำนาจการปกครอง โดยพบด้วยว่าในกลุ่มบอกกล่าว จะใช้วัจนกรรมการรายงานเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการรายงานความก้าวหน้าการปฏิบัติงาน และลำดับขั้นตอนการทำงานของ คสช. ทั้งนี้เนื่องจากการทำรัฐประหารของ คสช.มีภารกิจเร่งด่วนเพื่อแก้ปัญหาที่สะสมอยู่ในสังคมไทยขณะนั้น จึงได้มีการจำแนกปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น และลำดับขั้นตอนในการแก้ปัญหา แล้วนำมารายงานให้ประชาชนได้รับทราบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ การกระทำดังกล่าวทำให้เห็นภาพของ คสช.เป็นกลุ่มนายทหาร ที่เข้ามามาสะสางปัญหาของชาติ ชัดเจนขึ้น ไม่ว่าจะปัญหาการทุจริตในวงราชการ ปัญหากลุ่มผู้มีอิทธิพลที่เรียกรับผลประโยชน์ในภาคส่วนต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่ถูกเอาเปรียบ การเร่งสร้างค่านิยมใหม่ในสังคม ปลุกฝังวัฒนธรรมไทย และอื่นๆอีกมากที่หัวหน้า คสช.ได้นำมารายงานในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ส่วนวัจนกรรมที่พบในลำดับรองลงมา ได้แก่ วัจนกรรมการยืนยัน ที่เป็นวัจนกรรมในกลุ่มบอกกล่าวเช่นเดียวกัน ส่วนใหญ่เป็นการยืนยันถึงความจำเป็นในการปฏิบัติต่างๆของ คสช. เช่น การใช้กฎหมายพิเศษ การโยกย้ายข้าราชการ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้กับคสช. ในการทำรัฐประหาร ส่วนวัจนกรรมที่พบ

มากเป็นลำดับ ๓ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่าเป็นวัจนกรรมการเสนอแนะ ซึ่งเป็นวัจนกรรมในกลุ่มชี้แนะ โดยวัจนกรรมการเสนอแนะ ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นลักษณะของการเสนอแนะเพื่อให้ประชาชนมีทางเลือกมากขึ้น ในเรื่องการดำรงชีพ อาทิ การเพิ่มรายได้ การลดปัญหาหนี้สิน นอกจากนี้ยังเสนอแนะให้ประชาชนร่วมมือกับคสช. เพื่อยุติปัญหาความขัดแย้งของคนในชาติ ซึ่งแม้วัจนกรรมนี้จะอยู่ในวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ แต่เป็นการชี้แนะที่มีพลังอ่อน เนื่องจากไม่ใช่การบังคับ แต่เป็นการเสนอทางเลือกแบบมีเงื่อนไข ว่าหากต้องการสิ่งที่ดีกว่า ก็ให้ทำตามข้อเสนอของ คสช. เช่น

“วันนี้หากเราต้องการขจัดระบอบที่ไม่ดีให้ยั่งยืนต้องมาช่วยกัน” หรือ

“ถ้ารวมกลุ่มกันให้ได้ จักรระบบการขนส่งเองทั้งในพื้นที่นอกพื้นที่ เปิดตลาดเอง ใครก็มากำหนดราคาต่ำท่านไม่ได้”

การศึกษาเกี่ยวกับวัจนกรรมพบว่า มีวัจนกรรมหลายอย่าง ถูกนำมาใช้ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อสร้างการยอมรับทางการเมือง เช่น การสร้างความไว้วางใจด้วยการรายงานความคืบหน้าในภารกิจต่างๆของ คสช. และแผนงานที่จะทำเพื่อให้สังคมดีขึ้น การสร้างความหวังให้ประชาชน ด้วยการแสดงความตั้งใจ ทำในสิ่งที่ทำให้บ้านเมืองดีกว่าที่เป็นอยู่ เช่น การช่วยเหลือประชาชนผู้มีรายได้น้อยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การแสดงความตั้งใจแก้ปัญหาความขัดแย้งในสังคม

การเลือกใช้วัจนกรรมของหัวหน้าคสช. ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ยังพบว่าเป็นการเลือกใช้วัจนกรรมที่ไม่แสดงถึงความแข็งกร้าว โดยพบว่าวัจนกรรมส่วนใหญ่ในรายการ เป็นการบอกกล่าวเรื่องการทำงานของ คสช. โดยใช้วัจนกรรมการรายงานและการยืนยันเป็นส่วนใหญ่ คือพบ ๒๘๑ ครั้ง และ ๑๓๔ ครั้ง ตามลำดับ ขณะที่วัจนกรรมซึ่งพบว่ามีการใช้ถี่เป็นลำดับที่สามคือวัจนกรรมการเสนอแนะ ซึ่งอยู่ในกลุ่มชี้แนะ นอกจากนี้ยังพบด้วยว่าวัจนกรรมกลุ่มชี้แนะ ที่หัวหน้า คสช. ใช้เป็นลำดับรองลงมาจากวัจนกรรมการเสนอแนะ คือวัจนกรรมการขอร้อง ซึ่งมักพบคำว่า ขอร้อง, กรุณา, ช่วยกัน, ขอความร่วมมือ, ขอเถอะครับ ในการศึกษาพบด้วยว่า วัจนกรรมการขอร้อง ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีลักษณะของการพูดที่ใช้กลยุทธ์ความสุภาพ ตามทฤษฎีความสุภาพ ของบราวน์และเลอวินสัน เช่น

“วันนี้บ้านเมืองของเรานั้นอยู่ในห้วงเวลาไม่ปกติมีความจำเป็นต้องขอร้องให้ลดการนำเสนอข่าวที่จะเพิ่มหรือขยายความขัดแย้ง รวมทั้งข่าวที่ยังไม่ได้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง”

คำว่า “ขอร้องให้ลด” ตามที่ขีดเส้นใต้ไว้ เป็นหนึ่งในแนวคิดที่เกี่ยวกับ ทฤษฎีความสุภาพของบราวน์และเลอวินสัน ในเรื่องของกลยุทธ์ความสุภาพเชิงลบ (Negative politeness strategy) โดยผู้ศึกษาพบคำว่า “ลด” ซึ่งเข้าข่ายในเรื่องการลดขนาดความรบกวน กล่าวคือ เมื่อมีการเอ่ยขอร้อง หัวหน้าคสช. ไม่ได้ขอร้องให้เลิกการนำเสนอข่าว หรือเลิกนำเสนอสิ่งที่จะเพิ่มความขัดแย้ง เพราะการนำเสนอของสื่อยังต้องมีต่อไป เพียงแต่ขอร้องให้ลดการนำเสนอลง เนื่องจากสถานการณ์ของประเทศในขณะนั้นอยู่ในภาวะไม่ปกติ

ผลการศึกษายังพบว่า นอกจากหัวหน้าคสช. จะพยายามใช้การสื่อสารที่แสดงออกถึงความสุภาพกับประชาชนผู้ฟังรายการแล้ว ยังเล็งที่จะกล่าวถ้อยคำที่แสดงออกถึงความแข็งกร้าว ข่มขู่หรือบังคับ โดยในจำนวนวัจนกรรมทั้งหมด ๔ กลุ่ม รวม ๘๘๘ วัจนกรรม พบว่ามีวัจนกรรมการออกคำสั่งเพียง ๒๐ ครั้ง และวัจนกรรมการข่มขู่ ๑๘ ครั้ง โดยจะเลือกใช้เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องแสดงอำนาจ และความเด็ดขาด ในบางกรณี เช่น

“ขอห้ามไว้ตรงนี้ว่า ห้ามการจัดงานลักษณะเช่นนี้อีก เช่นการจัดการพูดคุยทางการเมือง รับประทานอาหาร ระดมทุน ไม่ว่าจะไปช่วยเหลือใครสิ่งนี้ยังไม่ถึงเวลา”

ข้อความดังกล่าวข้างต้นนี้ หัวหน้าคสช. กล่าวเมื่อต้องการสั่งห้ามไม่ให้กลุ่มการเมืองจัดการพบปะพูดคุย หรือรวมตัวกัน เนื่องจากคสช. ต้องการสลายขั้วทางการเมือง จึงไม่ต้องการให้เกิดการรวมกลุ่ม เพื่อปลุกปั่น สร้างกระแสใดๆ ขึ้นอีก

“ทุกโรงงานทุกพื้นที่จะต้องไม่มีการระบายน้ำเสีย หรือปล่อยควันพิษขึ้นสู่อากาศ ถ้าพบจะต้องถูกลงโทษ บางพื้นที่ถ้าไม่แก้ไขตามระยะเวลาที่กำหนดต้องโดนปิดโรงงาน”

ข้อความดังกล่าวข้างต้น หัวหน้า คสช. กล่าวเมื่อต้องการข่มขู่ผู้ประกอบการ โรงงาน ให้ตระหนักถึงการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หากไม่ทำตาม จะมีโทษคือปิดโรงงาน

อาจกล่าวได้ว่า ลักษณะของวาระกรรมส่วนใหญ่ ที่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความรู้สึที่ดีให้กับประชาชน เพื่อให้เข้าใจเจตนาของคสช.ที่มีต่อบ้านเมือง และประชาชน โดยส่วนใหญ่ที่มุ่งรายงานความเป็นไป และชี้แนะแนวทางที่จะทำให้ชีวิตความเป็นอยู่และสภาพของสังคมโดยรวมดีขึ้น

๑. วาระกรรมที่พบน้อย และไม่พบในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในการศึกษา พบว่าวาระกรรมที่พบน้อยที่สุดในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ คือวาระกรรมการขอโทษ ที่อยู่ในวาระกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก กล่าวคือ พบเพียง ๒ ครั้งเท่านั้น โดยพบว่าการกล่าววาระกรรมการขอโทษของหัวหน้า คสช. ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นการกล่าวยอมรับ ถึงการกระทำของ คสช. อาจก่อให้เกิดผลกระทบกับประชาชน ซึ่งน่าสนใจว่า การทำรัฐประหารของ คสช. แม้จะมีผลกระทบต่อความรู้สึกของฝ่ายต่อต้าน แต่หัวหน้า คสช. ไม่สนใจที่จะทำความเข้าใจกับกลุ่มดังกล่าว โดยเลือกที่จะใช้วาระกรรมยืนยัน เพื่อตอกย้ำถึงความจำเป็นในการทำรัฐประหาร เพื่อแก้ปัญหาบ้านเมือง มากกว่าการกล่าวขอโทษ โดยพบวาระกรรมยืนยัน ถึง ๑๓๔ ครั้ง แต่พบวาระกรรมการขอโทษ เพียง ๒ ครั้ง

โดยการขอโทษครั้งแรก เป็นการแสดงถึงการยอมรับว่ามาตรการของ คสช. อาจส่งผลกระทบต่อคนบางกลุ่ม ในขณะที่การขอโทษครั้งที่ ๒ เป็นการขอโทษหากการกระทำของ คสช. ไปกระทบความรู้สึกบุคคลบางกลุ่ม โดยไม่ตั้งใจ แต่การกล่าวคำขอโทษทั้ง ๒ ครั้ง พบว่าเป็นการขอโทษที่ต่อเนื่องกับการกล่าวยืนยันถึงความจำเป็นในการกระทำดังกล่าว กล่าวคือ

“การจัดระเบียบต่างๆมีความจำเป็น ต้องขออภัยทุกภาคส่วนไว้ด้วย”

“ต้องขอโทษด้วยหากคำตอบใดๆที่ผ่านมามาอาจทำร้ายความรู้สึกของคนบางกลุ่มบางพวก โดยไม่ตั้งใจ ผมจำเป็นต้องหยุดเลือดที่ไหลอยู่ให้ได้ก่อนบางอย่างอาจจะพูดแรงไปบ้างพูดเบาไปบ้างเพราะทุกฝ่ายนั้นเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง ผมต้องทำให้ทุกคนสงบลง”

ตามตัวอย่างข้างต้น พบว่า มีถ้อยคำแสดงการขอโทษ แต่ขณะเดียวกัน ก็พบถ้อยคำที่ยืนยันถึงความจำเป็นในการกระทำดังกล่าวด้วย

ผลการศึกษาในเรื่องวัจนกรรมการขอโทษ อธิบายได้ว่า แม้การขอโทษจะเป็นลักษณะที่สำคัญของวัฒนธรรมไทย ในการให้ความสำคัญกับความรู้สึกของผู้ฟัง มากกว่าการคำนึงถึงหน้าของผู้พูด แต่ผลการศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ พบว่าหัวหน้า คสช.ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเอ่ยคำขอโทษมากนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า คสช.เชื่อมั่นในการทำรัฐประหารว่าไม่ได้ส่งผลกระทบในทางลบให้กับสังคมไทยมากนัก แต่มองว่าการทำรัฐประหาร ช่วยคืนความสุขให้กับประชาชน

ส่วนวัจนกรรมที่ไม่ปรากฏ ในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ คือ วัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ เหตุผลส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะหัวหน้า คสช.ต้องการสร้างความรู้สึกที่เป็นมิตร ต่อประชาชน จึงไม่มีการนำสิ่งที่เป็นการคำสั่งทางการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นคำสั่ง และประกาศ คสช.เรื่องการใช้กฎหมายพิเศษในพื้นที่ต่างๆ หรือการสั่งย้ายข้าราชการ มาเผยแพร่ในรายการ นอกจากนี้ ยังอาจเป็นเพราะว่า มีการกล่าวถ้อยคำที่เป็นวัจนกรรมแถลงการณ์ไปแล้ว ในโอกาสอื่น เช่น การอ่านประกาศและคำสั่ง ทางสื่อสารมวลชนต่างๆ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะนำมากล่าวในรายการอีก เป็นการหลีกเลี่ยง ไม่นำเรื่องที่สร้างภาพความแข็งแกร่ง และเผด็จการของ คสช.มานำเสนอในรายการ ซึ่งอาจทำให้เกิดภาพที่ขัดแย้งกับชื่อรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ข้อสังเกตอีกประเด็นที่พบคือ การใช้วัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ มักเกิดไม่บ่อยนัก หรืออาจไม่พบเลยในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาของนักการเมือง เช่น ในงานวิจัยของ บุญโชค เขียวมา(๒๕๕๐) หัวข้อ “การศึกษาวัจนกรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๔๗” ที่พบว่ามีวัจนกรรม ๔ ประเภท คือ ผูกมัด ชี้นำ บอกกล่าว และแสดงความรู้สึก เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อิงอร พึ่งจะงาม (๒๕๕๔) ในหัวข้อ “การใช้วัจนกรรมและกลวิธีทางภาษาบนป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง ปี พ.ศ.๒๕๕๔” ผลการศึกษาพบวัจนกรรม ๔ กลุ่ม ที่ปรากฏในป้ายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้ง คือ วัจนกรรมกลุ่มผูกมัด วัจนกรรมกลุ่มชี้นำ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว และวัจนกรรมกลุ่มแสดงความรู้สึก โดยไม่พบวัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ เหตุผลอาจเป็นเพราะว่า ถ้อยคำที่ใช้ในการหาเสียง จะมีลักษณะของการโฆษณาชวนเชื่อ การใช้กลยุทธ์การตลาดทางการเมือง เพื่อโน้มน้าวชักจูงให้ประชาชนคล้อยตามและยอมรับ เช่นเดียวกับ การกล่าวถ้อยคำของนักการเมืองในวาระต่างๆ มักมีลักษณะของการชวนเชื่อ โน้มน้าวใจ ซึ่งเป็นถ้อยคำที่อยู่ในวัจนกรรมกลุ่มผูกมัด กลุ่มชี้นำ และกลุ่มบอกกล่าว สอดคล้องกับงานวิจัยนี้ ที่ไม่ปรากฏวัจนกรรมกลุ่มแถลงการณ์ เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ การศึกษาที่แยกเป็น ๒ ส่วน คือในส่วนของเนื้อหา และการศึกษาในส่วนของวัจนกรรม ยังพบความสัมพันธ์ที่น่าสนใจ คือ ผลการวิจัยในส่วนของเนื้อหาที่พบ เรื่องการเมืองการปกครองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔ ของเนื้อหาทั้งหมด มีความสอดคล้องอย่างน่าสนใจกับวัจนกรรมที่พบมากที่สุดคือ วัจนกรรมกลุ่มบอกกล่าว แสดงให้เห็นว่า หัวหน้า คสช.ต้องการใช้เวลาในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นเวทีในการนำเสนอ หรือบอกเกี่ยวกับการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักในการยึดอำนาจของ คสช. มากกว่าต้องการกล่าวถึงประเด็นอื่นๆ หรือมีเจตนาในการสื่อสารเพื่อวัตถุประสงค์อื่น

๔.รายการคืนความสุขให้คนในชาติ สร้างขึ้นเพื่อเป็นช่องทางในการสื่อสารโดยตรงระหว่างหัวหน้า คสช. ไปยังประชาชน เพื่อถ่ายทอดความคิด สร้างการรับรู้และเข้าใจ รวมทั้งสามารถใช้เป็นช่องทางการนำเสนอข้อมูลที่เป็นบวกต่อ คสช. โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการคัดเลือกข่าวสารของสื่อมวลชน ผลการศึกษากระบวนการผลิตรายการพบว่า คสช.เป็นผู้ที่มีอำนาจในการกำหนดประเด็น เนื้อหา และรูปแบบในการนำเสนอ โดยการใช้ตัวบุคคล คือหัวหน้า คสช. เป็นผู้พูดเพียงคนเดียว วิธีดังกล่าวเป็นการสื่อสารที่สามารถกำกับและควบคุมตัวสารได้เป็นอย่างดี ทำให้ คสช.สามารถควบคุมประเด็นให้สอดคล้องกับแนวทางที่คสช.ต้องการได้ นอกจากนี้การเลือกใช้ช่องทางในการกระจายข่าวสารทั้งทางสื่อโทรทัศน์และวิทยุ รวมทั้งยังมีการเผยแพร่ซ้ำในเวลา ๘ นาฬิกาวันเสาร์ และทางอินเทอร์เน็ตในภายหลัง ยังทำให้การแพร่กระจายข่าวสารครอบคลุมทุกช่องทาง ทั้งนี้ การที่รายการเข้าถึงผู้ชมผู้ฟังได้มากเท่าไร ยังเป็นการสะท้อนถึงประสิทธิภาพในการสื่อสารมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้ สิ่งที่น่าสนใจเกี่ยวกับการใช้ช่องทางในเผยแพร่รายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นประเด็นการขอความร่วมมือจากแต่ละสถานีวิทยุและโทรทัศน์ โดยไม่เลือกใช้การถ่ายทอดรายการผ่านสถานีโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ อาจเป็นเพราะว่า ในยุคของ คสช.เป็นช่วงที่กระแสสื่อดิจิทัลกำลังเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่มีประโยชน์ที่จะใช้ช่องทางของโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจ ที่ครอบคลุมเฉพาะสื่อโทรทัศน์รายใหญ่ เช่น ช่อง ๓,๕,๗,๙, NBT และ ไทยพีบีเอส เท่านั้น แต่ คสช.ได้ทำหนังสือขอความร่วมมือแพร่ไปยังสื่อกลุ่มต่างๆ ซึ่งได้รับการตอบรับจากทุกสื่อด้วยดี และการไม่มีสื่อมวลชนสาขาใด ปฏิเสธคำร้องขอ อาจเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงอำนาจของ คสช.ในขณะนั้น

๕. การศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหาของรายการ สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องเนื้อหา ที่พบในรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ ของฉัฐ วิ ประยุกต์ศิลป์(๒๕๕๓) ซึ่งพบเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเมืองที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวชุมนุม ,การปฏิบัติการทางกฎหมายกับผู้ชุมนุม, การยุติความขัดแย้ง,การฟื้นฟูประเทศหลังเหตุการณ์ความ ขัดแย้ง, การสร้างความเชื่อมั่นต่อเวทีโลกเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลต่อเหตุการณ์ความ ขัดแย้งทางการเมือง, การทำงานของสื่อมวลชน และความเป็นประชาธิปไตย และยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของปิยะภัทร ไหมแก้ว (๒๕๕๒) ที่ศึกษารายการเปิดบ้านพิชญ์โลก พบเนื้อหา เรื่องการให้ ข้อมูลการทำหน้าที่รัฐบาลรักษาการ, การเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์, การแก้ปัญหาความไม่สงบ ภาคใต้ และภารกิจการบริหารงานและแก้ไขปัญหาต่างประเทศ ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าความคล้ายคลึง กันดังกล่าว เนื่องจากช่วงเวลาของทั้ง ๒ รายการ เป็นช่วงภาวะความไม่สงบทางการเมือง และมีการ เคลื่อนไหวชุมนุมของกลุ่มเสื้อเหลือง เช่นเดียวกับรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ที่เกิดขึ้นภายใต้ บริบทของความไม่สงบทางการเมือง ในปีพ.ศ. ๒๕๕๓ ดังนั้นจึงอาจเป็นความจำเป็นที่ต้องให้ ความสำคัญกับการชี้แจงประเด็นทางการเมืองและการปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชน

อย่างไรก็ตาม แม้จะมีเนื้อหาในการสื่อสารที่คล้ายคลึงกับรายการเปิดบ้านพิชญ์โลก และ รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ แต่ภาพรวมของรายการคืนความสุขให้คนในชาติ กลับมีความแตกต่างกับทั้ง ๒ รายการ โดยสิ้นเชิง กล่าวคือ รูปแบบในการนำเสนอรายการ เนื่องจาก ในการศึกษารายการเปิดบ้านพิชญ์โลกพบว่า มีรูปแบบการนำเสนอโดยใช้พิธีกร เป็นผู้ซักถาม นายกรัฐมนตรี ด้วยเหตุผลจากบุคลิกภาพของ พลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ที่มีความนุ่มนวล พูดน้อย และไม่ถนัดในการสื่อสารตอบโต้ในเรื่องต่างๆ การใช้พิธีกรในการถามตอบ จึงช่วยให้การดำเนิน รายการลื่นไหลมากขึ้น อย่างไรก็ตามภาพรวมของรายการเปิดบ้านพิชญ์โลก แสดงให้เห็นถึงอำนาจ การปกครองในด้วยระบบราชการ นายกรัฐมนตรีแก้ปัญหาต่างๆด้วยการมอบหมายให้รัฐมนตรีแต่ละกระทรวงเป็นผู้ไปพิจารณาดำเนินการ ซึ่งเป็นความอ่อนด้อยในการสร้างพลังอำนาจความ น่าเชื่อถือให้กับสังคมในช่วงของการทำรัฐประหาร และแม้จะมีผลจากประชามติว่าคนยอมรับการ ทำรัฐประหารในปี ๒๕๔๙ แต่ยังมีการแสดงความไม่เห็นด้วยและมีเหตุการณ์ชุมนุมของฝ่าย ต่อต้านตลอดเวลา อันเนื่องมาจากความไม่เด็ดขาดชัดเจนของนายกรัฐมนตรีที่ถูกนำเสนอผ่าน รายการเปิดบ้านพิชญ์โลก ขณะที่รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายกฯอภิสิทธิ์ มีรูปแบบการ

สื่อสาร ๒ ทาง คือ ช่วงแรกจะเป็นแบบนายกรัฐมนตรีพูดคนเดียว ซึ่งความเป็นนักการเมืองของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ทำให้สามารถนำเสนอ โน้มน้าว และความคุมสารที่นำเสนอได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม รายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายอภิสิทธิ์ ได้เปิดให้มีการสื่อสารแบบ ๒ ทาง ในช่วงที่ ๒ ของรายการ เพื่อล้างภาพของการพยายามควบคุมพื้นที่สื่อสาร และเปิดให้มีพิธีกรซักถามคำถามที่ประเป็นประเด็นน่าสนใจในขณะนั้นแทนประชาชน และยังเป็นการสลับตัวพิธีกรจากแต่ละสถานีโทรทัศน์เพื่อให้หลากหลาย เป็นการเปิดกว้างให้ทุกสื่อได้มีโอกาสซักถามนายกรัฐมนตรี โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นสื่อที่อยู่ข้างเดียวกับรัฐบาล ทำให้ภาพของรายการเชื่อมั่นประเทศไทยกับนายอภิสิทธิ์ มีภาพของการรับฟังความคิดเห็นจากฝ่ายต่างๆ ส่วนรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เป็นการสื่อสารทางเดียว ให้หัวหน้า คสช.เป็นผู้พูดเพียงคนเดียว และโดยบุคลิกของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีความสามารถในการสื่อสารที่ดี ทำให้สามารถควบคุมตัวสารให้อยู่ในประเด็นที่ต้องการ และสามารถเลือกใช้วัจนกรรมได้ตามเจตนาของตนเอง นอกจากนี้ความมีอารมณ์ขัน และความเด็ดขาดในการสั่งการเรื่องต่างๆ ที่ถูกนำเสนอในรายการคืนความสุขให้คนในชาติ ยังสร้างความชื่นชอบให้กับผู้ฟัง ขณะเดียวกันก็มีความเข้มงวดในอำนาจของหัวหน้า คสช.ด้วย

๖. รายการคืนความสุขให้คนในชาติ มีจุดแข็งที่ หัวหน้า คสช.ซึ่งมีความสามารถในการสื่อสาร ทำให้รูปแบบของรายการสามารถใช้การสื่อสารทางเดียว ทำให้ คสช.สามารถควบคุมตัวสารหรือประเด็นในการนำเสนอได้ อย่างไรก็ตาม รูปแบบดังกล่าว อาจสนับสนุนความเป็นเผด็จการ คสช. ที่ไม่เปิดโอกาสให้มีการนำเสนอความเห็นของกลุ่มต่างๆ เข้าไปในรายการได้ ส่วนการกำหนดช่องทางในการนำเสนอรายการ ที่ได้รับความร่วมมือจากสื่อมวลชนทุกแขนง มีข้อดีที่ทำให้กระบวนการสื่อสารมีประสิทธิภาพ สามารถเข้าถึงผู้รับสารทุกกลุ่ม แต่อาจส่งผลเสียให้เกิดความเบื่อหน่าย และสนับสนุนภาพความเป็นเผด็จการของ คสช. ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้รับสารมีทางเลือก ขณะที่วัจนกรรมที่พบในรายการ พบว่าส่วนใหญ่เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนถึงการทำงานของ คสช. โดยพบวัจนกรรมที่แสดงถึงความแข็งแกร่งก้าวร้าวค่อนข้างน้อย ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า คสช.ต้องการลบภาพดังกล่าวออกไปให้มากที่สุด และหวังให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในด้านบวกต่อคสช. ด้วยการสร้างความหวังว่าจะ คสช.จะนำพาสิ่งที่ดี คืนให้กับสังคมในทุกด้าน โดยเร็ว ทั้งในเรื่องของความสามัคคี การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม จัดระเบียบสังคมให้เรียบร้อย

และอื่นๆอีกมากมาย เพื่อให้ประชาชนที่รับชมรับฟังรายการ มีความสุขกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากฝีมือและผลงานของ คสช. นอกจากนี้ในการศึกษาส่วนของเนื้อหารายการที่พบว่ามีการเมืองการปกครองมากที่สุด อาจเป็นเพราะว่า รายการคืนความสุขให้คนในชาติ เกิดขึ้นท่ามกลางบริบทของความไม่สงบในประเทศ ดังนั้นจำเป็นต้องเร่งแก้ปัญหาและสร้างความเข้าใจในเรื่องการเมืองการปกครองมากที่สุด อย่างไรก็ตามในการกล่าวถึงประเด็นเนื้อหาเรื่องการเมืองการปกครองนั้น ยังพบว่าประเด็นย่อยที่หัวหน้า คสช.ให้ความสำคัญกล่าวถึงบ่อยที่สุด คือเรื่องเหตุผลในการยึดอำนาจและความจำเป็นในการใช้กฎหมายพิเศษ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า หัวหน้า คสช. ต้องการให้ประชาชน เข้าใจถึงความจำเป็นในการทำรัฐประหารครั้งนี้ และพยายามโน้มน้าวให้เกิดความน่าเชื่อถือว่า คณะนายทหารที่กระทำการยึดอำนาจ และเรียกตัวเองว่า คสช.กลุ่มนี้ ไม่ได้ต้องการอำนาจจากการทำรัฐประหาร แต่ทำเพื่อต้องการนำพาความสงบสุขกลับมาสู่บ้านเมือง และนำพาความสุขกลับคืนให้กับประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับชื่อรายการ คืนความสุขให้คนในชาติ

ข้อจำกัดของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ เลือกวเคราะห์จากตัวบท โดยไม่วิเคราะห์น้ำเสียงของหัวหน้า คสช. ทำให้การวิเคราะห์วาทกรรมเป็นการวิเคราะห์จากถ้อยคำที่ถอดออกมาเป็นตัวอักษรเท่านั้น ซึ่งน้ำเสียงอาจมีส่วนในการบ่งชี้วาทกรรมได้ครอบคลุมมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

๑. อาจมีการศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในช่วงที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้ว เพื่อดูพัฒนาการและเปรียบเทียบการใช้วาทกรรมกับช่วงแรกของการยึดอำนาจ

๒. อาจมีการศึกษาวาทกรรมของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ผ่านการสื่อสารในรูปแบบอื่น เช่นการให้สัมภาษณ์สื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นการกล่าวถ้อยคำที่ไม่ได้มีการเตรียมการล่วงหน้า หรืออาจศึกษารายการคืนความสุขให้คนในชาติ ในช่วงที่ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแล้ว ซึ่งอาจมีลักษณะของการใช้วาทกรรมที่แตกต่างจากผลการศึกษาครั้งนี้

๑.อาจศึกษากลุ่มผู้รับสาร เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อรายการคืนความสุขให้คนในชาติ เพื่อ
ตอบคำถามถึงความสำเร็จและความพึงพอใจของผู้ชมและผู้ฟังรายการ

รายการอ้างอิง

กฤษณ์ ทองเลิศ. (๒๕๓๕). **ล้อมวลชนการเมืองและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.

กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช. (๒๕๕๑). **วิจัยปฏิบัติการศาสตร์**. กรุงเทพฯ:

โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กาญจนา แก้วเทพ. (๒๕๔๕). **ศาสตร์แห่งสื่อและวัฒนธรรมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ:

เอ็ดิสันเพรสโปรดักส์.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และอมรา ประดิษฐ์รัฐสินธุ์. (๒๕๔๗). **รู้ทันภาษา รู้ทันการเมือง**. กรุงเทพฯ:

ขอคิดด้วยคน.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. (๒๕๕๓). **การเมือง**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.

ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (๒๕๕๖). **ภาษากับการเมือง ความเป็นการเมือง**. พิมพ์ครั้งที่ ๒.

กรุงเทพฯ: วิทยา.

ญาณิศภาค กาญจนวิศิษฐ์. (๒๕๔๗). “กระบวนการสร้างความหมายและบทบาทวาทกรรม

รายการนายกฯ ทักษิณคุยกับประชาชน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ

สื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัฐวี ประยูกศิลป์. (๒๕๕๓). “การวิเคราะห์ตัวบท รายการ เชื้อมั่นประเทศไทยกับนายกฯ

อภิสิทธิ์ ช่วงเหตุการณ์ความขัดแย้งทางการเมือง ปี พ.ศ. ๒๕๕๓.” วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์พัฒนาการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทรงธรรม อินทจักร. (๒๕๕๐). **แนวคิดพื้นฐานด้านวิจัยปฏิบัติการศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

บรรเทิง พาพิจิตร. (๒๕๔๗). **สังคมวิทยา**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

บุญโชค เขียวมา. (๒๕๕๑). “การศึกษาวัฒนธรรมบนป้ายหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ว่า

ราชการ กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๔๗.” สารนิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
ภาษาศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประสาธน์ หลักศิลา. (๒๕๑๕). ปัญหาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ก้าวหน้า.

ปิยะฉัตร ใหม่แก้ว. (๒๕๕๒). “รูปแบบ เนื้อหา วิธีการนำเสนอ และวาทกรรมในรายการเปิดบ้าน
พินิจโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา ศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โยอิชิ นิชิโมะโตะ. (๒๕๓๘). การผลิตสื่อโทรทัศน์และวีดิทัศน์. แปลจาก TV-Video Software in
Education Application. แปลโดย วิภา อุดมฉันท. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

วลัยพร อ่อนน้อมดี. (๒๕๕๖). “วัฒนธรรมแสดงความไม่พอใจของชาวตะวันตกออกกลางใน
จดหมายอิเล็กทรอนิกส์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาและการสื่อสาร
ระหว่างวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมพงษ์ เกษมสิน. (๒๕๑๕). การปกครอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.

ตัณญา ตัณญาวิวัฒน์. (๒๕๓๒). สังคมวิทยาการเมือง: หลักการและการประยุกต์. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.

สุจริตลักษณ์ ดิฬดุง. (๒๕๔๕). วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.

สุพัฒน์ หอมจันทร์, พ.ต.ท. (๒๕๕๓). สามเหลี่ยมอาชญากรรม. นครปฐม: เกษมพรินติ้ง กรุ๊ป.

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร. (๒๕๔๔). การสื่อสารกับการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: ประสิทธิ์
ภัณฑ์แอนด์พรินติ้ง.

_____. (๒๕๕๗). ทฤษฎีการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: ระเบียบทอง.

เสถียร เชยประทับ. (๒๕๔๐). การสื่อสารกับการเมือง: เน้นสังคมประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____. (๒๕๕๑). การสื่อสารการเมืองและประชาธิปไตยในสังคมพัฒนาแล้ว. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. (๒๕๕๒). การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อวยพร พานิช และคณะ (๒๕๕๐). ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อิงอร พึ่งจะงาม (๒๕๕๔). “การใช้วงกรรมและกลวิธีทางภavnปายโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งปี พ.ศ. ๒๕๕๔.” สารนิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ฮามัม สุปรียาดี. (๒๕๔๘). “การศึกษาลักษณะวงกรรมที่ปรากฏในเว็บโฆษณาไทย-อินโดนีเซีย แนววงปฏิบัติศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	วรรตมา บุณนาค
วัน เดือน ปี เกิด	๑ มกราคม ๒๕๑๔
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ จ.อุบลราชธานี
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิชาเอกภาษาและวรรณคดีไทย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ๒๑๐ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

